

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 168

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

62. évfolyam
2019. május 16.

Tartalom

I I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Régiók Bizottsága

Az RB 133. plenáris ülése, 2019.2.6. – 2019.2.7.

2019/C 168/01	A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása – A gyűlöletbeszéd és gyűlölet-bűncselekmény elleni küzdelem	1
---------------	---	---

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

Az RB 133. plenáris ülése, 2019.2.6. – 2019.2.7.

2019/C 168/02	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Megújított európai kutatási és innovációs menetrend – Esély Európának a jövője alakítására	4
2019/C 168/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Mesterséges intelligencia Európa számára	11
2019/C 168/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Európai megközelítés az online dezinformáció kezelésére	15
2019/C 168/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az egészségügyi ágazat digitalizálása	21

HU

2019/C 168/06	A Régiók Bizottsága véleménye – Úton a 8. környezetvédelmi cselekvési program felé.	27
---------------	--	----

III Előkészítő jogi aktusok

RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Régiók Bizottsága

Az RB 133. plenáris ülése, 2019.2.6. – 2019.2.7.

2019/C 168/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Kreatív Európa és Új európai kulturális menetrend	37
2019/C 168/08	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Erasmus – Oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram	49
2019/C 168/09	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Javaslat az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendeletre.....	74
2019/C 168/10	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Közúti közlekedésbiztonság és automatizált mobilitás	81
2019/C 168/11	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A TEN-T végrehajtásának egyszerűsítése	91

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 133. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2019.2.6. – 2019.2.7.

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása – A gyűlöletbeszéd és gyűlölet-bűncselekmény elleni küzdelem

(2019/C 168/01)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB):

- mély megrendülését és szomorúságát fejezve ki Paweł Adamowicz, Gdańsk polgármestere és RB-tag meggyilkolása kapcsán, aki igazi európaiként védte és hirdette a szabadság, a szolidaritás, a demokrácia, a társadalmi befogadás és a méltóság értékeit,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az „Európai megközelítés az online félretájékoztatás kezelésére” című, 2019. február 6-i véleményére,
- tekintettel „A radikalizálódás és az erőszakos szélsőségeség elleni küzdelem: megelőző mechanizmusok helyi és regionális szinten” című, 2016. június 15-i véleményére,
- tekintettel a demokratikusan megválasztott tisztségviselők elleni gyűlöletkeltés és fizikai erőszak elleni küzdelemről 2019. január 30-án tartott európai parlamenti vitára,
- tekintettel a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű uniós csoport munkájára,
- tekintettel arra, hogy el kell mélyíteni az emberekkel folytatott párbeszédet, többek között a folyamatban lévő és jövőbeli helyi, regionális, nemzeti és európai szintű választások kapcsán;

1. komoly aggodalmát fejezi ki a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények terjedése, valamint a közbeszéd elfajulása miatt, amelyek az erőszak, a szélsőségeség, a propaganda és az intolerancia különféle formáihoz vezetnek az Európai Unióban (EU), és az európai projekt alapjait kérdőjelezzik meg. Nyugtalanító, hogy megválasztott képviselőket egyes országokban demokratikus megbízatásuk teljesítése közben elfogadhatatlan módon fenyegetnek. A populizmus és az antidemokratikus erők kihívás elé állítják a demokráciát, és ennek következtében gyengíthetik a demokrácia működésmódját;

2. rámutat arra, hogy az EU olyan alapvető értékek közös rendszerére épül, mint az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében meghatározott emberi méltóság és megkülönböztetésmentesség, valamint az emberi jogok európai egyezményének 10. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkében meghatározott véleménynyilvánítási szabadság;

3. elvárja, hogy az európai, nemzeti, regionális és helyi kormányzati szintek, a média, a civil társadalmi szervezetek, a gazdasági szereplők és az egyes polgárok tiszteletben tartsák ezeket az értékeket, mivel ezek képezik a kölcsönös bizalom és megértés alapját, valamint a nyílt és demokratikus társadalmak sarokkövét;

4. rámutat arra, hogy a gyűlöletkeltő retorika megosztja társadalmunkat, félelmet kelt és radikalizálódáshoz vezet, megalázza és dehumanizálja az egyéneket, és gyalázatos cselekményekhez vezethet. Tönkreteszi közös célunkat: az erős Európát, amelyet a sokféleség, a béke és a közös értékek tartanak össze;

5. kéri, hogy minden kormányzati szinten fogadjanak el intézkedéseket az erőszak, a zaklatás, a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények megelőzése és a polgárok ezekkel szembeni védelme érdekében; kéri továbbá, hogy a politikai pártok mint a valódi demokrácia alappillérei tartózkodjanak attól, hogy gyűlöletbeszéd és propaganda alkalmazásával próbáljanak politikai előnyhöz jutni;

6. rámutat, hogy a polgárokhoz való közelségükből adódóan a regionális és helyi politikusok, különösen a polgármesterek és az önkormányzati képviselők gyakrabban válnak a gyűlölködés és a fizikai erőszak áldozataivá;

7. rámutat, hogy a civil társadalom számos helyi és regionális kezdeményezésével és szereplőjével együtt a helyi politikusok az intolerancia elleni küzdelem frontvonalában állnak, ugyanakkor kötelesek és felelősek is az erőszakos magatartás és a gyűlölködő beszéd ellen küzdeni;

8. arra kéri az összes uniós tagállamot és valamennyi kormányzati szintet, hogy fektessenek be az oktatásba, és hívják fel a polgárok figyelmét egymás kölcsönös tiszteletben tartásának fontosságára, valamint a gyűlöletbeszédből és a gyűlölet-bűncselekményekből eredő, az egyéneket, a társadalmat és a demokráciát veszélyeztető súlyos kockázatokra;

9. kéri a felelős internethasználat és a médiaműveltség előmozdítását annak érdekében, hogy felvértezzék a polgárokat – különösen a fiatalokat – azzal a tudással és képességekkel, melyekkel felismerhetik a gyűlöletbeszédet és a gyűlöletből elkövetett bűncselekményeket, és online és offline is felléphetnek azok ellen;

10. felszólítja a közösségimédia- és internetes platformokat, hogy vállaljanak közös felelősséget a véleménynyilvánítás szabadságának előmozdításáért és érvényesüléséért, ugyanakkor a Facebook, a Twitter, a Microsoft és a YouTube által az Európai Bizottsággal közösen 2016 májusában elfogadott, a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó magatartási kódexszel összhangban lépjenek fel a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények ellen. Emellett hatékony eszközöket is kér az anonimitás és a hamis felhasználói fiókok megszüntetésére, valamint a „dark web” nyomon követésére, amelyet gyakran használnak radikális tartalmak terjesztésére;

11. tudomásul veszi a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó uniós magatartási kódex negyedik felülvizsgálatát, melyet az Európai Bizottság 2019. február 4-én terjesztett elő. Megjegyzi, hogy az esetek 72 %-ában a részt vevő informatikai cégek nem törölték a gyűlöletbeszédként bejelentett tartalmakat. Sajnálja ugyanakkor, hogy a felhasználóknak küldött visszajelzések aránya 65,4 %-ra esett, ezért szorgalmazza annak fontolóra vételét, hogy a kódex önkéntes megközelítését uniós szintű szabályozási intézkedéssel egészítsék ki;

12. jobb együttműködést és együttműködő kommunikációt ösztönöz az összes kormányzati szint, a rendőrség, az ügyészség és az igazságügyi hatóságok, valamint a civil társadalmi szervezetek között annak érdekében, hogy korai szakaszban felismerjék a gyűlöletbeszédet és a gyűlölet-bűncselekményeket, megfelelő intézkedéseket hajtsanak végre azok megelőzése és az ellenük való küzdelem érdekében, valamint biztosítsák a megfelelő nyomozást, vád alá helyezést, ítélethozatalt és büntetést;

13. alapvetően fontosnak tartja, hogy minden tagállamban – az EU-val, valamint a regionális és helyi hatóságokkal együttműködve – létrehozzanak egy riasztási rendszert, amely támogatást és iránymutatást nyújt annak érdekében, hogy az ismerősök vagy a család gyorsan és könnyen segítséget kapjon abban az esetben, ha valaki az erőszakos szélsőséges és a gyűlölet-bűncselekményekre való hajlam jeleit mutatja;

14. kéri a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények valamennyi áldozatának és tanújának támogatását és a velük való szolidaritást, valamint azt, hogy ösztönözzék őket, hogy jelentsék az ilyen magatartást az illetékes hatóságoknak, melyeknek pedig biztosítaniuk kell az áldozatok és a tanúk védelmét; olyan intézkedések és mechanizmusok bevezetését kéri, amelyek megkönnyítik a büntetőjogi hatóságok számára az áldozatokkal, a civil társadalommal és a közösségi alapú szervezetekkel való hatékonyabb kapcsolattartást e probléma megoldása érdekében;

15. rámutat, hogy a meglévő eszközök nem biztosították az emberi jogok és az emberi méltóság teljeskörű védelmét, ezért arra kéri a tagállamokat, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvével összhangban működjenek együtt a helyi és regionális önkormányzatokkal, valamint az EU-val a gyűlöletbeszéd terjesztése és a gyűlölet-bűncselekményekre való felbujtás elleni küzdelmet szolgáló hatékony jogszabályok és eszközök kidolgozása érdekében ⁽¹⁾;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Tanács elnökének, az EU Tanácsa román elnökségének, valamint az EU politikai családjinak.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 7-én.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁾ A rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű uniós csoport iránymutatásaival összhangban.

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 133. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2019.2.6. – 2019.2.7.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Megújított európai kutatási és innovációs menetrend – Esély Európának a jövője alakítására

(2019/C 168/02)

Előadó:	Birgitta SACRÉDEUS (SE/EPP), Dalarna régió közgyűlésének tagja
Referenciadokumentum:	Megújított európai kutatási és innovációs menetrend – Esély Európának a jövője alakítására
	COM(2018) 306 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözlö, hogy az Európai Bizottság egyértelművé tette, hogy a kutatás és az innováció továbbra is az EU egyik prioritása lesz és javasolja, hogy a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben helyezzenek nagyobb hangsúlyt erre a területre; ugyanakkor rámutat, hogy a kormányoknak valamennyi – uniós, nemzeti, regionális és helyi – szinten együtt kell működniük a menetrend céljainak elérése érdekében. Az RB egyetért az Európai Bizottság azon következtetésével, hogy az Európa előtt álló kihívásokra tekintettel újfajta hozzáállásra van szükség a kutatás és az innováció kapcsán, ami pedig azt teszi szükségessé, hogy a régiók, a tagállamok és az Európai Bizottság közös megközelítést alkalmazzanak;
2. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak a hatékony regionális ökoszisztémák és innovációs központok kialakításában, így például regionális szinten megállapított intelligens szakosodási stratégiák (RIS3-ak) kidolgozásában. Fontos, hogy az új menetrend, valamint a kutatást és az innovációt támogató programok kiemeljék a közszféra szerepét és azt, hogy az nem csupán a kutatás és az innováció kedvezményezettje, hanem maga is érdekelt a K&I-ben, hiszen folytat ilyen jellegű tevékenységet;
3. kiemeli, hogy a nemzeti, helyi és regionális önkormányzatokat, a vállalkozásokat, a nem állami közszférát, az egyetemeket és a felsőoktatási intézményeket, a civil társadalmat és a nonprofit szektort, a nagyközönséget és a kutatás és innováció végfelhasználóit kifejezetten elismerő és magában foglaló regionális ökoszisztémákat és innovációs központokat – például az európai digitális innovációs központok egy hálózatának kialakítása keretében – szélesebb értelemben kell meghatározni és értelmezni, hogy valódi képet lehessen alkotni e helyspecifikus, integrált és beágyazott ökoszisztémákról;
4. rámutat arra, hogy közvetlen összefüggés van a kevésbé fejlett régiók és az alacsony innovációs és kutatási beruházások között. Mivel a K+I-eredmények elválaszthatatlanul összefüggnek a kutatási infrastruktúrával, ez utóbbit tovább kell fejleszteni az uniós alapok, például a strukturális alapok vagy a Horizont Európa egy részének olyan régiók felé történő irányítása révén, mint a munkanélküliség miatt társadalmi-gazdasági téren nagyobb fejlesztési szükségletekkel küzdő uniós régiók, a legkülső régiók, illetve a súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdő régiók, például szigetek, a határokon átnyúló és a hegyvidéki régiók;
5. sürgeti, hogy a végül elfogadásra kerülő jogalkotási szövegváltozatokat egészítsék ki a regionális ökoszisztémák és innovációs központok pontos meghatározásával, lehetővé téve, hogy a jövőbeli keretprogram összes ágának végrehajtása során valóban figyelembe vegyék ezeket az ökoszisztémákat;

6. úgy véli, hogy az innováció a növekedés és a fenntartható fejlődés kulcsfontosságú tényezője, és hogy a jövőbeli uniós kutatás- és innovációfinanszírozásnak kiegyensúlyozottan kell lefednie a K&I teljes folyamatát, az alapkutatástól az olyan kutatásig, fejlesztésig és innovációig, amely a rendszer szereplői által előzetesen egyeztetett konkrét igényeket kívánja kielégíteni, valamint az eredmények elterjesztéséig és hasznosításáig;

7. úgy véli, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat tovább kell egyszerűsíteni a különböző uniós programok ötvözésének megkönnyítése érdekében, ami elengedhetetlen a részvétel és a sikeres kutatási és innovációs munka elvégzésével kapcsolatos lehetőségek terén tapasztalható regionális különbségek leküzdéséhez; ennek kapcsán úgy látja, hogy a különböző alapokból társfinanszírozott és a keretprogram eszközein és szabályain alapuló programok vagy fellépések számára lehetővé kell lenni, hogy a keretprogram jogi keretébe illeszkedően legyenek végrehajthatóak;

8. úgy véli, hogy a Horizont Európa programnak az egyértelmű európai hozzáadott értékkel rendelkező területek – például a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos célok – finanszírozására kell összpontosítania, és hogy ezért kiemelt helyen kell kezelni a több, egymást kiegészítő érdekelt fél közötti együttműködésen alapuló kutatási és innovációs projekteket, mivel azok egyedülálló módon megfelelnek ennek a célnak;

9. hangsúlyozza, hogy a társadalmi kihívások – és különösen az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak elérése – csak ambiciózusabb célok átfogó európai szinten történő meghatározásával és az összes érdekelt fél, köztük a városok és régiók összehangolt erőfeszítéseinek mozgósításával oldhatók meg, nagyobb léptékű módon, mint az egyes kutatási projektek; hangsúlyozza továbbá, hogy az ezzel kapcsolatos munkának hosszabb távú perspektívában kell folynia, mint ami a Horizont 2020 program keretében volt biztosított. Ez azonban megköveteli, hogy a program szerkezetét úgy alakítsák ki, hogy hosszú távú finanszírozásban részesülhessen;

Esély Európának a jövőbe való beruházásra

10. egyetért azzal, hogy Európa pozíciója szilárd a magas színvonalú kutatás terén. Úgy véli azonban, hogy több és határozottabb erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy az eredmények olyan innovációkká és alkalmazásokká váljanak, amelyek képesek a fenntartható fejlődés és növekedés ösztönzésére, valamint hogy a Horizont Európa programban nagy hangsúlyt kell helyezni a kutatásra, az innovációra és a fejlődésre, biztosítva eközben, hogy az innováció minden egyes fázisa kiegyensúlyozott módon kerüljön megerősítésre;

11. a szubszidiaritással foglalkozó munkacsoport következtetései nyomán sürgeti, hogy a helyi és regionális önkormányzatok teljes mértékben vegyenek részt a Horizont Európa program végrehajtását vezérlő stratégiai tervezésben és más irányító testületekben, és hogy ennek keretében vegyék figyelembe a regionális szinten megállapított intelligens szakosodási stratégiákat. Hasonlóképpen úgy látja, hogy a program és a projektek értékeléséhez szükség van arra, hogy a hatás fogalmának összetevői között a területi hatásokat is elismerjék ⁽¹⁾;

12. hangsúlyozza, hogy kutatási és innovációs tevékenységeket a vállalkozások mellett helyi és regionális finanszírozással a közszféra is végez. Üdvözlendő, hogy a megújított menetrend konkrét intézkedéseket tartalmaz a közszféra hozzájárulásának támogatására;

13. egyetért azzal, hogy az EU-n belüli szilárd kutatási és innovációs kapacitás elérésének egyik kulcsa a meglévő eszközök használatának javítása és hatékonyabb összehangolása, amint arra az RB már korábban rámutatott, illetve hogy különösen fontos a kohéziós politika és a kutatási és innovációs politika összehangolása. Ennek során biztosítani kell a tagállamok számára az ahhoz szükséges rugalmasságot, hogy prioritásaikat szükségleteiknek megfelelően alakíthassák. Ezért intézkedéseket kell hozni annak megelőzésére és ugyanakkor kompenzálására, hogy tovább nőjenek az egyenlőtlenségek a nagyobb költségvetéssel rendelkező kutatási és innovációs keretprogram által nagymértékben támogatott városok és régiók, illetve a kohéziós politikához tartozó költségvetések csökkentését megérintő többi város és régió között ⁽²⁾;

⁽¹⁾ COR 2017-00854-00-01 jelű vélemény: A Horizont 2020 helyi és regionális vetülete és az új kutatási és innovációs keretprogram.

⁽²⁾ COR 2017-00854-00-01 jelű vélemény: A Horizont 2020 helyi és regionális vetülete és az új kutatási és innovációs keretprogram.

14. megjegyzi, hogy a digitális technológiákba és platformokba való beruházás összes előnyének egész Európában érvényesülnie kell. Ebben létfontosságú szerepe van a Digitális Európa programnak mint stabil beruházási és fejlesztési programnak, amely kihasználja az annak érdekében teremtett lehetőségeket, hogy teljesen működő digitális egységes piacot lehessen létrehozni. Az RB hangsúlyozza, hogy mennyire fontos, hogy létrejöjjön a digitális innovációs központok egy az összes régiót megfelelően lefedő hálózata ⁽³⁾;

15. üdvözlöi a széles körű vitát a kutatás és az innováció és a társadalom közötti kapcsolatáról, valamint a köztük lévő kölcsönhatásokról. Ez a vita olyan empirikus elemzések és érvek alapján folyik, amelyek a globális változásokat, illetve azt vizsgálják, hogy azok mit jelentenek a tudományos közösség és általában a társadalom számára, illetve hogy milyen új szerepeket kell betölteniük ebből adódóan a kutatási és innovációs ökoszisztémában érdekelt feleknek az összes szinten;

16. hangsúlyozni kívánja, hogy az európai régiók szerepe rendkívül fontos az ipar számára, és fel kívánja hívni a figyelmet az RB iparpolitikával kapcsolatos álláspontjára ⁽⁴⁾;

Megújított menetrend egy erősebb európai kutatási és innovációs ökoszisztéma számára

17. egyetért azzal a megközelítéssel, hogy a kutatást és az innovációt egy olyan ökoszisztémán belüli tevékenységeknek kell tekinteni, amelyben különböző érdekelt felek gyűlnek össze és működnek együtt egy élénk és dinamikus környezet megteremtése érdekében, illetve ahol a sikeres stratégiák kialakítása érdekében az egyik legfontosabb szempont a helyi és regionális sokszínűség figyelembevétele. Ezt szem előtt tartva nyilvánvaló, hogy a helyi és regionális önkormányzatok bevonása értéktöbbletet jelent;

18. hangsúlyozza, hogy az összes uniós politikaterületen az összes fontosabb uniós programba és a regionális ökoszisztémák partnerségeibe be kell építeni a digitalizációt, a kutatást és az innovációt;

19. egyetért azzal, hogy alapvető fontosságú az európai regionális ökoszisztémák és innovációs központok sajátos jellemzőinek kihasználása a funkciók optimalizálása érdekében, ugyanakkor úgy véli, hogy az európai kutatási és innovációs politika kialakítása során el kell ismerni és figyelembe kell venni a helyi és regionális szereplőket, például a települések és a régiók ezen ökoszisztémák kapcsán mind hajtóerőként és innovátorként, mind pedig az innovációk végső felhasználóiként betöltött jelentőségét ⁽⁵⁾;

20. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni a kutatási és innovációs programok tervezésébe és irányításába ⁽⁶⁾. Aligha lehet túlbecsülni a kutatás és az innováció fontosságát minden szakpolitikai területen és a társadalom különböző szegmenseiben, de a megújított menetrend céljainak teljeskörű megvalósítása és ezen ökoszisztémák tényleges megerősítése érdekében fontos, hogy ne csak a felülről induló ösztönzőket alkalmazzák, hanem minden körülmények között az alulról felfelé építkezőket is figyelembe vegyék. Ez biztosítani fogja, hogy a menetrend ne csak a „nyitott tudományt”, hanem a „nyitott innovációt” is magában foglalja és előmozdítsa;

21. úgy véli, hogy általában a tudásfejlesztés, de ugyanígy a tudástranszfer, a kutatás és az innováció eredményeinek alkalmazása terén is a siker kulcsa a helyi és regionális innovációs ökoszisztémák stratégiaibb felhasználása, valamint a négyes és az ötös spirál struktúrák révén kifejlesztett komplex kutatási és innovációs együttműködésen alapuló folyamatok nagyobb mértékű kihasználása ezekben az ökoszisztémákban, illetve a különböző finanszírozási eszközök és a különböző szakpolitikai területek, például a kohéziós politika és a kutatási és innovációs politika közötti erős szinergiák megléte;

⁽³⁾ COR-2018-03951-00-01 jelű vélemény: Digitális Európa program (2021–2027).

⁽⁴⁾ COR 2017-03214-00-00 jelű vélemény: Európai iparstratégia: A helyi és regionális önkormányzatok szerepe és szempontjai.

⁽⁵⁾ COR 2017-04757-00-00 jelű vélemény: Az innováció erősítése Európa régióiban: az ellenállóképes, inkluzív és fenntartható növekedés stratégiái.

⁽⁶⁾ COR 2017-00854-00-01 jelű vélemény: A Horizont 2020 helyi és regionális vetülete és az új kutatási és innovációs keretprogram.

Az alapvető közberuházások biztosítása és a magánberuházások élénkítése

22. üdvözlí, hogy a többéves pénzügyi keretben a Horizont Európa programnak és más programoknak előirányzott mintegy 100 milliárd euro révén növelik a kutatásba és az innovációba irányuló beruházásokat, azonban hangsúlyozza, hogy a jó eredmények elérése érdekében elengedhetetlen az állami támogatási szabályok felülvizsgálata és egyszerűsítése annak érdekében, hogy olyan innovációbarát szabályozás jöhessen létre, amely lehetővé teszi különböző finanszírozási formák kombinálását;

23. határozottan támogatja a Horizont Európa programban említett európai partnerségi megközelítést, amely fontos eszköz a regionális ökoszisztémák és innovációs központok konzorciumai által létrehozott projektek támogatására, amelyek finanszírozása a Horizont Európa és más uniós programok forrásainak, illetve nemzeti, regionális és helyi szintű köz- és magánalapoknak a vegyítésével történik;

24. rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok finanszírozzák a kutatást és az innovációt, és ezáltal az állami beruházások egy részét, de egyetért azzal, hogy pozitív lépés a tagállamok arra való ösztönzése, hogy ambiciózusabb erőfeszítéseket tegyenek annak érdekében, hogy elérjék azt a célt, hogy 2020-ra a GDP 3 %-át kutatásra és innovációra fordítsák, valamint hogy javítsák a magánberuházások feltételeit és további erőfeszítéseket ösztönözzenek a vállalkozások részéről;

25. jelzi, hogy a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó európai bizottsági javaslatba bekerült, hogy az Unió legkülső régiói esetében – gazdasági és társadalmi strukturális helyzetük figyelembevételével – a horizontális uniós programokhoz való hozzáférés tekintetében lehetőség van egyedi intézkedések elfogadására. Az RB sajnálja, hogy a rendelkező részre vonatkozó javaslatban nem jelenik meg ez az elismerés, anélkül ugyanis a program nehezen fogja figyelembe venni az ilyen régiók sajátosságait, valamint intelligens szakosodási stratégiáiknak megfelelően kutatási és innovációs kísérleti helyszíneként szolgáló egyedülálló tőkéjét olyan területeken, mint a biogazdaság vagy az éghajlatváltozás;

26. különösen azt kívánja kiemelni, hogy európai konzorciumokban való részvételük révén a helyi és regionális önkormányzatok jelentős beruházásokat hajtottak végre az európai kutatási és innovációs infrastruktúrába. Ez egy újabb példa arra, hogy a kutatás és az innováció mennyire helyspecifikus és beágyazódott a helyi és regionális kontextusba, és azt mutatja, hogy többet kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy az EU-ból és a régiókból több felhasználó férjen hozzá ezekhez a konzorciumokhoz;

27. hangsúlyozza, hogy jó dolog, hogy az európai strukturális és szociális alapokat arra használják fel, hogy segítsék a régiókat az innováció vezérelte gazdasági és társadalmi fejlődésben és a fenntartható növekedésben, és úgy véli, hogy különösen fontos a szinergiák kialakítása a Horizont Európa program, az InvestEU Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, az Erasmus+ program, a Digitális Európa program, a közös agrárpolitika és az úrprogram között. E szinergiák várhatóan előmozdítják az alapok közti összhangot, komplementaritást és átjárhatóságot, miközben a közös építésen alapuló megközelítést támogatják, és erősítik a területi kapcsolatokat;

28. üdvözlí azokat az intézkedéseket, amelyek célja a kockázati tőkéhez való hozzáférés biztosítása az innováció számára azáltal, hogy a VentureEU kezdeményezést európai alappá minősítik fel, továbbá örömmel fogadja a meglévő szabályozásoknak a tőkepiaci unióra irányuló kezdeményezés révén történő felülvizsgálatát is;

29. határozottan ellenzi azonban, hogy a kohéziós politikára szolgáló források egy részének a Horizont Európa programhoz történő átcsoportosítása lehetőségéről szisztematikusan a tagállamok döntsének; határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy ezt a lehetőséget az érintett irányító hatóság gyakorolja, és hogy az ilyen források mozgósításának szabályait ez a hatóság és az Európai Bizottság közös megegyezéssel állapítsa meg, és biztosítsák, hogy ezek a források visszajussanak az érintett földrajzi területre⁽⁷⁾;

30. megjegyzi, hogy az Európai Beruházási Bank egyre nagyobb szerepet vállal a K+I pénzügyi eszközök révén történő finanszírozásában. Ez a fejlemény garantálja, hogy a támogatásokat egyre nagyobb mértékben egészítsék ki más pénzügyi eszközök;

⁽⁷⁾ COR 2017-00854-00-01 jelű vélemény: A Horizont 2020 helyi és regionális vetülete és az új kutatási és innovációs keretprogram.

Innovációbarát szabályozási keretek létrehozása

31. egyetért azzal, hogy az innovációra gyakorolt hatásuk értékelése alapján elemezni kell az uniós és nemzeti szintű szabályokat és jogszabályokat. Nagyon pozitív lépés, hogy konkrét innovációbarát intézkedésként az innovatív közbeszerzés és a köz- és magánszféra közötti partnerségek létrehozásának elősegítése céljával létrehoznak egy példagyűjteményt kifejezetten a közszféra – és különösen a helyi és regionális önkormányzatok – számára, így erősítve azon képességüket, hogy úttörő szerepet vállaljanak fel;

32. üdvözlzi az Európai Bizottságnak az állami támogatási szabályok egyszerűsítésére irányuló kezdeményezését, valamint egyéb támogató intézkedéseket, amelyek például a kutatási és innovációs projektekre vonatkozó közös minőségi értékelési kritériumok formájában valósulnak meg;

33. rámutat, hogy a kutatási etikára vonatkozó szabályozással kapcsolatos következetes iránymutatás különösen fontos tényező lenne az egészségügyi ellátás, az oktatás és a szociális munka terén folytatott, együttműködésen alapuló kutatás és innováció, valamint az emberekre és a viselkedésre összpontosító interdiszciplináris kutatás elősegítésében. Ez megkönnyítené a különböző érdekelt felek együttműködése mellett, határokon átnyúló klinikai és gyakorlati kutatást és innovációt olyan helyzetekben, amikor eltérőek a nemzeti szabályozások és követelmények, ami például megnehezíti a kutatási etika nemzeti, regionális és helyi szintű felülvizsgálatának összehangolását valamennyi résztvevő tekintetében;

34. üdvözlzi azt a lehetőséget, hogy a Horizont Európa projektek kapcsán a „kiválósági pecsét” címkét használják a strukturális alapokon keresztül történő finanszírozás lehetővé tétele érdekében, azonban hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak és a régióknak mindig önkéntes alapon kell vállalkozniuk arra, hogy a strukturális alapok forrásait a Horizont Európa programból származó projektekre fordítsák, és hogy erről az illetékes regionális önkormányzatoknak kell dönteniük;

Európát élen járóvá kell tenni a piacteremtő innováció terén

35. üdvözlzi az Európai Innovációs Tanács létrehozására irányuló kezdeményezést;

36. hangsúlyozza, hogy a tanács feladatköreinek előtérbe kell helyezniük vagy megfelelő mértékben támogatniuk kell a korai szakaszban történő innovációt és az együttműködési projekteket, emellett pedig ki kell terjedniük a szociális és társadalmi innovációra, ezen belül pedig a szolgáltatási innovációra is, amelyek nagyrészt településeken és régiókban valósulnak meg: ott jönnek létre új szolgáltatások, üzleti lehetőségek és munkahelyek, amelyek kielégítik a társadalom tágabb értelemben vett alapvető szükségleteit. A közszolgáltatások digitalizációja pedig önmagában utat nyit az áttörést hozó innovációk előtt ⁽⁸⁾;

37. rámutat, hogy nemcsak a vállalkozásokban, hanem – legalább ugyanilyen mértékben – a régiókban, a településeken és a közszektorban is óriási lehetőségek vannak áttörést hozó innovációkra ⁽⁹⁾;

38. példaként kiemeli az olyan településeken és régiókban folytatott kutatást és innovációt, amelyek „élő laboratóriumként” működnek és kísérleti helyszíneként szolgálnak például az egészségügy, a városrendezés és a jólét általános javítása terén; valamint rámutat arra, hogy a végfelhasználók/polgárok számára jelentős előnyökkel járó innovációk miként hajthatók végre közvetlenül ilyen helyszínspecifikus kontextusban;

39. ennek kapcsán ki kell használni a demográfiai változáshoz kötődő lehetőségeket is, például azokat, amelyek az időskorra épülő „ezüsti gazdasággal” összefüggésben nyílnak az idősebbeknek innovatív termékeket és szolgáltatásokat kialakító és kínáló cégek és vállalkozások számára. A demográfiai változás által érintett régiókban ez a különösen nagy lehetőségeket tartogat a társadalmi és szolgáltatási innovációk számára;

⁽⁸⁾ COR 2016-02882-00-01 jelű vélemény: E-kormányzati cselekvési terv 2016–2020.

⁽⁹⁾ COR 2017-03529-00-00 jelű vélemény: A közszférán belüli innováció digitális megoldásokkal történő előmozdítása helyi és regionális szemszögből.

40. úgy véli, hogy a tudományos élet és a vállalkozások – ezen belül kis- és közép-vállalkozások – képviselői mellett a helyi és regionális önkormányzatokat is be kell vonni az Európai Innovációs Tanács munkájába annak érdekében, hogy a tanács munkája egyértelműen a társadalom számára fontos kérdésekre összpontosuljon, és hogy tevékenységei a helyi és regionális szereplőkre is kiterjedjenek;

41. úgy véli, hogy a tanácsnak lehetővé kell tennie a regionális önkormányzatok számára, hogy részt vegyenek a beruházási támogatások kidolgozásában;

Az Uniót átfogó kutatási és innovációs küldetések meghatározása

42. támogatja azt az elképzelést, hogy az interdiszciplináris és multidiszciplináris kutatást és innovációt pontosan meghatározott küldetések köré szervezzék olyan egyértelműen meghatározott célokkal, amelyek az egész EU számára fontosak és egyértelmű európai hozzáadott értéket képviselnek. Egyetért azzal is, hogy ilyen módon szinergiákat hozzanak létre a nemzeti, regionális és helyi szintű kutatási és innovációs stratégiákkal, különösen az intelligens szakosodási stratégiákkal. Példa erre egyebek mellett a biogazdaság ⁽¹⁰⁾;

43. hangsúlyozza, hogy e küldetéseknek egyértelmű jelentőséggel kell bírniuk a társadalom számára, és arra kell törekedniük, hogy kézzelfogható előnyöket biztosítsanak a polgárok számára, akiket szintén be kell vonni a küldetések kialakításába; hangsúlyozza azonban azt is, hogy jó ötlet lenne, ha a programszerkezet teret biztosítana az ajánlati felhívások révén kiválasztott, alulról építkező kutatási és innovációs tevékenységek, valamint a feltáró kutatás és innováció számára;

44. emlékeztet arra, hogy a küldetések meghatározásába és végrehajtásába be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat; úgy véli, hogy a küldetéseket össze kell kötni az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjében meghatározott fenntartható fejlesztési célokkal, és hangsúlyozza a városok és régiók alapvető szerepét az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósításában;

Az innováció gyors terjesztésének és alkalmazásának támogatása az Unió egészében

45. üdvözlí az európai strukturális és beruházási alapok olyan megnyitását, amelynek köszönhetően az intelligens szakosodási stratégiák (S3) és a régiók közötti innovációs támogatások ösztönzése révén valamennyi régió eredményesebben vesz részt az innovációvezérelt gazdaságban. Azt azonban, hogy ennek a gyakorlatban milyen formában kellene megvalósulnia, helyi és regionális szinten kell meghatározni, ahol a szükségletekre vonatkozóan a legjobb ismeretek állnak rendelkezésre;

46. felhívja a figyelmet az azt vizsgáló elemzésre ⁽¹¹⁾, hogy a régiók miként kezelik a különböző szinteken megvalósuló régióközi együttműködés kialakítása során felmerülő kihívásokat, és úgy véli, hogy ezt figyelembe kell venni a helyi és regionális kutatási és innovációs ökoszisztémákban a kutatás és az innováció támogatásához felhasznált valamennyi pénzügyi eszköz tervezésekor;

47. álláspontja szerint az Európai Bizottságnak és a makroregionális stratégiákban részt vevő tagállamoknak tovább kell fejleszteniük és el kell mélyíteniük az egyetemeik közötti tudományos együttműködést, szem előtt tartva többek között az európai egyetemek 2024-ig történő létrehozásának célját ⁽¹²⁾;

Készségfejlesztést célzó beruházások valamennyi szinten és az európai egyetemek ösztönzése a vállalkozó szellem fokozottabb továbbadására és az interdiszciplinárisabbá válásra

48. egyetért azzal, hogy egy innovatív és tanuló társadalom is változásokat követel meg mind a felsőoktatási, mind pedig az alapvető oktatási intézményekben, és hogy az egyetemeknek és a felsőoktatási intézményeknek egyaránt szorosabban együtt kell működniük az üzleti vállalkozásokkal és a társadalommal annak érdekében, hogy olyan oktatási rendszert hozzanak létre, amely képes gyorsan és rugalmasan reagálni a változó készségigényekre, valamint az egyes polgárok, a szabályozott szakmák és hivatások készségfejlesztési és képzési igényeire;

⁽¹⁰⁾ COR 2017-00044-00-01 jelű vélemény: A biogazdaság helyi és regionális dimenziója és a régiók és városok szerepe.

⁽¹¹⁾ COR 2017-04757-00-00 jelű vélemény: Az innováció erősítése Európa régióiban: az ellenállóképesség, inkluzív és fenntartható növekedés stratégiái.

⁽¹²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén – Az Európai Bizottság hozzájárulása a 2017. november 17-i göteborgi vezetői találkozóhoz (COM(2017) 673 final).

49. úgy véli, hogy a nyílt tudomány – mint az egyetemek, felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek számára irányadó elv – jó módja annak, hogy a tudás széles körben elterjedjen a társadalomban, ugyanakkor sürgeti az Európai Bizottságot, hogy tegyen meg mindent az efelé való gyors átmenet támogatása érdekében – ideértve a kutatás és az innováció eredményeihez való hozzáférés biztosítását is, ami már önmagában lehetőséget kínál a nyílt innovációra és a szélesebb körű polgári szerepvállalásra a kutatás és az innováció terén;

50. egyetért azzal, hogy az új európai készségfejlesztési program ⁽¹³⁾ értékes annak meghatározásában, hogy milyen kapcsolatok szükségesek az oktatási és az innovációs ökoszisztémák között, és ugyanilyen jelentőségük van a digitális oktatási cselekvési tervben és a digitális készségekre vonatkozó stratégiában meghatározott elveknek is; rámutat arra, hogy az egész életen át tartó tanulás kapcsán az egyetemek és más felsőoktatási intézmények számára létfontosságú a szabad tanuláshoz nyújtott támogatás fejlesztése.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 6-án.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹³⁾ COR 2016-04094-00-01 jelű vélemény: Új európai készségfejlesztési program.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Mesterséges intelligencia Európa számára

(2019/C 168/03)

Előadó:	Jan TREI (EE/EPP), Viimsi képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Mesterséges intelligencia Európa számára COM(2018) 237 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA****Általános megjegyzések**

1. üdvözlöi a „Mesterséges intelligencia Európa számára” című közleményt, és maradéktalanul támogatja azt a célt, hogy közös megközelítést dolgozzunk ki a beruházások fellendítése, a társadalmi-gazdasági változásokra való felkészülés, a mesterséges intelligencián alapuló műveletek jogbiztonságának növelése és a megfelelő etikai iránymutatások kidolgozása érdekében. Sajnálja azonban, hogy az Európai Bizottság nagyon kevés időt hagyott a konzultációra ezekről az iránymutatásokról; ⁽¹⁾
2. osztja az Európai Bizottság véleményét arról, hogy a mesterséges intelligencia megjelenése rendkívüli, korszakos jelentőségű változást eredményez. Hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia fontos szerepet tölthet be az Európai Unió versenyképesebbé, inkluzívabbá és fenntarthatóbbá tételében, és ezzel előmozdíthatja a fenntartható fejlesztési célok végrehajtását, illetve az európaiak életminőségének javítását;
3. arra biztatja az EU-t, hogy ragadja meg az alkalmat, és egyes folyamatokat és visszatérő feladatokat gépek és mesterséges intelligencia segítségével automatizáljon, mivel a gépek ezeket a feladatokat sokkal nagyobb mennyiségben és jóval gyorsabban el tudják végezni, mint amire emberi erővel képesek lennénk. Ugyanakkor figyelmeztet a felügyelet nélküli gépi tanulás és az automatizált döntéshozatal veszélyeire: alááshatják az emberi tényezőt és az emberek által biztosított hozzáadott értéket;
4. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia jelentős átalakulást hoz az európai gazdaságban és társadalomban, és ez a folyamat még csak most kezdődik. Egyetért azzal a vélekedéssel, hogy a mesterséges intelligencia terén egyértelmű európai keretre van szükség;
5. osztja azt a nézetet, hogy a politikai döntéshozóknak biztosítaniuk kell egy megfelelő környezet kiépítését a mesterséges intelligencia számára, illetve etikai iránymutatások kidolgozását ehhez az ökoszisztémához. Megjegyzi ugyanakkor, hogy mielőbb szükség van európai szintű jogalkotási javaslatokra;
6. felhívja a figyelmet az (európai, nemzeti, regionális és helyi szintű) közszereplők és a magánszereplők közös erőfeszítéseire annak érdekében, hogy 2020-ig és azon túlmenően is fokozatosan növekedjen a teljes beruházási volumen;
7. a mesterséges intelligencia előmozdítása érdekében rendkívül fontosnak tartja a különböző uniós politikai intézkedések és programok (pl. ESBA, európai strukturális és beruházási alapok, Európai horizont, Digitális Európa, Erasmus) jobb összekapcsolását;

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/draft-ethics-guidelines-trustworthy-ai>.

8. úgy véli, hogy a következő években a helyi és regionális önkormányzatoknak elő kellene mozdítaniuk a megfelelő feltételek és egy olyan környezet kialakítását, amely kedvez a mesterséges intelligenciára irányuló beruházások növekedésének, de ezeket az intézkedéseket össze kell hangolni a nemzeti és európai stratégiákkal, hogy az uniós polgárok innovatív megoldások létrehozóivá és fogyasztóivá válhassanak;

9. megállapítja, hogy a mesterséges intelligenciára irányuló beruházásoknak együtt kell járniuk egy megfelelően kiigazított jogi kerettel, a mesterséges intelligencia és a közszolgáltatások közötti kölcsönhatás meghatározásával, illetve az adathasználatra és a mesterséges intelligencia köztéri használatára vonatkozó szabályozási megközelítéssel, valamint a polgárok, a munkavállalók, a vállalkozók, a közigazgatásban dolgozók és a fiatalabb nemzedékek képzésével;

10. emlékeztet a tallinni nyilatkozat⁽²⁾ e-kormányzattal kapcsolatos ígéreteire, és felhívja a figyelmet arra, hogy a mesterséges intelligencia e-kormányzatban való alkalmazása EU-szerte javíthatja a közszolgáltatások hatékonyságát, átláthatóságát és elérhetőségét;

11. fontosnak tartja az ipar mesterséges intelligencia általi automatizálására irányuló kutatási beruházások növelését és a termelékenység jelentős fokozását minden európai régióban;

12. megjegyzi, hogy a mesterséges intelligenciával és az ehhez kapcsolódó, úttörő innovációkra irányuló beruházásokkal a legmagasabb politikai szinteken kell foglalkozni, hogy elő lehessen mozdítani Európa versenyképességét és az európaiak jólétét;

13. méltányolja a mesterséges intelligenciára irányuló beruházások fellendítését szolgáló erőfeszítéseket a jelenlegi időszakban, csakúgy mint a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatokban, de aggódik amiatt, hogy a javasolt összeg nem lesz elegendő az előttünk álló feladatok teljesítéséhez és ahhoz, hogy válaszolni tudjunk a világ más országainak stratégiáira;

14. sajnálja, hogy a tervezett stratégia a tagállamokra nézve nem kötelező erejű, pedig a mesterséges intelligencia nagyon fontos a gazdasági növekedéshez. Ha Európa komolyan akar foglalkozni a mesterséges intelligenciával, több szinten is tényleges politikai és pénzügyi elkötelezettségre van szükség;

15. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia előmozdítása érdekében jobban össze kell kapcsolni a különböző politikai intézkedéseket és programokat (pl. ESBA, európai strukturális és beruházási alapok, Európai horizont, Digitális Európa, Erasmus stb.), és egyértelmű elkötelezést vár ezzel kapcsolatban;

16. hangsúlyozza, hogy rugalmasabb mechanizmusokat kell kidolgozni a mesterséges intelligencia megvalósítása és a megfelelő innovációk finanszírozása érdekében, mivel az ágazat szélesebben fejlődik, és a hosszadalmas finanszírozási mechanizmusok nem eléggé rugalmasak ahhoz, hogy lépést tudjanak tartani a változásokkal;

17. osztja azt a nézetet, hogy a közzsféra és a közérdekű területek számára alapvetően fontos az interoperabilitás, csakúgy mint a digitális kapacitások minél jobb kihasználása, gondolva itt a mesterséges intelligenciára is;

18. megállapítja, hogy a közlemény közös erőfeszítéseket irányoz elő a (nemzeti és európai) közzsféra és a magánszféra részéről az EU technológiai és ipari kapacitásainak erősítése és a mesterséges intelligenciának a gazdaság egészén belüli hasznosítása érdekében;

19. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális szintű közzsférát nem vonták be az előirányzott intézkedésekbe, és úgy véli, hogy nem volna szabad figyelmen kívül hagyni ezt a két kormányzati és közigazgatási szintet, mivel fontos szerepet kellene kapniuk a mesterséges intelligenciára irányuló beruházásokban, a beruházástámogatásban és a mesterséges intelligencián alapuló ökoszisztémákban a saját területükön;

⁽²⁾ Az e-kormányzatról szóló tallinni nyilatkozatot az Európai Unió Tanácsának észt elnöksége alatt, 2017. október 6-án tartott miniszteri találkozáson írták alá.

20. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy intelligens szakosodási stratégiák segítségével erősíteni kell a régióközi együttműködést. Ez az ipari, kutatási és innovációs szereplők kooperációs és döntéshozatali folyamataira épülő, a régiókon belül és a régiók között megvalósuló együttműködés ugyanis megkönnyíti a keresletközpontú innovációkat és a közös megoldásokat, melyek akár a mesterséges intelligencia számára is előkészíthetik a terepet a köz- és a magánszférában egyaránt;

21. ennek kapcsán úgy véli, hogy regionális ökoszisztémák és innovációs központok létrehozásával hatékony területi összeköttetéseket lehet kiépíteni és erősíteni lehet az EU versenyképességét és kohézióját;

22. támogatja azt az ötletet, hogy hozzunk létre egy érdekelt feleket tömörítő széles platformot – egy mesterséges intelligenciával foglalkozó európai szövetséget –, amely a mesterséges intelligencia minden szempontját tanulmányozza, és felhívja a figyelmet arra, hogy ebbe a munkába regionális és helyi érdekelt feleket is be kell vonni;

23. támogatja a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai szövetség Európai Parlamenttel, tagállamokkal, Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és Régiók Európai Bizottságával való együttműködésének ösztönzését;

24. üdvözlöi az olyan tesztelési és kísérleti infrastruktúrák létrehozásának tervezett támogatását, melyeket minden régióban bármilyen méretű vállalkozás használhat;

25. támogatja az „igény szerinti mesterségesintelligencia-hozzáférési platform” javasolt kifejlesztését, amelyhez a digitális innovációs központok könnyebb hozzáférést biztosítanak;

26. úgy véli, hogy a digitális innovációs központok a magán-, és a közszférában döntő szerepet játszhatnak a képzésben és a digitális készségek fejlesztésében;

27. megjegyzi, hogy az európai ipar digitalizálását célzó kezdeményezés arról igyekszik gondoskodni, hogy 2020-ra minden régióban létrejöjjön egy digitális innovációs központ. A már meglévő hálózatban azonban sok régió egyelőre alulreprezentált;

28. mielőbbi intézkedéseket szorgalmaz annak érdekében, hogy mind a köz-, mind pedig a magánszférában a szükségleteknek megfelelően javuljanak a polgárok digitális készségei és ismeretei. Ezzel ugyanis elkerülhetjük, hogy az EU-ban egyre nagyobb legyen az egyenlőtlenség az egyes polgárok, régiók és gazdasági ágak között;

29. hangsúlyozza, hogy támogatni kell különböző állami kísérleti projekteket a régiókban, amelyekkel előmozdíthatjuk a mesterséges intelligencia alkalmazását a jövőbeli életterben (gondolva itt többek között a szükségleteknek megfelelő közlekedésre, a szociális ellátásra és az intelligens városokra), és képessé tehetjük a polgárokat arra, hogy elfogadják és a saját javukra fordítsák a mesterséges intelligenciát;

30. felhívja a figyelmet, hogy a mesterséges intelligencia a méretgazdaságosság révén támogatni tudja a fenntartható növekedést, ugyanakkor hatalmas értékkeremtés is lehetőséget ad a neki köszönhető új áruk, szolgáltatások és innovációk révén;

31. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára elő kell irányozni olyan átképzési lehetőségeket és finanszírozási forrásokat, amelyekkel meg lehet szervezni a mesterséges intelligencia következtében átalakuló vagy megszűnő munkahelyek miatt szükségessé váló átképezéseket;

32. hangsúlyozza, hogy az EU következő, a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló pénzügyi tervének keretében jelentős finanszírozási forrásokat kellene elkülöníteni a mesterséges intelligencia fejlesztésére (ezen belül a Digitális Európa program számára a 2021–2027-es időszakra);

33. hangsúlyozza, hogy a városi növekedés, technológia, infrastruktúra és tőkekövetelmények közötti csatlakozási pont páratlan lehetőségeket és kihívásokat jelent a városok és régiók számára, mivel szükségessé teszi a többszintű kormányzást, valamint a fizikai, digitális és szociális infrastruktúrára irányuló beruházásokat. Kiemelten fontosnak tartja a magánszektorral való együttműködést annak érdekében, hogy az erre a területre vonatkozó jogszabályok biztosan megfeleljenek a célnak;

34. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia nem egy önmagáért való cél, és a jövőben hozzá kell igazítani az e-kormányzáshoz és a közszolgáltatásokhoz;
35. rendkívül fontosnak tartja, hogy a mesterséges intelligencia fejlesztésekor tiszteletben tartsuk a magánéletet és a személyiségi jogokat;
36. hangsúlyozza a mesterséges intelligencia fontosságát, valamint a kiterjesztett valósággal (XR), a virtuális valósággal (VR), a kibővített valósággal (AR), a 3D-s technológiákkal és a robotikával való kapcsolatokat, amelyek új alapokra fogják helyezni a globális gazdaságot, a platformgazdaságot és a tanulási platformokat. Ez segít a különböző oktatási és kulturális tartalmakhoz való egyenlő hozzáférés biztosításában, valamint a munkavállalók átképzésére szolgáló innovatív tudástranszfer-platformok létrehozásában;
37. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciához kapcsolódó kapacitások fejlesztése az ipar és a közsféra digitális átalakulásának hajtóereje;
38. hangsúlyozza, hogy a digitális Európa sikeres létrehozásához az EU-nak elsősorban olyan munkaerőpiacokra, valamint képzési és oktatási rendszerekre van szüksége, amelyek megfelelnek a digitális kornak. A fejlett digitális technológiák – például a nagy teljesítményű számítástechnika, a kiberbiztonság és a mesterséges intelligencia – már elegendően érettek ahhoz, hogy a kutatási színteret elhagyva uniós szinten bevezessük, alkalmazzuk és továbbfejlesszük őket.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 6-án.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Európai megközelítés az online dezinformáció kezelésére

(2019/C 168/04)

Előadó:	Olgierd Geblewicz (PL/EPP), Nyugat-Pomeránia (Zachodniopomorskie) vajdaság elnöke
Referenciaszöveg:	COM(2018) 236 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA***Észrevételek*

1. felhívja a figyelmet, hogy az utóbbi évek számos gyorsan végbemenő változást hoztak a globális médiakörnyezetben. Ezeknek a változásoknak a társadalmi és a politikai életre gyakorolt hatásait nem szabad alábecsülni: az emberek közötti elsődleges kommunikációs csatornákként egyre fontosabb szerepet játszanak az úgynevezett közösségi médiák, vagyis az olyan felületek, mint a Facebook, a Twitter, a WhatsApp, a YouTube vagy az Instagram, melyek néhány év alatt megváltoztatták az információ és a vélemények terjesztésének módját, miközben a hagyományos média azzal szembesült, hogy csökken a befolyása, a tekintélye és véleményformáló szerepe;
2. hangsúlyozza, hogy az információáramlás túlnyomó része a közeli jövőben online csatornákon keresztül történik majd, és a közösségi média válhat ennek fő közvetítőjévé a polgárok felé, különösen a nyugati országokban: az európaiak több mint fele már most is napi rendszerességgel, vagy heti két-három alkalommal használja a közösségi hálózatokat;
3. megjegyzi, hogy a közösségi média fontos tulajdonsága, hogy lehetőséget nyújt a „mindenkitől mindenki számára” („many to many”) történő információátadásra, amit korábban a média egyik ága sem biztosított: bármelyik felület összes felhasználója – legalábbis potenciálisan – milliós nagyságrendű felhasználót érhet el az átadni kívánt információval, mindenféle szerkesztőség közvetítése nélkül. Ennek egyaránt vannak pozitív és negatív következményei;
4. megjegyzi, hogy a közösségi médiát az is jellemzi, hogy míg a „hagyományos” édiában – a nyomtatott sajtóban, a rádióban és a televízióban – az alkotók jól elkülöníthető csoportja (újságírók, szerkesztők és adminisztrátorok) dönt arról, hogy mit tesz közzé, és ezt a csoportot különböző módokon közvetlenül felelősségre lehet vonni a döntéseiért, addig a közösségi médiában ez gyakran aránytalanul nehezebb, mivel például először azonosítani kell a szerzőt és a terjesztési módot. Ugyanakkor a közösségi média lehetővé teszi, hogy akár téves információk is villámgyorsan, „virálisan” egy széles közönséghez;
5. hangsúlyozza, hogy a felelősségvállalás fent említett, a közösségi médiára jellemző hiánya egyfelől a jelenlegi jogi szabályozásból, másfelől az összes közösségi felület által tolerált tömeges anonimitásból fakad;
6. aggodalommal állapítja meg, hogy a tömeges használatnak, a felelősségvállalás hiányának és az anonimitásnak az összekapcsolódása a közösségi felületeken az információátadás hitelességét eddig garantálni hivatott gyakorlatok, szabályok, jogi biztosítékok és szokások megsértéséhez vezetett;

7. különös aggodalommal állapítja meg, hogy a közösségi média felületei a dezinformáció és a politikai, gazdasági és társadalmi manipuláció eszközeivé váltak a külső és belső szereplők kezében egyaránt. A közösségi médiában megjelenő manipuláció mértékét nehéz leírni: a rendelkezésre álló kutatások szerint csak 2018-ban 48 országban zajlott formálisan megszervezett kampány, melynek célja a manipuláció és a dezinformáció volt, emellett pedig a különböző politikai erők (pártok, kormányok stb.) világszerte több mint fél milliárd dollárt költöttek a pszichológiai műveletek végrehajtására és a közvélemény manipulálására a közösségi médián keresztül;

8. hangsúlyozza továbbá, hogy a dezinformációt gyakran használják olyan vélemények terjesztésére is, amelyek összeegyeztethetetlenek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és az emberi jogok európai egyezményében rögzített, „az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan és egyetemes értékeivel”;

9. felhívja a figyelmet arra, hogy a közösségimédia-felhasználókról szóló személyes információk elérhetősége miatt a dezinformációs kampányok egyre hatékonyabbak. A közösségi médiákon keresztül megszerzett vagy ezektől megvásárolt adatokat fel lehet használni a megjelenített dezinformáció személyre szabására, ami maximalizálja a hatását;

10. figyelmeztet arra, hogy a közösségi média jelenlegi működési mechanizmusai bármely más információs csatornáénál jobban elősegítik a valótlanságok terjedését: egyes tudományos kutatások szerint pl. a Twitter felületén megjelenő hamis információkat a felhasználók 70 %-kal nagyobb valószínűséggel adják tovább („retweetelik”), mint a valós információkat,

11. hangsúlyozza továbbá, hogy a rendelkezésre álló kutatások további aggasztó jelenségeket is azonosítottak: a közösségi média felhasználóinak alapvető problémái vannak a közösségi felületen megjelenő információk megalapozottságának és megbízhatóságának megítélésével;

12. aggódik amiatt, hogy az EU és tagállamai vajon elegendően felkészültek-e a dezinformációnak azzal az új hullámmal szembeni küzdelemre, melyet a mesterséges intelligencia indíthat el. A dezinformációt már most a jövőbeli hadviselés egyik legveszélyesebb fegyverének tekintik;

13. támogatja az Európai Parlament üzenetét⁽¹⁾ annak fontosságáról, hogy az EU és tagállamai együttműködjenek a közösségimédia-szolgáltatókkal az olyan propaganda közösségi médiacsatornákon keresztül történő terjesztése elleni fellépés érdekében, amely veszélyeztetheti területeink társadalmi kohézióját, és így a polgárok, különösen a fiatalok radikalizálódásához vezethet;

14. meglelégedéssel nyugtázza az álhírekről (fake news) szóló, európai szinten jelenleg is napirenden lévő vitát. Az Európai Bizottság által elfogadott „Európai megközelítés az online félretájékoztatás kezelésére” ímő közlemény fontos hivatkozási pont az arról folyó párbeszédben, hogy hogyan lehet megakadályozni az online dezinformáció terjedését;

15. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság közleménye az online dezinformáció elleni küzdelem stratégiájának négy fő elemét határozza meg:

— az átláthatóság növelése (a dezinformáció forrásainak és annak az ismerete, hogy miként és milyen célközönséghez juttatják el ezeket a félrevezető információkat, illetve ki fizeti előállításukat és terjesztésüket);

— az információforrások sokféleségének támogatása, különös tekintettel azokra a forrásokra, amelyek a jó újságírás által garantált magas minőségnek köszönhetően kritikus véleményformálásra ösztönzik a polgárokat;

— az információforrások hitelességének felmérésére szolgáló rendszer kidolgozása;

— oktatási programok bevezetése a polgárok részére;

⁽¹⁾ Európai Parlament 2016/2030 (INI).

16. érdeklődéssel veszi tudomásul az Európai Bizottság által felállított, az álhírekkel és az online dezinformációval foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentését, amely fontos kiegészítője az Európai Bizottság közleményének. A szakértői csoport azonosította azokat a területeket, ahol az eddigi erőfeszítések sikertelenek voltak: pl. átláthatatlanok azok a közösségi felületek által használt algoritmusok, melyek rangsorolják a tartalmakat, és megállapítják a célközönség számára történő közzététel sorrendjét;

17. rámutat arra a hasznos tevékenységre, melyet az Európai Külügyi Szolgálat keretében tevékenykedő különleges egység, a keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoport (StratCom East) végez azzal a céllal, hogy feltárja az Oroszország által elindított dezinformációs és propagandatevékenységeket;

18. felhívja a figyelmet arra a vitára is, amely az Európai Parlamentben zajlott az internetes dezinformációról: habár nem alakult ki egységes álláspont az online dezinformáció elleni küzdelemmel kapcsolatban (a képviselőcsoportok eltérő álláspontokat képviseltek), a vita során kiemelték, hogy különösen az orosz propagandaforrásoknak az Európai Unió közvéleményére gyakorolt befolyása ad okot komoly aggodalomra;

Prioritások

19. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája az Európai Közösség minden polgára számára biztosítja a véleménynyilvánítás szabadságát, amely magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát, a közhatóságok beavatkozása nélkül és tekintet nélkül az országhatárokat. Az európai intézmények intézkedéseinek az kell hogy legyen a célja, hogy biztosítsák a tájékoztatáshoz való jog hatékony érvényesítését;

20. emlékeztet arra, hogy a dezinformáció veszélye minden szinten érinti a demokratikus társadalmakat és intézményeket; az interneten szándékosan terjesztett hamis információknak ugyanolyan pusztító hatásuk van a helyi közösségekre (és a politikai folyamatokra, pl. az európai, nemzeti és helyhatósági választásokra) nézve, mint országos szinten. Ezért a dezinformáció elleni küzdelmet mind az európai intézményeknek, mind pedig a közösségi platformoknak kiemelt helyen kell kezelniük az európai választásokra való felkészülés során, hogy szabad és tisztességes választásokról gondoskodhassunk;

21. ugyanakkor emlékeztet arra is, hogy a dezinformáció többféleképpen is károsítja a közösségeket: nemcsak azzal, hogy hamis információk alapuló politikai döntések meghozatalához vezet, hanem azzal is, hogy gyűlöletet és agressziót válthat ki, illetve (anyagi) veszteséget okozhat a polgároknak, és akár az egészségüket és az életüket is veszélyeztetheti. A dezinformáció hosszú távon a polgároknak az információforrásokba, illetve az intézményekbe, hatóságokba és a demokráciába vetett bizalmát is aláássa;

22. hangsúlyozza azonban, hogy az online dezinformáció elleni küzdelem nem mehet a szólásszabadságnak és az Európai Közösség egyéb alapvető értékeinek, illetve a személyes adatok védelméhez való jognak a kárára. A személyes adatok mindig az egyéni felhasználó elidegeníthetetlen tulajdonában kell hogy maradjanak, kizárólag a felhasználó engedélyezheti, tagadhatja meg és ellenőrizheti az adataihoz való teljes vagy részleges hozzáférést. A cenzúra bármilyen formája elfogadhatatlan. A választott megoldásoknak arányosnak kell lenniük;

23. tudomásul veszi, hogy a közösségi média főbb piaci szereplőinek a dezinformáció elleni küzdelmet szolgáló erőfeszítései – az európai intézmények támogatásával – jelenleg elsősorban a közösségi felületek „önszabályozására”, valamint a külső szereplőkkel (pl. a tények ellenőrzésével foglalkozó szervezetekkel) és az állami intézményekkel folytatott önkéntes együttműködésre irányulnak. A közösségi platformoknak többet kell tenniük a hamis információk ellen. Gondolhatunk itt az ilyen tartalmak megjelölésére, a tények ellenőrzésére és a hamis felhasználói fiókok törlésének kezdeményezésére, elegendő forrást különítve el az információáramlás nyomán követésére különféle nyelveken, minden uniós tagállamban. Emellett a közösségi médiának – pl. a Facebook, a Twitter, az Instagram vagy a Youtube esetében – jobban támogatnia kellene annak ellenőrzését, hogy az egyes felhasználói fiókoknak kik a tulajdonosai, így garantálva, hogy megbízható, etikus forrásokról van szó;

24. megjegyzi, hogy abban az esetben, ha a jelenlegi intézkedések (pl. a dezinformáció elleni küzdelmet szolgáló helyes gyakorlatok kódexének önkéntes elfogadása 2018-ban a Facebook, a Twitter és egyéb felületek által) elégtelennek bizonyulnak és a dezinformáció problémája tovább növekszik, olyan jogi eszközök bevezetésére lehet szükség, amelyek a közösségi médiát felügyelő szervezetekből kikényszerítik a megfelelő intézkedéseket;

A helyi önkormányzatok szerepe a dezinformáció elleni küzdelemben

25. emlékeztet arra, hogy a dezinformáció, amely többek között befolyással van a helyi politikai és társadalmi folyamatokra, hatással lehet a helyi közösségek életének szervezésére, és ennek következtében az állampolgárok életminőségére is;

26. hangsúlyozza, hogy a Régiók Bizottsága – mint az Európai Unió regionális és helyi önkormányzatainak Szerződésben meghatározott képviselője – különösen alkalmas arra, hogy részt vegyen a dezinformáció fenyegetéseiről szóló vitában, valamint hogy kezdeményezze és koordinálja az európai önkormányzatok ezzel kapcsolatos intézkedéseit, betartva azt az általánosan elfogadott szabályt, mely szerint a dezinformáció elleni küzdelemnek számos különböző intézmény együttműködésére kell támaszkodnia;

27. három kulcsfontosságú területet határoz meg, melyeken a Régiók Bizottsága és a helyi önkormányzatok kezdeményezéseket indíthatnak, és hatékonyan támogatják az internetes dezinformáció elleni küzdelmet: állampolgári nevelés, a nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom támogatása, valamint az etikus helyi médiák támogatása;

Állampolgári nevelés

28. egyetért többek között az álhírekkel és az online dezinformációval foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentésének azzal a következtetésével, hogy a polgároknak a felelős és tudatos internethasználatra – és különösen közösségimédia-használatra – irányuló oktatása és képzése a legjobb hosszú távú módszer a dezinformáció elleni küzdelemben;

29. érdeklődéssel veszi tudomásul az Európai Bizottság új, a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó „Digitális Európa” át, ugyanakkor arra ösztönzi az Európai Parlamentet, hogy tegyen javaslatot arra, hogy az Európai Szociális Alap 2021 és 2027 közötti időszakában elsőbbséget élvezzen egy olyan, tudatos társadalom kiépítése, amely ellenáll a propagandának, és megfelelő kompetenciákkal rendelkezik ahhoz, hogy ellenőrizze az interneten terjedő információkat;

30. megjegyzi, hogy az önkormányzatok – mint a polgárokhoz legközelebb álló szint, amelynek gyakran a hatáskörébe tartozik az alapfokú és középfokú oktatás megszervezése – vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy olyan oktatási programokat indítsanak, melyek megtanítanak arra, miként használjuk felelős módon az internetes forrásokat, illetve tegyünk különbséget a megbízható és a megbízhatatlan források között;

31. ösztönzi a helyi önkormányzatokat, hogy tegyenek megfelelő lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy az online média megfelelő használatát oktató foglalkozások az általános iskolai oktatástól kezdve az iskolai tanterv részévé váljanak;

32. emlékeztet ugyanakkor arra, hogy az oktatási programokat úgy kell kialakítani, hogy könnyen módosíthatóak és kiegészíthetők legyenek, figyelembe véve az online média folyamatosan változó jellegét, különös tekintettel a közösségi médiára;

33. rámutat arra is, hogy az online média tudatos használatára irányuló oktatásnak azt is figyelembe kell vennie, hogy a közösségi média üzenetei gyakran az érzelmekre hatnak, amit a befogadó gyakran csak tudat alatt észlel. A pedagógusokat képzésben kell tehát részesíteni, hogy gondoskodni tudjanak olyan eszközökről, melyek megfelelnek a befogadók (az oktatási programokban részt vevők) életkorának, és igazodnak a végzettségükhöz, hogy ezek segítségével el lehessen kerülni az érzelmi befogadás csapdáját, csakúgy mint az ún. kognitív torzítást – azaz azt, hogy a befogadók csak azokat az információkat és véleményeket tartják igaznak, amelyek megerősítik saját korábbi meggyőződésüket;

34. felhívja a figyelmet arra, hogy a pedagógusok megfelelő képzése és eszköztára előfeltétele annak, hogy meg tudják valósítani az érzelmi intelligencia és a kritikus gondolkodás fejlesztésének nehéz feladatát. A pedagógusok rendszerint nem részesülnek semmiféle ilyen irányú képzésben, és nem feltétlenül vannak tudatában annak, hogy ez milyen fontos dolog, sőt, annak sem, hogy létezik. Nehéz egy ilyen fontos készséget úgy oktatni, hogy maga az oktató nem rendelkezik vele, ezt azonban olyan eszközökkel és eljárásokkal kellene kompenzálni, amelyek arányban állnak e készségek jelentőségével, nemcsak a dezinformáció elleni küzdelem érdekében, hanem azért is, hogy valódi polgárokat és szakembereket tudjunk nevelni;

35. emlékeztet arra, hogy tudatosítani kell a befogadókban, hogy egyes közösségi és – bizonyos fókig – hagyományos médiák működési módja olyan „információs buborékok” „visszhangkamrák” létrehozásához vezethet, amelyekben a befogadók már csak azokat a nézeteket és információkat kapják, amelyek kedvesek számukra, köztük adott esetben téves információkat is, melyek kiigazítása már nem éri el őket. Ráadásul a közösségi média mechanizmusai gyakran alighanem megnehezítik a tárgyilagos párbeszédet különböző véleményekről és perspektívákról, illetve a kompromisszumok kötését, ami pedig a demokrácia lényegét jelenti;

36. ösztönzi az oktatásért felelős helyi önkormányzatokat és intézményeket, hogy folyamatosan tudatosítsák a fogyasztókban, különös tekintettel a fiatalokra, hogy az online dezinformációval szembeni védekezés nekik is a legfontosabb érdekük. A dezinformáció nem csak politikai és társadalmi kérdésekre korlátozódik: ugyanilyen intenzív a kereskedelem – a pénzügyi szolgáltatások, az online értékesítés és az egészségügyi tanácsadás – területén. A félrevezető információk alapján hozott fontos döntések következményei tragikusak lehetnek;

37. kijelenti, hogy támogatni fogja a helyi önkormányzatokat ezen a területen, többek között összegyűjtve a különböző uniós tagállamok tapasztalatait, és kezdeményezni fogja a helyes gyakorlatok kódexének létrehozását;

Nem kormányzati szervezetek támogatása

38. ösztönzi a helyi önkormányzatokat és közösségeket, hogy hozzanak létre támogatási kereteket a harmadik szektorban működő olyan szervezetek számára, melyek a dezinformáció ellen küzdenek (pl. a tények ellenőrzésével vagy az állampolgárok oktatásával);

39. hangsúlyozza ennek a támogatásnak a szükségességét, mivel az információ ellenőrzésének költsége nagyságrendekkel magasabb, mint a hamis információk „kitalálásáé”. Fontos, hogy azok a független szervezetek, amelyek vállalják a tények ellenőrzését, valamint olyan oktatási tevékenységet végeznek az állampolgárok körében, mely segíti a valótlan állítások felismerését, számíthassanak anyagi támogatásra;

40. megállapítja, hogy a helyi és a regionális önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy biztosítsák az ilyen támogatás különböző formáit pl. pályázatok kiírása, kedvezményes helyiségbérlés és egyéb támogatási formák révén;

41. jelzi, hogy a Régiók Bizottsága koordinátori szerepet játszhat e tekintetben, meghatározva a helyes gyakorlatokat és megkönnyítve a tapasztalatok cseréjét;

A helyi média támogatása

42. megállapítja, hogy a félrevezető információk terjedése nagyrészt helyi jellegű, és így a már meglévő, jól bevált helyi és regionális média – a vonatkozó eljárásokat követve és megfelelő támogatással – fontos szerepet játszhat a kiigazításukban. Az RB többek között ezért hangsúlyozza a dinamikus helyi és regionális médiaszereplőkkel rendelkező, színvonalas regionális és helyi média jelentőségét, miközben fontos feladat hárul az állami szereplőkre is. Ez főként a médiatartalmak fogyasztásának és előállításának jelenlegi átalakulását tekintve fontos;

43. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi média – a sokféleségének köszönhetően – minden régióban a politikai és tájékoztatási pluralizmus garanciáját jelenti. Ezért ennek a pluralizmusnak a védelmét elsődleges prioritásnak kell tekinteni. Napjainkban sok európai uniós országban a helyi média helyzete nehéz. Ezen a ponton lép be a piacra a közösségi média, és technikai képességeivel (amelyeknek köszönhetően egyedi módon szólítja meg a felhasználókat és személyre szabott üzeneteket közvetít) aláássa a helyi média működésének pénzügyi pillérét, azaz az apróhirdetéseket. Egyes esetekben tudatos politikai szintű próbálkozások is társulnak ehhez, a médiapluralizmus meggyengítése érdekében. Az anyagilag meggyengített helyi médiának nyilvánvalóan kevesebb lehetősége van arra, hogy aktívan ellensúlyozza az interneten terjesztett valótlanságokat;

44. ezért szorgalmazza egy összeurópai vita kezdeményezését arról, hogy miként lehet támogatni a helyi médiákat. A vitában két, egymást ki nem záró szempontra kell összpontosítani: egyfelől a médiák életképes üzleti modellek kidolgozásában történő támogatására, másfelől pedig arra a segítségre, melyet az önkormányzatok (a helyi közösségek, de a központi kormányzati, illetve európai intézmények is) – például bizonyos médiatámogatások révén – a helyi médianak nyújthatnak úgy, hogy az biztosítani tudja a vélemények egészséges sokszínűségét, ugyanakkor összhangban maradjon az európai egységes piac szabályaival, különös tekintettel az állami támogatás szabályozására. Addig is azt ajánlja a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy a helyi sajtó túlélésének biztosítása érdekében léptessenek életbe ideiglenes támogató intézkedéseket.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 6-án.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az egészségügyi ágazat digitalizálása

(2019/C 168/05)

Előadó:	Fernando López MIRAS (ES/EPP), Murcia régió elnöke
Referenciadokumentum:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az egészségügy és az ellátás digitális átalakításának a digitális egységes piacon való lehetővé tételéről, a polgárok szerepének erősítéséről és egy egészségesebb társadalom megteremtéséről (COM(2018) 233)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA*Általános megjegyzések*

1. üdvözlí az Európai Bizottság azon kezdeményezését, hogy az egészségügyi ellátás digitális átalakításának gyorsabb elfogadása érdekében elő kívánja segíteni az uniós országok közötti együttműködést azzal a céllal, hogy hatékonyabb egészségügyi ellátást biztosítson Európában, segítse a kutatást, javítsa a betegségmegelőzést, a személyre szabott ellátást és egészségügyet, valamint hogy a polgárok egyformán hozzáférjenek a magas színvonalú ellátási szolgáltatásokhoz; és újra és újra emlékeztet arra, hogy az egészségügyi rendszerek szervezése a tagállamok hatáskörébe tartozik;
2. tudatában van annak, hogy a decentralizált kormányzati szinteket milyen kihívás éri az Európai Unió egészében: a népesség elöregedése, valamint a krónikus betegségek és a multimorbiditás ebből adódó terjedése, melynek kezeléséhez több erőforrásra lesz szükség, illetve módosítani kell az ellátórendszert;
3. felhívja a figyelmet a jelenleg különálló rendszerekben tárolt, nagy mennyiségű egészségügyi adatra, és úgy véli, hogy ha hatékonyabban használják fel ezeket – például a nagy adathalmazok összekapcsolása és elemzése révén –, akkor az javíthatja a szociális és egészségügyi rendszereket és fenntarthatóvá teheti őket;
4. hangsúlyozza, hogy az egészségügy és az ápolás területén digitális átalakulásra van szükség az Európát érintő, szóban forgó kihívások kezelése érdekében;
5. úgy véli, hogy az egészségügy és az ellátás területén a digitális megoldások elfogadása továbbra is lassú, és jelentősen eltér a tagállamok és a régiók között, valamint fennáll annak a veszélye, hogy az információs társadalom előnyei a nagyvárosi területeken és fejlettebb régiókban összpontosulnak. Ennek eredményeként lemaradhatnak a legkülső régiók, a vidéki területek vagy az alacsony népsűrűségű területek és a szigetek. Ez utóbbiakat kiemelten kell kezelni, mivel a szóban forgó megoldásoknak köszönhetően enyhíthető az elszigeteltségük;
6. emlékeztet arra, hogy – az eddigi erőfeszítések ellenére – az elektronikus egészségügyi nyilvántartási rendszerekben továbbra is egymással inkompatibilis formátumokat és szabványokat alkalmaznak szinte az Unióban;
7. úgy véli, hogy a kutatás előmozdításához, valamint a betegségek pontosabb diagnosztizálásához és személyre szabottabb kezeléséhez szükség van a genomikai információk és más egészségügyi adatok biztonságos elérésére és határokon átnyúló cseréjére, ezzel is előrelépéseket elérve a személyre szabott orvoslás felé vezető úton;

8. üdvözli az Európai Bizottság azon kezdeményezéseit, amelyek célja az e-egészségügy mint az elöregedés kihívásának kezelésére szolgáló eszköz régiókban való alkalmazásának támogatása: ilyen együttműködési struktúra a tevékeny és egészséges időskor témájára vonatkozó európai innovációs partnerség, a tevékeny és egészséges időskor referencia-helyszíneinek kijelölése, illetve az elöregedő társadalom egészségügyének és ellátásának digitális átalakítására vonatkozó tervezet számára nyújtott támogatás;

9. üdvözli a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló új finanszírozási javaslatokat, amelyekben az egészségügy digitalizálása kiemelkedő helyet foglal el; üdvözli a Digitális Európa programnak a 2021–2027 közötti időszakra történő létrehozásáról szóló rendelet-tervezetet; kiemeli annak szükségességét, hogy a közszféra és a közérdekű területek – például az egészségügy és a gondozás, az oktatás – korszerű digitális technológiákat tudjanak bevezetni és alkalmazni, gondolva itt mindenekelőtt a nagy teljesítményű számítástechnikára, a mesterséges intelligenciára, az információbiztonságra vagy a kiberbiztonságra;

Európai elektronikus egészségügyi nyilvántartás és határokon átnyúló egészségügyi ellátás: biztonságos hozzáférés a polgárok számára egészségügyi adataikhoz

10. üdvözli, hogy az Európai Bizottság javaslatai kiemelten kezelik az adatvédelmi elvet, és hogy az egészségügyi adatokhoz való biztonságos hozzáférés elősegítése érdekében figyelembe veszik az új általános adatvédelmi rendelet (GDPR) által kínált lehetőségeket;

11. rámutat arra, hogy javítani kell a polgárok öngondoskodási képességét és egészségügyi ismereteit mind ezeknek az egészségre gyakorolt hatása, mind pedig az egészségügyi rendszerek fenntarthatóságának elősegítése érdekében, és hogy az IKT-k a támogatás alapvető elemei. Emellett úgy véli, hogy megfelelő iránymutatásra van szükség az egészségügyi hatóságok részéről az egészségügyi témákkal kapcsolatban az interneten található túl sok, tudományos háttér nélküli információ ellensúlyozásához;

12. rámutat arra, hogy a legtöbb polgár nem ismeri a személyes adatai közzétételének lehetséges következményeit, valamint a hozzáférésre vonatkozó bonyolult szabályokat;

13. ezért sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság javaslatai nem tartalmazznak a lakosságot célzó ismeretterjesztésre és annak biztosítására vonatkozó konkrét intézkedéseket, hogy a polgárok és a betegek teljes egészében megismerjék az egészségügyi adatok védelmére irányuló jogszabályi keretet, és javasolja, hogy az Európai Bizottság támogasson olyan, az egész EU-ra kiterjedő kommunikációs kampányokat, amelyek célja kifejezni, hogyan védhetők az egészségügyi adatok az új jogi keretben;

14. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy továbbra is támogassa az e-egészségügyi rendszerek interoperabilitását akadályozó tényezők megszüntetésére irányuló intézkedéseket, ami hatékonyabb rendszereket eredményezne, hiszen az interoperabilitás hiánya valós és mérhető költségekkel jár;

15. támogatja az egészségügyi nyilvántartások elektronikus cseréjének európai formátumára vonatkozó műszaki előírásokról szóló európai bizottsági ajánlás elfogadását és a digitális e-egészségügyi szolgáltatások infrastruktúrájának további fejlesztését annak érdekében, hogy a polgárok és a betegek hozzáférhessenek egészségügyi vonatkozású személyes adataikhoz, és hogy ezeket felhasználhassák közegészségügyi és kutatási célokra, valamint a személyek szabad mozgásának elősegítése céljából is, ami jelenleg, összetett betegségek esetén, nem javasolt;

16. arra kéri a tagállamokat, hogy mellőzzék a szolgáltatások lokalizálását, amely azon a téves elképzelésen alapul, hogy a lokalizált központosított szolgáltatások biztonságosabbak. Kéri továbbá, hogy decentralizált módon archiválják az adatokat, ezt lehetővé tévő technológiák, például blokklánc használatával. Emellett fontos, hogy olyan nemzetközi és nyitott szabványok alkalmazását ösztönözzék, amelyekkel megelőzhető, hogy függőség alakuljon ki egy bizonyos szolgáltatótól;

17. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a betegek adatai védettek legyenek és megfelelő biztonságban legyenek, hogy ezekkel az információkkal ne lehessen visszaélni. Szintén hangsúlyozza ezért, hogy a betegek adataihoz való fokozott hozzáférésből adódó lehetőségek semmiképp sem vezethetnek egy olyan irányú fejlődéshez, amely a betegjogok szempontjából hátrányos, hanem abból az egyes betegeknek profitálniuk kell. E tekintetben sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen intézkedésekkel lehetne megvédeni a betegeket a köztük és az egészségügyi szolgáltatók között meglévő erőegyensúlynak attól az esetleges eltolódásától, amely az egészségügyi adatokhoz való fokozott hozzáférés révén létrejöhet;

18. megjegyzi, hogy a digitális orvosi nyilvántartás jobban összehangolhatja a nemzeti és regionális szintű ellátást, ugyanis lehetővé teszi az egészségügyi adatok valós idejű cseréjét az egészségügyi szolgáltatók között, különösen az összetett multiszisztémás betegségekkel és a ritka betegségekkel küzdő betegek esetében;

19. arra is utal, hogy néhány tagállamban a hatóságok sokat áldoztak az olyan elektronikus egészségügyi nyilvántartások és digitális platformok kifejlesztésére, amelyek révén az emberek hozzáférhetnek saját egészségügyi adataikhoz vagy azok egy részéhez. Fontos, hogy ne hagyjuk figyelmen kívül ezeket a komoly beruházásokat, vegyük figyelembe ezeket a tagállami tapasztalatokat, illetve ne terheljük további, felesleges kiadásokkal a nemzeti, regionális és helyi szintet;

20. javasolja, hogy az Európai Bizottság lépjen tovább az egészségügyi nyilvántartások elektronikus cseréjének európai formátumának kidolgozásánál, és e formátum mellett mozdítson elő egy tényleges európai elektronikus egészségügyi nyilvántartást. A klinikai nyilvántartásokhoz való biztonságos hozzáféréstől kiindulva mindig a páciens lenne az adatok tulajdonosa, ő engedélyezné az ezekhez való hozzáférést és utólag ellenőrizhetné azt;

21. arra is utal, hogy az egészségügyi adatokkal, illetve az azokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban néhány tagállamban a hatóságok már létrehoztak digitális kezelési struktúrákat és rendszereket a beleegyezési nyilatkozatokhoz, naplófile-okhoz stb., illetve jelenleg is dolgoznak ezek kifejlesztésén. Az európai egészségügyi nyilvántartás további kiépítése kapcsán figyelembe kellene venni az ezzel kapcsolatos nemzeti, regionális és helyi szintű tapasztalatokat;

Jobb adatbázisok a megelőzés, a kutatás és a személyre szabott orvoslás elősegítésére

22. úgy véli, hogy az egészségügyi vonatkozású személyes adatok cseréje kulcsfontosságú a közegészségügyi kutatás és a klinikai kutatás szempontjából, hogy a tagállamok az adatvédelemhez fűződő alapvető jog megsértése nélkül az emberek számára hasznosítható tudássá alakíthassák át az adatokat;

23. úgy véli, hogy megfelelőbb koordinációra van szükség a meglévő nemzeti és regionális kezdeményezések között a genomikai adatok és az egyéb egészségügyi adatok egyesítése érdekében a kutatás és a személyre szabott orvoslás területén, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy csatlakozzanak a „Towards access to at least 1 million sequenced genomes in the European Union by 2022” együttműködésről szóló közös nyilatkozathoz;

24. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy az európaiakon orvosi okokból elvégzett genetikai vizsgálatoknak legyen egy olyan egységes azonosítója, amely megkönnyíti az ilyen információk prevenció, diagnosztikai vagy terápiás célra történő felhasználását a beteg teljes élete során. Fontos, hogy ehhez a beteg is beleegyezését adja, hiszen ő az ilyen adatok mindenkor tulajdonosa. Jelenleg a blokklánc-technológia olyan biztonságos eljárást jelent, amely egyrészt garantálni tudja az adatok rendelkezésre állását, másrészt szavatolja azok bizalmas kezelését azzal, hogy az érintett adattulajdonos ellenőrzése alatt hagyja őket;

25. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon intézkedéseket a biztonságos és névtelenséget garantáló adatfelhasználási technológiák egészségügyi alkalmazásának ösztönzésére, figyelembe véve az olyan kulcsfontosságú technológiákban rejlő lehetőségeket, mint amilyen a mesterséges intelligencia vagy a nagy teljesítményű számítástechnika, és ehhez mozdítsa elő a jobb koordinációt a rendszer szereplői közöttük a régiók, az állami és a magánszektor (ezen belül az e-egészségügyben működő kvv-k), a kutatóintézetek és más érintett szereplők között;

26. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy támogatja a kutatáshoz szükséges genomikai és egészségügyi információkhoz való határokon átnyúló biztonságos hozzáférést és a határokon átnyúló cseréjükre vonatkozó műszaki előírások kidolgozását, valamint olyan kísérleti projektek megvalósítását, amelyek nemzeti és uniós szinten a kapcsolódó programokat, kezdeményezéseket és szereplőket koordinálják, ugyanakkor rámutat arra, hogy a genomikai adatok felhasználása során több garanciára van szükség;

27. helyénvalónak tekinti, hogy az Európai Bizottságnak szándékában áll egy olyan önkéntes koordinációs mechanizmust létrehozni az uniós nemzeti hatóságok között, amely alkalmas arra, hogy a megelőzéssel, illetve a népesség egészségével és a személyre szabott orvoslással kapcsolatos kutatás fejlesztéséhez genomikai adatokat és egyéb egészségügyi adatokat osszon meg;

28. kéri az Európai Bizottságot, hogy a közigazgatási szervek birtokában lévő adatokhoz való hozzáféréssel és ezek újbóli felhasználásával kapcsolatban elfogadott intézkedéseket hangolja össze egyéb intézkedéseivel, mint amilyen „A közös európai adattér kialakítása felé” című európai bizottsági közlemény (COM(2018) 232);

29. kéri az Európai Bizottságot, hogy használja ki az európai referenciahálózatok által – a határokon átnyúló egészségügyi ellátásban részt vevő betegek jogairól szóló irányelv keretében – kínált lehetőségeket annak érdekében, hogy megkönnyítse a transzlációs ágazatok közötti kutatások alkalmazását a ritka, alacsony előfordulási gyakoriságú vagy összetett betegségben szenvedő betegek esetében alkalmazott személyre szabott orvosláshoz;

30. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy európai szinten indítson vitát a genomikai és egészségügyi adatoknak a közegészségügyre és a kutatásra gyakorolt etikai, jogi és társadalmi következményeiről, és úgy véli, hogy ezeket a következményeket figyelembe kell venni az Európai Bizottság és a tagállamok szabályozási megközelítésében, nem feledkezve meg az etikai bizottságok és szakértők szerepéről, valamint az egészségügyi szolgáltatások felhasználóinak autonómiájáról;

31. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy erősítsék meg és szükség esetén bővítsék az egészséggel kapcsolatos adatok folyamatos és rendszeres gyűjtésének biztosítására meglévő kapacitást, mivel ez javíthatja a WHO és az OECD, valamint a hasonló szervezetek rendelkezésére álló nemzetközi adatok minőségét;

32. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a nyitott tudomány célkitűzéseivel és egy új európai nyílt tudományosadat-felhő létrehozásával összhangban nyílt hozzáférési stratégiákat alkalmazva egyesítsék az adatokat;

Digitális eszközök a betegek önrendelkezésének elősegítéséhez és az emberközpontú ellátásához: az ellátás integrálása, előregedés, krónikusság, multimorbiditás

33. rámutat arra, hogy a lakosság előregedése és ebből következően a krónikus betegségek és multimorbiditás terjedése, valamint az ehhez kapcsolódó egészségügyi költségek miatt az ellátásban multidiszciplináris és integrált megközelítésre van szükség, az egészségügy, valamint a betegek, gondozóik és a betegellátók közötti elektronikus adatsere pedig megkönnyíti a személyközpontú ellátást és az intézményi segítségnyújtás felől a közösségi ellátás felé történő átmenetet;

34. rámutat arra, hogy az oktatás kulcsfontosságú tényező a polgároknak a digitális átalakulásban való aktív részvételében, ezért arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy fektessenek nagyobb hangsúlyt a polgárok és a betegek digitális ismereteinek javítására, és ehhez dolgozzanak ki megfelelő oktatási programokat; emlékeztet arra is, hogy még mindig vannak az európai polgároknak olyan csoportjai, amelyek nem rendelkeznek internet-hozzáféréssel vagy a digitális szolgáltatások használatához szükséges kellő digitális készségekkel, ezért proaktívan fel kell lépni a digitális társadalmi befogadás fokozása érdekében;

35. megjegyzi, hogy az egészségüggyel kapcsolatos digitális átalakulás nem lehet sikeres az egészségügyi szakemberek oktatásának, képzésének és folyamatos szakmai fejlődésének kiigazítása nélkül;

36. hangsúlyozza, hogy a digitális technológia lehetővé teheti vagy javíthatja az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, különösen a mobilitási problémákkal küzdő emberek számára. Alapvető fontosságú a területi dimenzió figyelembevétele annak érdekében, hogy elősegítsük több, távoli, ritkán lakott vagy hátrányos helyzetű régióban élő ember számára – akik egyébként ki lennének zárva az egészségügyi rendszerekből, vagy nem kapnák meg részükről a szükséges figyelmet – a magas színvonalú információkhoz és a megelőző egészségügyi intézkedésekhez, valamint a könnyen elérhető orvosi kezeléshez és nyomon követéshez való hozzáférést;

37. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az egészségügy digitalizálása csökkentse a társadalmi egyenlőtlenségeket és javítsa a fogyatékkal élő és idősek hozzáférést az egészségügyi szolgáltatásokhoz;

38. megjegyzi, hogy az IKT-szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén továbbra is jelentős különbségek vannak a régiók között, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a hátrányos helyzetű térségekben a hozzáférés megkönnyítését szolgáló stratégiákat;

39. rámutat arra, hogy a mobil egészségügy kulcsfontosságú tényező az emberek önrendelkezésének elősegítésében, valamint az egészségügyi ellátórendszerek fenntarthatóságához szükséges eszköz is. Úgy véli továbbá, hogy a gazdasági értelemben hatékony digitális megoldások és az egészségügyi eredmények felhasználása a fenntartható szociális és egészségügyi rendszerek előmozdításának eszköze;

40. a siker garanciájaként elengedhetetlennek tartja a kereslet és a kínálat közötti dinamikus egyensúly megőrzésének garantálására alkalmas eszközök kialakítását és a digitális megoldások közös létrehozási folyamatainak támogatását, az egyes régiók e területen meglévő tapasztalataira építve ⁽¹⁾;

41. azt kéri az Európai Bizottságtól, hogy segítse új eszközökkel az olyan innovációk közbeszerzését, amelyek túllépnek a jelenlegi, kereskedelmi hasznosítást megelőző, valamint innovációs közbeszerzésen, ezek végrehajtása ugyanis bonyolult, és ezek nagymértékben függenek az idejében történő finanszírozástól. Ehhez ötvözni lehetne például az európai finanszírozási programokat és a strukturális alapokat;

42. üdvözli, hogy az egészségügyi technológiák értékeléséről szóló rendeletjavaslat kiterjeszti az alkalmazás körét az egészségügyi technológiákra és eszközökre, bár úgy véli, hogy a jóváhagyás aktuális normáit szigorító eljárások érdekében kívánatos lenne, hogy az uniós jogszabályok egyszerűsítsék és fejlesszék az orvosi eszközök engedélyezésének eljárását;

43. úgy véli, hogy a fenntartható rendszerek felé való elmozdulás érdekében tanácsos lenne a rendelet alkalmazási körét a technológia fejlesztésének minden szakaszára kiterjeszteni, ideértve a határvizsgálatot is;

44. hangsúlyozza, hogy a betegeknek és az egészségügyi szakembereknek szánt új alkalmazások és eszközök (alkalmazások, külső mérőeszközök vagy mobiltelefonok stb.) megjelenését európai szintű akkreditálási, tanúsítási vagy jelölési folyamat kell, hogy kövesse, amelynek során meghatározhatók azon alkalmazások és eszközök, amelyek ténylegesen hasznosnak tekinthetők, vagy amelyeket egészségügyi szakember is felírhat. Ez csökkentené az adminisztratív akadályokat, hogy az egyik tagállamban bevált megoldások könnyen forgalomba hozhatók legyenek egy másikban, ezért sürgeti az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket ebben az irányban;

45. kiemeli, hogy a betegeknek és az egészségügyi dolgozóknak szánt eszközöknek és alkalmazásoknak egyszerűen és könnyen használhatóknak kell lenniük, és inkább kiegészíteniük, mintsem felváltaniuk kell a tagállamokban már működőket;

46. megjegyzi, hogy nehézségekbe ütközik a kísérleti tanulmányok útján tesztelt és validált technológiai megoldások bevezetése és széles körű elfogadása, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a szóban forgó technológiai megoldások bevezetése érdekében támogassa a régiókat és mozdítsa elő együttműködésüket;

47. hasonlóképpen azt javasolja, hogy meg kell vizsgálni, nem lenne-e helyénvaló, hogy az európai finanszírozási programok úgy rendelkezzenek, hogy a projektjavaslatoknak kötelezettségvállalást kelljen tartalmazniuk arra vonatkozóan, hogy amennyiben a projektjavaslat sikeres, akkor az adott projektet végre is kell hajtani. Ez az egyforma bánásmód jegyében garantálná a projektek nyilvános bevezetését, és demonstrálná, hogy a sikeres innovációs folyamat később általánosan elterjeszthető;

⁽¹⁾ <https://www.indemandhealth.eu/>.

Az inDEMAND projekt, melynek lényege az innováció elősegítése két tényező ötvöztetésével: a kereslet révén kell azonosítani a szükségleteket, és a megoldás kidolgozása az egészségügyi szakemberek és a technológiai vállalatok közötti közös alkotási folyamat eredménye kell, hogy legyen.

Finanszírozás

48. üdvözlí az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz nevű új mechanizmus alkalmazási körének átfogó, újbóli meghatározását, valamint a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló Digitális Európa című programra irányuló javaslatot, amelynek célja, hogy felgyorsítsa az európai egészségügyi ellátás digitális átalakítását;

49. kéri az Európai Bizottságot, hogy a digitális alapú, emberközpontú integrált egészségügyi szolgáltatások széles körű bevezetése érdekében támogassa az európai, nemzeti és regionális digitális tervek és stratégiák között szükséges kiigazítást, valamint a következő, 2021 és 2027 közötti programozási időszakra tekintettel a különböző európai finanszírozási programok és az állami és a magánfinanszírozás közötti megfelelő kiegészítő jelleget;

50. megjegyzi, hogy a technológia gyakran megvan és működik, ám adminisztratív akadályok gátolják vagy késleltetik a megoldások elfogadását, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a digitális innováció elfogadása céljából támogassa az új visszatérítési modelleket (például az olyanokat, amelyeknél egészségügyi eredmények ellenében fizetnek) annak érdekében, hogy megkönnyítse az elektronikus egészségüggyel és a mobil egészségüggyel foglalkozó olyan vállalkozások üzleti tevékenységét, amelyek a digitális technológia által támogatott értékes szolgáltatásokat kínálnak.

51. úgy véli, hogy a jelenlegi egészségügyi program a következő, 2021–2027-es időszakban beleolvad az ESZA+-ba, és ezzel csökken a költségvetése. Arra kéri ezért az EU társjogalkotóit, hogy tartsák fenn vagy növeljék az Európa digitális átalakulására javasolt költségvetési előirányzatokat a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves uniós pénzügyi keretben;

Szubszidiaritás

52. kéri az Európai Bizottságot, hogy a cselekvési terv végrehajtása során ne csak a tagállamokat, hanem azokat a helyi és regionális önkormányzatokat is vegye figyelembe, amelyek kulcsfontosságú szerepet játszanak a betegeknek szóló kommunikációban és a betegek tájékoztatásában, a szakemberek oktatásában és képzésében, valamint az elektronikus egészségügy fejlesztésében.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 7-én.

*Európai Bizottsága elnöke
a Régiók*

Karl Heinz LAMBERTZ

A Régiók Bizottsága véleménye – Úton a 8. környezetvédelmi cselekvési program felé

(2019/C 168/06)

Előadó:	Cor LAMERS (NL/EPP), Schiedam polgármestere
Referenciaszöveg:	Saját kezdeményezésű vélemény

POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA****A. Bevezető megjegyzések**

1. rámutat, hogy az EU-nak minden vonatkozó szakpolitikai területen, különösen az éghajlattal, a biodiverzitással és a környezettel kapcsolatos kérdésekben ambiciózusabbnak kell mutatkoznia, hogy elérje a Párizsi Megállapodás céljait és az ENSZ által meghatározott fenntartható fejlesztési célokat;
2. megjegyzi, hogy az Európai Unió környezetvédelemmel, biodiverzitással és éghajlatváltozással kapcsolatos politikáinak és jogszabályainak elégtelen végrehajtása veszélyezteti az életmódunk hosszú távú fenntarthatóságát, súlyos egészségügyi kockázatokat jelent, és csökkenti az uniós polgárok életminőségét;
3. rámutat, hogy a világ növekvő népességéhez több élelem, energia és erőforrás szükséges. A következmények – az éghajlatváltozás, a természetvédelmi területek nagymértékű csökkenése és a csökkenő biodiverzitás – gyakran katasztrofálisak;
4. ebben a kontextusban határozottan úgy véli, hogy az EU környezetvédelmi cselekvési programjai stratégiai útmutatást, valamint hosszú távú elképzeléseket és lehetőségeket biztosítanak a környezetvédelmi és az éghajlatváltozási célok közötti konzisztencia biztosítása érdekében, és így hozzáadott értékkel rendelkeznek;
5. hangsúlyozza, hogy sok eredmény született a környezetvédelmi cselekvési programok keretében, például a szennyezés általánosságban lassan csökkenni kezdett, jobb természeti értékek védelme, és megindult az átállás az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és körforgásos gazdaságra, azonban még sok tennivaló van hátra;
6. rámutat, hogy bár a 7. környezetvédelmi cselekvési program a jobb végrehajtást fő prioritásként kezeli, a környezetvédelmi politikák és jogszabályok elégtelen végrehajtása (például a szakpolitikák gyenge integrációja miatt) továbbra is jelentős probléma;
7. ezért arra kéri az Európai Bizottságot, a Tanácsot és a Parlamentet, hogy az ebben a véleményben meghatározott célkitűzésekkel összhangban dolgozzanak ki egy 8. környezetvédelmi cselekvési programot;

B. A 7. környezetvédelmi cselekvési program értékelése

8. támogatja az Európai Parlament „A 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásáról” szóló, 2018. április 17-i jelentésének ⁽¹⁾ következtetéseit, és az Európai Parlament Kutatószolgálatával 2017. novemberében készített tanulmányt ⁽²⁾, és az RB korábbi véleményei alapján ⁽³⁾ ismételten kiemeli az olyan kihívásokat, mint a szakpolitikai integráció, a rendelkezésre álló finanszírozás és a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos információk hiánya;

⁽¹⁾ hiv.: P8_TA(2018)0100

⁽²⁾ „A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó 7. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásának féldős értékeléséről”.

⁽³⁾ Az RB alábbi véleményei: ENVE-V-044 (HL C 271., 2014.8.19., 25. o.); ENVE-V-045 (HL C 271., 2014.8.19., 45. o.); ENVE-V-046 (HL C 415., 2014.11.20., 23. o.); ENVE-VI/001 (HL C 260., 2015.8.7., 6. o.); ENVE-VI/005 (HL C 51., 2016.2.10., 48. o.); ENVE-VI/008 (HL C 240., 2016.7.1., 15. o.); ENVE-VI/011 (HL C 88., 2017.3.21., 83. o.); ENVE-VI/013 (HL C 88., 2017.3.21., 43. o.); ENVE-VI/014 (HL C 207., 2017.6.30., 45. o.); ENVE-VI/015 (HL C 207., 2017.6.30., 51. o.); ENVE-VI/021 (HL C 54., 2018.2.13., 21. o.); ENVE-VI-024 (HL C 54., 2018.2.13., p. 9. o.); ENVE-VI-028 (HL C 361., 2018.10.5., 46. o.); ENVE-VI-029 (HL C 461., 2018.12.21., 30. o.); valamint ENVE-VI-030 (HL C 387., 2018.10.25., 42. o.).

9. ugyanakkor megjegyzi, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program fő témáival kapcsolatos eredmények egyenlőtlenek és elégtelenek:

- a) az 1. prioritás célkitűzései (a természeti tőke védelme) nem fognak teljesülni 2020-ra;
- b) előrehaladás történt a 2. prioritás (alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság és erőforrás-hatékonyság) különböző rész-céljainak, nevezetesen az éghajlat-politikával és az energiaüggyel kapcsolatos célok, illetve bizonyos mértékben a hulladék-gazdálkodással/körforgásos gazdasággal kapcsolatos célok elérése tekintetében is;
- c) a 3. prioritáshoz tartozó, a környezetre gyakorolt nyomással és az emberi egészségre vonatkozó kockázatokkal összefüggő célkitűzések elérésének mértéke bizonytalan;
- d) a 8. prioritáshoz (fenntartható városok) tartozó célok elérése felé tett előrelépés az energiahatékonyságot, a fenntartható közlekedést és mobilitást, a fenntartható várostervezést és városrendezést, a városi biodiverzitást és a fenntartható épületeket tekintve vegyes képet mutat;

10. a végrehajtás hiányosságainak négy fő okát határozza meg:

- a) a környezetvédelmi szempontok egyéb szakpolitikai területekbe, különösen a közös agrárpolitikába (KAP), a közös halászati politikába (CFP) és a kohéziós politikába történő integrálásának hiánya;
- b) elégtelen finanszírozás és nem kellőképpen testreszabott finanszírozási rendszerek: míg számos uniós finanszírozású projekt ért el eredményeket, nem minden uniós alap rendelkezik egyértelműen meghatározott fenntarthatósági kritériumokkal. E tekintetben a tagállamokon belül sem áll rendelkezésre elegendő forrás;
- c) a tudásmegosztás hiánya: annak ellenére, hogy elegendő szakértői tudás áll rendelkezésre, ez nem mindig jut el a politikai döntéshozók szintjéig;
- d) a helyi közösségek és érdekelt felek elégtelen mértékű bevonása és szerepvállalása ⁽⁴⁾;

11. arra a következtetésre jutott, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program bizonyította, hogy hozzáadott értékkel rendelkezik, és pozitív hatással volt az EU környezetvédelmi politikájára, a polgárokra, a környezetre és a gazdaságra. A program hosszú távú elképzelései kulcsfontosságú szerepet töltenek be a fenntartható beruházás és növekedés stabil környezetének a Földünk ökológiai korlátainak tiszteletben tartásával történő biztosításában;

12. kiemeli, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program átfogó és rendkívül összetett volt, számos rész-céllal és részletes meghatározásokkal. Ezenkívül, mivel a 7. környezetvédelmi cselekvési program egy adott (statikus) időszakra vonatkozóan határozott meg célkitűzéseket, nehézséget okozott az új technológiai fejleményekre, a változó körülményekre és az új nemzetközi stratégiákra való reagálás;

13. kiemeli, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési program a városok fenntarthatóságának javítását célzó intézkedéseket vázolt fel, figyelmen kívül hagyta azonban a közösségek egyéb típusait, így például a vidéki, part menti, hegyvidéki, szigeti, szigetcsoporthoz vagy legkülső területeket. Miközben a városok a célkitűzések elérése szempontjából kiemelt központnak számítanak, nem a környezetüktől elkülönítetten léteznek. Több figyelmet kell fordítani a városok és a közvetlen környezetük közötti kapcsolódásokra;

14. támogatja az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) jelentése által levont következtetéseket, amely jelentés az EU környezetvédelemmel kapcsolatos jogszabályai optimális szinttől elmaradó végrehajtásának hat okára mutatott rá: a helyi, regionális és nemzeti hatóságok nem hatékony módon történő összehangolása, az adminisztratív kapacitás hiánya és elégtelen finanszírozás, az ismeretek és adatok hiánya, elégtelen megfelelés-biztosítási mechanizmusok és a szakpolitikai integráció hiánya ⁽⁵⁾;

⁽⁴⁾ RB-tanulmány: „Úton a 8. környezetvédelmi cselekvési program felé – Helyi és regionális dimenzió”.

⁽⁵⁾ EEA, Environmental indicator report 2017. In support of the monitoring of the Seventh Environment Action Programme [Az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek a hetedik környezetvédelmi cselekvési program nyomon követését támogató jelentése a környezeti indikátorokról] (21/2017. sz. EEA-jelentés), EEA, 2015.; Az Európai környezet: Állapot és előretekintés 2015: Összefoglaló jelentés. Európai Környezetvédelmi Ügynökség, Koppenhága.

C. **A 8. környezetvédelmi cselekvési program kidolgozásának alapelvei**

Az európai környezetvédelmi politika megváltozott kontextusa, valamint regionális és helyi hatása

15. hangsúlyozza, hogy az EU két fontos tulajdonsága az egység és a sokféleség. Ezek az alapvető fogalmak jelentik az EU lényegét, különösen a politikai célok kitűzésekor és új jogszabályok megalkotásakor;

16. rámutat, hogy az egység legerősebb szimbóluma az uniós vívmányok. A Régiók Európai Bizottsága (RB) ezért a 8. környezetvédelmi cselekvési program alapjaként tekint ezekre. A vívmányokat alkotó jogszabályok, szabványok és értékek továbbra is fontos eszközei a környezetvédelem biztosításának, a biztonsági és kockázatokkal kapcsolatos problémák kezelésének, valamint a jó életminőség garantálásának. A vívmányok továbbá egyenlő jogokat biztosítanak az európai embereknek, illetve azonos feltételeket a kereskedelem és az iparágak számára;

17. hangsúlyozza, hogy az EU egyértelmű kötelessége, hogy tiszteletben tartsa a tagállamok, régiók és városok közötti politikai, társadalmi, földrajzi és biokulturális sokféleséget. A széles körű uniós erőfeszítések nem mindig vezettek a kívánt eredményre. Mivel nagy átalakulások várhatóak, a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak szakítania kell a felülről lefelé irányuló és univerzális megoldások alkalmazásával, és hidat kell létrehoznia az egység és a sokféleség között, azáltal, hogy egyensúlyra törekszik a harmonizált szabványok kialakítása és a testreszabott megoldások kidolgozásához szükséges elegendő tér biztosítása között, összhangban a helyi kontextussal. Ezért fontos, hogy az uniós és nemzeti szakpolitikák és jogalkotás elegendő mozgásteret hagyjanak a helyi és regionális elképzelések számára;

18. Hangsúlyozza, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak támogatnia kell a jelenlegi vívmányok hatékony végrehajtását, biztosítva az Európai Bizottság hagyományos, a vívmányok őreként betöltött szerepét;

19. ennek kapcsán rámutat, hogy a hagyományos környezetvédelmi politika több mint 40 évig sikeres volt ugyan, de már nem elégséges. A nem megfelelő levegő-, talaj- és vízminőségnek a határértékek betartása ellenére is lehetnek negatív hatásai az emberi egészségre és a természetre. A végrehajtási problémák továbbá nem oldhatóak meg csak azzal, hogy még több jogszabályt fogadunk el. Támogatási mechanizmusok, új megközelítések és innovációk is szükségesek (a vívmányok mellett) a célértékek és szabványok eléréséhez;

20. ezzel összefüggésben hangsúlyozza azt a problémát, hogy több tagállam is bevezetett olyan nemzeti jogszabályokat, amelyekkel az uniós kötelezettségességi eljárások következtében kiszabott pénzbírságot a településeken és a régiókon lehet behajtani. Az uniós jogszabályoknak való megfelelés felelősségének ilyen „decentralizálása” problematikus, mivel a nemzeti hatóságok gyakran csak a jogi áttűtetésre, azaz a nemzeti jogszabályokba való beépítésre összpontosítanak, a regionális és helyi önkormányzatok számára azonban nem adják meg a szükséges eszközöket ahhoz, hogy ténylegesen és a gyakorlatban végrehajtsák az uniós joganyagot. A legtöbb esetben az európai és nemzeti kormányzati szinteknek vannak meg a megfelelő pénzügyi, jogi és adminisztratív forrásaik, ezért nekik kell felelősséget viselniük a jogszabályoknak való meg nem felelés miatt kapott büntetések kifizetéséért;

21. határozottan úgy véli, hogy az EU-nak új ambíciókat kell keresnie az átmenetek kapcsán, például a körforgásos gazdaságra, a fenntarthatóbb energiára, mobilitásra, élelmiszergyártásra és -fogyasztásra történő áttállás tekintetében. Bátorítania kell továbbá az élen járó tagállamokat, régiókat és városokat, hogy az EU szabványain túllépő környezeti minőséget érjenek el. Ehhez az szükséges, hogy az Európai Bizottság további lépésekre ösztönözze őket;

22. fontosnak tartja, hogy elismerjék a körforgásos gazdaságban, a fenntartható élelmiszer-termelésben és -fogyasztásban, illetve a lég-, zaj- és fényszennyezés csökkentésében úttörő szerepet játszó régiók erőfeszítéseit, továbbá hogy ezek a törekvések támogatásban részesüljenek, és hogy elősegítsük az ilyen bevált gyakorlatok terjesztését Európa-szerte;

23. rámutat, hogy megváltozott a környezet, amelyben a környezetvédelmi politika megtervezése és jelenlegi végrehajtása történik, ez pedig a régi és új megközelítések új egyensúlyát teszi szükségessé, többek között az alábbi okok miatt:

- a) a szakpolitikák ma sokkal jobban összekapcsolódnak. Az uniós jogszabályok olyan területekre vannak felosztva, mint a levegő, a víz, a zaj és az energia, napjaink kihívásai azonban emellett a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák szorosabb integrációját követelik meg, mind a napi emberi viselkedésben és üzletvitelben, mind társadalmi-gazdasági fronton. Ezért az EU-nak régióit komplex gazdasági, társadalmi, környezeti és biokulturális rendszerekként kell szemlélnie;
- b) a legnagyobb javulások az innovációknak és az átalakulásoknak köszönhetőek. Az is fontos, hogy tanuljunk egymástól, amihez nyitottságra van szükség, valamint arra, hogy a jó és a rossz példákat egyaránt ismerjük. A jelenlegi jogszabályok szabványokra és határértékekre koncentrálnak, az innovációhoz és az átalakulásokhoz azonban szabad térre van szükség a kísérletezéshez. Az EU-nak mindkettőre szüksége van;
- c) az EU lineáris politikai ciklust követ (javaslat, döntés, végrehajtás, kiértékelés), azonban az innováció sebessége miatt inkább körkörös és rugalmasabb megközelítésre van szükség;

24. hangsúlyozza, hogy ez az új környezet más gondolkodásmódot igényel, és a hangsúlyt az EEA által elfogadott, az ok-okozati összefüggésekre vonatkozó keretrendszer mind az öt összetevője (a környezet állapota, az arra ható tényezők, nyomások, hatások és válaszok) közötti kölcsönös függésre kell helyezni. A klasszikus környezetvédelmi politikák az állapotra és a hatásokra koncentrálnak. A jelenlegi és a jövőbeli szennyezés elleni küzdelem érdekében azonban az uniós és nemzeti politikáknak a környezet állapotára ható tényezőkre és nyomásokra is összpontosítaniuk kell. A problémának a forrásánál történő kezelése a körforgásos gazdaság és az egyéb átalakulások központi eleme;

A szakpolitikák integrációja

- 25. határozottan úgy véli, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak biztosítania kell a szakpolitikák integrációját;
- 26. hangsúlyozza, hogy az integrált megközelítés megszünteti az eltéréseket, és összeköti a különböző aspektusokat, például:
 - a) a különböző környezetvédelmi és éghajlatváltozási szakpolitikák ambícióit, menetrendjeit, végrehajtási eljárásait és eszközeit;
 - b) a környezetvédelmi és éghajlat-változási szakpolitikákat, valamint az egyéb szakpolitikákat, például a KAP-ot, a közös halászati politikát, gazdasági és társadalmi szakpolitikákat;
 - c) az EU környezetvédelmi jogszabályainak (immissziópolitika) és forrásokra irányuló szakpolitikáinak (emissziópolitikák) ambícióit és a határértékek menetrendjét⁽⁶⁾;
 - d) az uniós, nemzeti, regionális és helyi szakpolitikákat a prioritások összehangolása, a párhuzamosságok elkerülése, az egymással ellentétes vagy nem összekapcsolódó folyamatok minimalizálása, valamint a létező szakpolitikai és az ezekből következő szabályozási rések bezárása érdekében;
- 27. hangsúlyozza, hogy a fő kérdés az, hogy az EU és az egyéb kormányzati szintek hogyan tudják hatékonyan integrálni a szakpolitikákat, különösképpen pedig hogyan lehet összeegyeztetni a környezetvédelmi, a társadalmi és a gazdasági célokat;
- 28. rámutat, hogy mivel a szakpolitikák integrációjához más szemlélet szükséges, a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak:
 - a) a szakpolitikák integrációját olyan megközelítésnek kell tekintenie (nem pedig prioritásnak), amely különböző célokat összefog és megerősít;
 - b) ösztönöznie kell az EU-t, a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy környezetvédelmi szakpolitikáik az egyéb politikákban központi szerepet foglaljanak el (a környezetvédelmi célokat nem csupán érvényesíteni kell, hanem azoknak az egyéb szakpolitikák alapjául kell szolgálniuk), és hogy azokra minden tevékenységük alapvető vonatkozási pontjaként tekintsenek;
 - c) holisztikus megközelítést kell alkalmaznia: a 7. környezetvédelmi cselekvési program sokkal integráltabb megközelítést alkalmazott, mint a korábbi környezetvédelmi cselekvési programok; a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak még tovább kell mennie, és a környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi kontextust összességében kell szemlélnie;

⁽⁶⁾ Az RB véleménye: ENVE-V-046.

Finanszírozások és befektetések

29. hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmi, éghajlatváltozási és az áttérésekkel kapcsolatos kihívásokhoz jelentős zöld és kék befektetések és innovációk szükségesek;

30. hangsúlyozza, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program hatékonyságának növelése érdekében több szinergia létrehozására van szükség a különböző uniós, nemzeti és regionális szintű finanszírozási források között, valamint meg kell erősíteni az állami és magánfinanszírozás közötti kapcsolatokat;

31. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok beruházási lehetőségei korlátozottak, és komoly nyomás nehezedik rájuk. Egyrészt a szociális kérdések – amilyen például a munkanélküliség, az elöregedés és az oktatás – gyakran komoly költségvetésnek számítanak a helyi vagy regionális költségvetésben. Másrészt az átalakulások, például az energetikai átállás jelentős beruházásokat tesznek szükségessé. Rengeteg a tennivaló, ha jelentős előrelépést akarnak elérni az átalakulások terén, amihez a helyi és regionális önkormányzatoknak további forrásokra van szükségük;

32. üdvözlözi az InvestEU program elindításáról szóló javaslatot, és azt, hogy a program a fenntarthatóságra összpontosít, valamint üdvözlözi az Európai Bizottságnak a 2020 utáni többéves pénzügyi keretről szóló javaslatát, amelynek középpontjában a fenntartható fejlődés és a környezetvédelmi politikák valamennyi költségvetési tételbe történő integrálása áll. Azonban az RB azt szeretné, hogy a költségvetés több mint 30%-a az éghajlatváltozási szakpolitikák általános érvényesítésére legyen fenntartva. Azt is kéri, hogy uniós szinten hozzanak létre egy, a méltányos átmenetet szolgáló alapot az energetikai átalakuláson átmenő régiók környezeti, gazdasági és szociális kihívásainak kezelése érdekében, továbbá, hogy minden régióban nyújtsanak elégséges támogatást a hulladékkezelési és mobilitási átmenet végrehajtására, úgy, hogy az hozzáadódjon a kohéziós alapokhoz, és kompatibilis legyen velük;

33. határozottan üdvözlözi az Európai Bizottság 2020 utáni többéves pénzügyi keretről szóló javaslatának horizontális elveit: az integrált társadalmi, gazdasági, kulturális és környezeti fejlesztések és a biztonság előmozdítását a városi, vidéki és part menti területeken;

Helyalapú vagy területre koncentrált megközelítés

34. úgy véli, hogy a testreszabott megoldások elengedhetetlenek, mivel a régiók és a települési önkormányzatok:

- a) fontos területi egységek, ahol emberek élnek, dolgoznak és közlekednek, ami jelentős mértékű kibocsátást okoz;
- b) jelentősen különböznek a szennyezések és kibocsátások típusainak és mennyiségeinek tekintetében;
- c) különböznek az uniós jogszabályok végrehajtásának tekintetében;
- d) jelentősen különböznek az elérhető gazdasági, társadalmi, földrajzi és környezeti lehetőségek és az ezek által jelentett kihívások tekintetében;
- e) különböznek a környezetvédelmi és éghajlatváltozással kapcsolatos szakpolitikákra vonatkozó igazgatási hatáskörökben, adminisztratív kapacitásban és az ilyen politikák adminisztratív megközelítésében;
- f) abban a kiváltságos helyzetben vannak, hogy közvetlenül az emberekkel és cégekkel együttműködve olyan intézkedéseket támogathatnak, mint a zöld közbeszerzések, az építkezésekre és közlekedésre vonatkozó szakpolitikák, valamint az oktatási, kutatási és környezettudatosságot növelő programok. Ez lehetővé teszi, hogy életképes megoldásokat találjanak ki, és új ötletek és ismeretek élő laborjaiként működjenek;

35. holisztikus helyalapú vagy területre koncentrált megközelítést ajánl, mert ez a legjobb módja az egészséges élet megvalósításának az adott hely vagy terület tulajdonságai tükrében;

36. a szubszidiaritás és az arányosság elvének, valamint a különböző tagállamok kormányzati struktúráinak és kultúrájának megfelelő figyelembevétele mellett azt ajánlja, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program számos területközpontú stratégiát dolgozzon ki, például az egészséges és virágzó városi és nagyvárosi területekre, az egészséges és élénk vidéki területekre, valamint a biztonságos és vonzó tengerparti, szigeti, szigetcsoporti és legkülső területekre irányulóan. Míg a városstratégia inkább a város konkrét problémáira, például a mobilitásra és a területrendezésre irányulhat, a vidékstratégia a természetre, a mezőgazdasági innovációra és a demográfiai fejleményekre összpontosíthat. Az ajánlott stratégiák célja az lenne, hogy támogassák a különböző átalakulásokat a fenntartható fejlesztési célok értelmében az emberi egészség és a természet, a gazdaság és a jó életkörülmények szükségességének figyelembevételével. Ebben a tekintetben a 8. környezetvédelmi cselekvési program az Európai Bizottság 2020 utáni többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatának horizontális elveit tükrözi;

Többszintű megközelítés

37. ezért egy jól működő, többszintű kormányzási keretrendszer létrehozását kéri. A méltányos, fenntartható és alacsony széndioxid-kibocsátású társadalom megvalósulásához szükséges radikális és tartós életmód-változásokhoz letről felfelé és felülről lefelé irányuló megközelítések is szükségesek. Az RB ezért úgy véli, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak egyértelműbben kell kapcsolódnia az uniós, a nemzeti, a regionális és a helyi szinten kidolgozott stratégiákhoz és tervekhez;

38. ezért arra kéri valamennyi kormányzási szintet, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a közigazgatások közötti együttműködés elősegítése érdekében, beleértve a függőleges kormányzati együttműködést és a régiók, települések közötti és a határokon átnyúló együttműködést. Ehhez hasonlóan a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak – a tagállamokon belüli kormányzati struktúrák és földrajzi helyzet figyelembevételével – továbbra is biztatnia kell a városokat, településeket és regionális önkormányzatokat az egymás közötti és az uniós szintű együttműködésre;

39. támogatja az olyan uniós kezdeményezéseket, mint például az uniós városfejlesztési menetrenddel kapcsolatos partnerségek. Az RB a fenntartható földhasználat, az energetikai átállás, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a városi mobilitás, a levegőtisztaság és a körforgásos gazdaság érdekében létrejött partnerségek kihasználását, és új, környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos átfogó partnerségek létrehozásának komoly megfontolását ajánlja a vívmányok végrehajtásának támogatása érdekében;

40. hangsúlyozza, hogy az EU-s szintű célok konkrét helyi célkitűzésekre történő lefordítása bonyolult feladat, de elengedhetetlen az eredmények eléréséhez és a polgárok bizalmának megszerzéséhez. Ezért úgy gondolja, hogy ösztönzőket kell biztosítani a túlteljesítés érdekében. A díjakra vonatkozó programokat, például az Európa Zöld Fővárosa díjat és a Zöld Levél díjat ki kell terjeszteni kisebb városokra és falvakra. Ezenkívül jobban kell támogatni az olyan önkéntes intézkedéseket, mint például a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége és a városi mobilitási megfigyelőközpont;

41. azt javasolja, hogy a tagállamok szorosabban működjenek együtt a helyi és regionális önkormányzatokkal, és arra biztassák a városokat és régiókat, hogy vállaljanak nagyobb szerepet a nemzeti stratégiák és tervek kidolgozásában és végrehajtásában;

42. ezért arra kéri a tagállamokat, hogy hozzanak létre megfelelő intézményi szerkezeteket vagy platformokat a szorosabb együttműködés és a folyamatos konzultáció érdekében, például vertikális, kormányzatokon átnyúló csapatokat, amelyben a különböző kormányzati szintekről érkező szakértők együttesen dolgozzák ki a nemzeti terveket és stratégiákat;

43. hangsúlyozza, hogy a különböző kormányzati szintek koordinációja önmagában nem elegendő a hatékony kormányzás biztosításához. Az RB ezért arra kéri a régiókat és a városokat, hogy szoros kapcsolatokat hozzanak létre a civil társadalommal, a privát szektorral és tudományos intézetekkel a területükön belül és kívül is, valamint hogy támogassák a régiók közötti együttműködést ezen a területen, mivel az ilyen hosszú távú partnerségek hozzájárulnak a jó politikai döntéshozatalhoz.

44. rámutat, hogy ez elősegítené a különböző érdekekkel, háttérrel és korlátozásokkal rendelkező érdekelttek közötti párbeszédet és vitát, ami jobb döntéshozatalt eredményezne;

45. arra biztatja az uniós tagállamokat, hogy nemzeti kutatási forrásaik keretében határozzanak meg és finanszírozzanak holisztikus, megoldásorientált interdiszciplináris kutatási projekteket;

D. *Javaslat a 8. környezetvédelmi cselekvési programra vonatkozóan*

Új megközelítés a 8. környezetvédelmi cselekvési programban

46. rámutat, hogy a környezetvédelmi szakpolitika új kontextusában a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak:
- a) sokkal inkább stratégiai szemléletűnek és integráltabbnak kell lennie, és a fő témákra kell összpontosítania;
 - b) növelnie kell az innovációt;
 - c) lehetővé kell tennie az innovatív megoldások átvitelét és kiterjesztését;
 - d) kihívások és megoldások által vezéreltnek kell lennie, ellentétben a 7. környezetvédelmi cselekvési programmal, amelyet határok és problémák vezéreltek;
 - e) rugalmasnak kell lennie, hogy reagálhasson az új technológiai fejlesztésekre és az új nemzetközi stratégiákra (ellentétben a 7. környezetvédelmi cselekvési programmal);
 - f) rugalmasnak kell lennie a régiók szociális, kulturális, gazdasági és környezeti kontextusának figyelembevételével;
47. a kilépési megállapodással és annak végrehajtásával összefüggésben sürgeti az Egyesült Királyságot és az Európai Uniót olyan közös megállapodások megkötésére, amelyek biztosítják a magas szintű környezetvédelmi normákat és a viszonyosság fenntartását, beleértve az ambiciózus törekvéseknek a következő környezetvédelmi cselekvési programban történő fenntartását;
48. hangsúlyozza, hogy a jövő környezetvédelmi cselekvési programjainak menetrendeket kell meghatározniuk, és a fenntarthatósági kritériumok uniós szakpolitikákba, makrogazdasági prioritásokba és pénzügyi eszközökbe történő integrációjához kell vezetniük. A környezeti tényezők azt is jelzik, mennyire fenntartható a gazdasági fejlődésünk. Az RB ezért támogatja a 8. környezetvédelmi cselekvési program, a többéves pénzügyi keret és az európai szemeszter közötti szinergiát;
49. tekintetben sajnálatosnak tartja a 8. környezetvédelmi cselekvési program és a 2020 utáni többéves pénzügyi keret elfogadása közötti eltérést. A jövőbeli környezetvédelmi cselekvési programokra vonatkozó döntéshozatali eljárást össze kell hangolni a többéves pénzügyi keret időkeretével annak érdekében, hogy a javasolt többéves pénzügyi keret megfelelően tükrözze a környezetvédelmi cselekvési program célkitűzéseit;
50. azt javasolja, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program az új, 2020 utáni európai stratégia környezetvédelmi és éghajlatváltozási pillére legyen;

A 8. környezetvédelmi cselekvési program javasolt témái

51. az „egészséges városi és vidéki élet” megközelítést praktikus és integrált megközelítésnek tartja. Ez az életminőségen alapuló megközelítés integrálja a fenntartható fejlődés három pillérét – a gazdasági, a környezetvédelmi és a szociokulturális aspektusokat –, és a fenntarthatóság szélesebb kontextusába helyezi az emberi egészséget és a természetet. Kapcsolódik a fenntartható fejlesztési célok teljesítéséhez is;
52. javasolja, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program olyan uniós stratégia legyen, amely elősegíti az egészséges életet mindenki számára az alábbi koncepciók összehangolásával:
- a) emberi egészség, beleértve a jó életminőséget;
 - b) egészséges bolygó, ahol a források felhasználása felelősséggel és hatékonyan történik, a biodiverzitás, a geodiverzitás és az ökoszisztémák védelme mellett;
 - c) körforgásos gazdaságon alapuló egészséges gazdaság, megfelelő növekedéssel, fejlődéssel, munkalehetőségekkel, fenntartható beruházásokkal és fenntartható üzleti környezettel;

d) egészséges társadalom, amely mindenki számára lehetőségeket biztosít;

53. kéri az Európai Uniót, hogy az egészséges élet megközelítés valamennyi uniós szakpolitika, makrogazdasági prioritás és pénzügyi eszköz alapjául szolgáljon. Ezt a megközelítést elő kell segíteni és végre kell hajtani nemzeti, regionális és helyi szinteken is. Az RB azt javasolja, hogy az Unió folytasson szorosabb együttműködést az egészséges életet támogató hálózatokkal, például a WHO egészséges városok hálózatával;

54. hangsúlyozza, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak foglalkoznia kell az átállással kapcsolatos kihívásokkal, például az energetikai átállással, a körforgásos gazdasággal, a mobilitás átalakulásával, az élelmiszergyártás és -fogyasztás átalakulásával, valamint az infrastruktúra szürkéről zöldre és kékre történő átállásával. A gyártási, fogyasztási és közlekedési szokások a levegő-, víz-, talaj- és zajszennyezés kulcstényezői. Ezek az átállások megfelelnek a forrásokon alapuló szakpolitikáknak, és ezért támogatni fogják a jelenlegi uniós jogszabályok végrehajtását. Kapcsolódnak az életminőség átalakulásához is: az egészségesebb élethez városi területeken, és a jobb életminőséghez és vitalitáshoz a vidéki területeken. A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak meg kell könnyítenie ezeket az átalakulásokat, és ki kell dolgoznia a kapcsolódó végrehajtási menetrendeket;

55. a 7. környezetvédelmi cselekvési program fő témáinak folytatását javasolja – az EU természeti tőkéjének megvédése, megőrzése és javítása, valamint az EU erőforrás-hatékony, zöld, versenyképes és semleges szén-dioxid-kibocsátású gazdasággá történő átalakítása, többek között a hozzáférhető, fenntartható személy- és áruszállításra vonatkozó keret biztosítása, környezetbarát mobilitás biztosítása a városi és a vidéki területeken is; az uniós polgárok folyamatos környezeti nyomásoktól való védelme, illetve egészségük és jólétük fokozása –, mivel ezek a témák – más lehetséges témákkal kiegészítve – még mindig nagyon relevánsak;

56. hangsúlyozza, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak meg kell felelnie a Párizsi Megállapodás követelményeinek, és magában kell foglalnia a 17 fenntartható fejlesztési célt. Megfelelően rugalmasnak kell lennie az új nemzetközi fejlemények és megállapodások figyelembevétele érdekében;

A 8. környezetvédelmi cselekvési program javasolt struktúrája

57. gazdaságos és egyértelmű 8. környezetvédelmi cselekvési programot javasol, öt fő fejezettel: végrehajtás, átalakulások, innováció, szélesebb globális kihívások és kommunikáció;

58. javasolja, hogy ezeket a fejezeteket uniós cselekvési programok keretében hajtsák végre, mérhető célkitűzésekkel, célzott intézkedésekkel, finanszírozással, beruházásokkal, eszközökkel és egyértelmű nyomonkövetési mechanizmussal, például a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatára irányuló folyamaton keresztül. Ezen programok révén az EU kapcsolódási pontokat hozhat létre a 8. környezetvédelmi cselekvési program öt fejezete között, testreszabott, területspecifikus megoldásokat dolgozhat ki, és megfelelően képes reagálni az új fejleményekre és innovatív gyakorlatokra. Az uniós cselekvési programok pedig a nemzeti, regionális és helyi cselekvési tervek számára nyújthatnak inspirációt;

59. úgy véli, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének, valamint a különböző tagállamok kormányzati struktúráinak és kultúrájának megfelelő figyelembevételével a 8. környezetvédelmi cselekvési programnak elő kell segítenie a nemzeti és/vagy regionális cselekvési tervek végrehajtását. A tagállamok döntése, hogy egy nemzeti, vagy több regionális tervvel, illetve mindkettővel rendelkezzenek, mivel ezek a döntések szorosan kapcsolódnak a nemzeti és regionális kormányzati struktúrákhoz. A következő környezetvédelmi cselekvési programnak fel kell vázolnia a helyi és regionális önkormányzatok cselekvéseinek alapelveit, és sürgetnie kell a helyi önkéntes célok elérését és tervek elfogadását. Ez segítené a környezetvédelmi cselekvési program végrehajtását, ugyanakkor némi rugalmasságot is biztosítana a helyi kapacitások, tudás és szakértelem figyelembevételére a helyi problémák megoldása során;

60. azt javasolja, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program első fejezete a 7. környezetvédelmi cselekvési program fő témáiból álljon. Ezek a témák hatékony végrehajtást követelnek meg;

61. hangsúlyozza, hogy az első fejezethez az európai környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálata ⁽⁷⁾ során felvázolt lépéseket tartalmazó uniós cselekvési programok végrehajtása, valamint a 7. környezetvédelmi cselekvési program céljainak támogatása szükséges, mint például:

- a) jobb szakpolitikai integráció, hatékonyabb, forráson alapuló szakpolitikák, célzott uniós finanszírozás;
- b) a különböző végrehajtási kihívások kutatása;
- c) végrehajtási eszközök: jelenleg a környezetvédelemmel és éghajlat-politikával kapcsolatos jogszabályok saját eszközkészlettel és útmutató anyagokkal rendelkeznek. A félreértések elkerülése és a nagyobb mértékű koherencia biztosítása érdekében az RB egy egységesebb módszert javasol kapacitásépítő eszközökkel (pl. eszközök és programok, workshopok, webináriumok, útmutató anyagok stb.);
- d) az ismeretek és a bevált gyakorlatok összegyűjtése egyetlen, nyilvánosan hozzáférhető és könnyen kereshető adatbázisba, amely tartalmazza a bevált gyakorlatok azonosítását segítő megfelelő funkciókat;
- e) az olyan meglévő és új kezdeményezéseket elősegítő, kiterjesztő és finanszírozó fellépések, amelyek támogatják az ismeretek és a bevált gyakorlatok európai, nemzeti, regionális és helyi hálózatok általi megosztását és a városok közötti együttműködést, mint például a szakértői értékelések és a kölcsönös tanulási tevékenységek, a helyszíni szemlék, a környezetvédelmi ikerintézményi programok, a partnerek közötti mentorálás és coaching;
- f) nyomon követés az európai környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatára irányuló folyamaton keresztül;

62. az RB azt kéri, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési program fejlessze tovább az ENVE szakbizottság és a Környezetvédelmi Főigazgatóság által a párbeszéd elősegítésére és az EU környezetvédelmi jogszabályainak alkalmazásával összefüggő helyi és regionális kihívásokkal és megoldásokkal kapcsolatos információk összegyűjtésére létrehozott Környezetvédelmi Technikai Együttműködési Platformot; javasolja az állandó képviselők hálózatának a Platformon belüli létrehozását a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásának valamennyi kormányzati szinten történő előmozdítása érdekében, kiegészítve ezáltal a környezetvédelmi végrehajtási felülvizsgálatot (EIR), illetve a technikai segítségnyújtást és információcserét (TAIEX);

63. javasolja, hogy a hiányosságok kiküszöbölése és a testre szabott megoldások megtalálása érdekében az RB véleményei, és a jövőbeli regionális csomópontok ⁽⁸⁾ munkája révén helyeződjön nagyobb hangsúly az uniós környezetvédelmi politikákkal kapcsolatos végrehajtási szempontokra/kihívásokra;

64. azt javasolja, hogy a második fejezet a fő átalakulásokkal foglalkozzon (az energetikai átállással, a körforgásos gazdasággal, a mobilitás átalakulásával, az élelmiszergyártás és -fogyasztás átalakulásával, valamint az infrastruktúra szürkéről zöldre és kékre történő átállásával), és a szükséges jogszabályi és pénzügyi keret létrehozását szorgalmazza ezeknek az átalakulásoknak a segítése érdekében, igazságos módon, az úttörő szerepet játszó régiókban az innovációt tovább ösztönözve és támogatva a költséges energetikai átlálást végrehajtó, sok szén-dioxidot kibocsátó régiókat;

65. hangsúlyozza, hogy a második fejezetet az átállásokra vonatkozó, cselekvéseket és finanszírozást is tartalmazó uniós menetrendek révén kell végrehajtani az egyes területeken végbemenő átalakulások elősegítése és az innováció további gyakorlati megvalósítása érdekében. Ez regionális és helyi szintű konkrét intézkedéseket foglal magában. A 8. környezetvédelmi cselekvési programnak ösztönöznie kell az átállásokra vonatkozó nemzeti és regionális menetrendek kidolgozását. Ezeknek a kihívásokat, közös fellépéseket és a megfelelő szakpolitikai válaszokat meghatározó menetrendeknek a kidolgozására közös alkotás révén kerülhet sor;

66. azt javasolja, hogy a harmadik fejezet a zöld innovációt és befektetéseket ösztönözze. A további innováció elengedhetetlen fontosságú a környezetvédelmi és éghajlatváltozási kihívások kezeléséhez. E fejezetben nagyobb szerepet kell biztosítani a kutatásnak a megfelelő szakpolitikai válaszok kialakításában;

⁽⁷⁾ Az RB véleménye: ENVE-VI/021.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/commission/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_hu

67. hangsúlyozza, hogy a harmadik fejezet végrehajtásához egy uniós zöld innovációs menetrend kidolgozása szükséges: egy menetrend az egészséges életmód, a fenntartható társadalom és a körforgásos gazdaság elérése érdekében. A menetrendnek támogatnia kell a kutatást és fejlesztést. Ezt a menetrendet az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű politikai döntéshozóknak, az iparágak és a tudományos köröknek közösen kell kidolgozniuk, és abban meg kell határozniuk a kihívásokat, a szakpolitikai válaszokat, valamint a közös problémamegoldási megközelítéseket. Egy ilyen menetrend az Európai Bizottságot, a tagállamokat, a városokat és régiókat rendszerszintű innovatív megközelítések alkalmazására, zöld innovációs projektekkel kapcsolatos partnerségek létrehozására, illetve előmozdítására, valamint a kormányzatok által a projektek elindításában betöltött segítő szerep figyelembevételére ösztönözné;

68. azt javasolja, hogy a negyedik fejezet szélesebb körű globális kihívásokkal foglalkozzon. Az olyan nemzetközi fejlemények és stratégiák, mint például a Párizsi Megállapodás, a fenntartható fejlesztési célok, a Biológiai Sokféleség Egyezmény és az ENSZ városfejlesztési menetrendje jelentősen befolyásolják a környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos szakpolitikákat. A 8. környezetvédelmi cselekvési program számos prioritása ráadásul csak partnerországokkal együttműködve vagy egy átfogó megközelítés részeként érhető el, ezért a regionális és helyi önkormányzatok decentralizált együttműködésben való részvételre irányuló kapacitásának javítása jelentős előnnyel járhat. Az ipar, a turizmus és a háztartások tevékenysége által okozott szennyezés, valamint a környezeti bűnözés kezeléséhez nemzetközi kötelezettségvállalás szükséges, amelyet összehangolt fellépés követ;

69. hangsúlyozza, hogy a negyedik fejezet végrehajtásához egy nemzetközi környezeti és éghajlatvédelmi menetrend szükséges az EU számára, hogy az képes legyen az említett kihívások kezelésére, és a nemzetközi szinten a vezető szerep felvállalására a környezet és az éghajlat javát szolgáló gazdasági és kereskedelempolitikák alkalmazásával;

70. azt javasolja, hogy az ötödik fejezet a kommunikációval foglalkozzon, és a hangsúlyt a 8. környezetvédelmi cselekvési program megfelelő végrehajtásának jelentőségével és előnyeivel, valamint a program által a polgárok, a vállalkozások és a környezet számára nyújtott hozzáadott értékkel kapcsolatos tájékoztatásra helyezze. A környezetvédelmi cselekvési program végrehajtását nagymértékben elősegítené, ha a polgárok és az egyéb érdekelt felek jobban megértenék az EU környezetvédelmi prioritásait, a meghozandó intézkedéseket, és az ezek által elérhető konkrét eredményeket.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 7-én.

*Európai Bizottsága elnöke
a Régiók*

Karl-Heinz LAMBERTZ

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 133. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2019.2.6. – 2019.2.7.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Kreatív Európa és Új európai kulturális menetrend

(2019/C 168/07)

Előadó:	János Ádám KARÁCSONY (HU/EPP), Tahitótfalu község önkormányzati képviselője
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről COM(2018) 366 final Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Új európai kulturális menetrend”. COM(2018) 267 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről Preambulum, (6) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak figyelembe kell vennie a kulturális és kreatív ágazatok kettős jellegét, elismerve egyrészt a kultúra önmagáért való és művészi értékét, másrészt pedig ezen ágazatok gazdasági értékét, beleértve a növekedéshez , a versenyképességhez, a kreativitáshoz és az innovációhoz való, tágabb értelemben vett hozzájárulásukat. Mindez erős európai kulturális és kreatív ágazatokat és mindenekelőtt élénk audiovizuális iparágat feltételez, mivel utóbbi képes a széles közönségek megszólítására, és nagy gazdasági jelentőséggel bír a többi kreatív ágazat és a kulturális turizmus szempontjából is [...]	A programnak figyelembe kell vennie a kulturális és kreatív ágazatok kettős jellegét, elismerve egyrészt a kultúra önmagáért való és művészi értékét, másrészt pedig ezen ágazatok gazdasági értékét, valamint az Európai Unió belüli gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítéséhez, illetve a versenyképességhez, a kreativitáshoz és az innovációhoz való, tágabb értelemben vett hozzájárulásukat. Mindez erős európai kulturális és kreatív ágazatokat és mindenekelőtt élénk audiovizuális iparágat feltételez, mivel utóbbi képes a széles közönségek megszólítására, és nagy gazdasági jelentőséggel bír a többi kreatív ágazat, a területi fejlesztések, ezek intelligens szakosodási stratégiához fűződő kapcsolata és a kulturális turizmus szempontjából is.[...]

Indokolás

A regionális és európai területi együttműködés növekedést és munkahelyeket teremt, valamint támogatja Európa célponttá válását makroregionális kulturális útvonalak révén. A hatáskörbe tartozik az ezekre a tapasztalatokra való építkezés az EUMSZ 174. cikkében foglalt elvekkel összhangban lévő helyi kulturális impulzusok előmozdítása, valamint az innováción alapuló területi fejlesztésekben a kultúra szerepének növelése érdekében. Az új kulturális menetrend tervezete szerint az Európai Bizottság célja az intelligens szakosodást és a kultúrák központi makroregionális stratégiákat végrehajtó régiók támogatásának folytatása, valamint a fenntartható kulturális turizmus támogatása.

2. módosítás

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről Preambulum, (20) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Tekintettel az éghajlatváltozás okozta problémák megoldásának szükségességére, és összhangban azzal, hogy az EU elkötelezte magát az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljai és a Párizsi Megállapodás végrehajtása mellett, ez a program hozzá fog járulni az éghajlati szempontok érvényesítéséhez és ahhoz az átfogó célkitűzéshez, hogy az uniós költségvetési kiadások 25 %-át éghajlat-politikai célkitűzések támogatására fordítsák. A Bizottság a program előkészítése és végrehajtása során meg fogja határozni a releváns intézkedéseket, majd újraértékeli azokat a vonatkozó értékelési és felülvizsgálati eljárások keretében.	Tekintettel az éghajlatváltozás okozta problémák megoldásának szükségességére, és összhangban azzal, hogy az EU elkötelezte magát az Egyesült Nemzetek élenjáró fenntartható fejlesztési céljai és a Párizsi Megállapodás végrehajtása mellett, ez a program hozzá fog járulni az éghajlati szempontok érvényesítéséhez és ahhoz az átfogó célkitűzéshez, hogy az uniós költségvetési kiadások 30 %-át éghajlat-politikai célkitűzések támogatására fordítsák, valamint ahhoz, hogy a fenntartható fejlesztési célok minden uniós politikában megjelenjenek. A Bizottság a program előkészítése és végrehajtása során meg fogja határozni a releváns intézkedéseket, majd újraértékeli azokat a vonatkozó értékelési és felülvizsgálati eljárások keretében.

Indokolás

A módosítás célja a fenntartható fejlesztési célok fontosságának hangsúlyozása, és egyben tükrözi a fenntartható fejlesztési célok finanszírozásával kapcsolatos RB-s álláspontot is.

3. módosítás

Preambulum, (22) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<i>Az Európai Filmakadémia létrehozása óta egyedülálló szakértelmet halmazott fel, és egyedülálló pozícióval rendelkezik a filmkészítők és filmes szakemberek páneurópai közösségének létrehozásához, hozzájárulva az európai filmek nemzeti határokon túli népszerűsítéséhez és terjesztéséhez, valamint egy valóban európai közönség kialakulásához. Ezért közvetlen uniós támogatásban kell részesíteni.</i>	

Indokolás

Ez a rendelkezés nem helyénvaló pozitív megkülönböztetést jelentene e szervezet javára. Nem kellőképpen indokolt, hogy az EU ezt a szervezetet közvetlenül támogassa, és ezek a közvetlen támogatások nem lennének átláthatóak.

4. módosítás

Preambulum, (23) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Európai Unió Ifjúsági Zenekara megalakulása óta egyedülálló szakértelmet halmazott fel a kultúrák közötti párbeszéd, a kölcsönös tisztelet és a kultúra általi megértés előmozdításában. Az Európai Unió Ifjúsági Zenekarának sajátossága abban áll, hogy egy kulturális határokon átvelő európai zenekar, amelyet olyan fiatal zenészek alkotnak, akiket szigorú, az egyes tagállamokban évente megrendezett meghallgatási eljárás keretében, komoly művészi kritériumok alapján választanak ki. Ezért közvetlen uniós támogatásban kell részesíteni.	Az Európai Unió Ifjúsági Zenekara megalakulása óta egyedülálló szakértelmet halmazott fel a kultúrák közötti párbeszéd, a kölcsönös tisztelet és a kultúra általi megértés előmozdításában. Az Európai Unió Ifjúsági Zenekarának sajátossága abban áll, hogy egy kulturális határokon átvelő európai zenekar, amelyet olyan fiatal zenészek alkotnak, akiket szigorú, az egyes tagállamokban évente megrendezett meghallgatási eljárás keretében, komoly művészi kritériumok alapján választanak ki. Ezért közvetlen uniós támogatásban kell részesíteni, feltéve, hogy az összes érintett fél teljes mértékben tiszteletben tartja ezt a rendeletet.

Indokolás

Az európai bizottsági szövegben is említett okok miatt az ifjúsági zenekarnak jogosultnak kell lennie az EU és a Kreatív Európa program 2021–2027 támogatására, amennyiben minden finanszírozási szabálynak megfelel.

5. módosítás

Preambulum, (25) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Unió általános költségvetéséből származó pénzeszközök hatékony elosztása érdekében biztosítani kell, hogy a program keretében végrehajtott valamennyi fellépés és tevékenység európai hozzáadott értéket képviseljen, kiegészítse a tagállamok tevékenységét, ugyanakkor pedig törekedni kell az egymáshoz szorosan kapcsolódó szakpolitikai területeket támogató finanszírozási programokkal és az olyan horizontális szakpolitikákkal való következetességre, kiegészítő jellegre és szinergiákra, mint az uniós versenypolitika.	Az Unió általános költségvetéséből származó pénzeszközök hatékony elosztása érdekében biztosítani kell, hogy a program keretében végrehajtott valamennyi fellépés és tevékenység európai hozzáadott értéket képviseljen, kiegészítse a tagállamok és a régiók tevékenységét, ugyanakkor pedig törekedni kell az egymáshoz szorosan kapcsolódó szakpolitikai területeket támogató finanszírozási programokkal és az olyan horizontális szakpolitikákkal való következetességre, kiegészítő jellegre és szinergiákra, mint az uniós versenypolitika.

Indokolás

Szem előtt kell tartani a régiók tevékenységével való kiegészítő jelleget is, mivel ezen a szinten léteznek a régiók sajátosságaiból adódó külön politikák is. Különösen igaz ez a legkülső régiók kapcsán.

6. módosítás

Preambulum, új preambulumbekzdés a (34) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A programnak az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 349. cikkével összhangban figyelembe kellene vennie a legkülső régiók sajátos – strukturális, társadalmi és gazdasági – helyzetét. A program minden területén intézkedéseket kell elfogadni annak érdekében, hogy fokozzuk e régiók részvételét, és hogy előmozdítsuk e régiók, valamint az EU és a világ többi része közötti kulturális cserekapcsolatokat. Emellett az említett intézkedések nyomán követésére és értékelésére is szükség van.

Indokolás

A programnak hivatkoznia kell e régiók sajátos helyzetére, mivel a nagy földrajzi távolságok ellenére egyes uniós tagállamok részét képezik. Mivel gazdagítják az európai kultúrát, meg kell erősíteni kulturális kapcsolataikat az Unióval, még ha a jelenlegi program el is mulasztja őket megemlíteni.

7. módosítás

3. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) az európai szintű együttműködés gazdasági, társadalmi és külső dimenziójának erősítése az európai kulturális sokszínűség és Európa kulturális örökségének fejlesztése és előmozdítása céljából, valamint az európai kulturális és kreatív ágazatok versenyképességének fokozása és a nemzetközi kulturális kapcsolatok megerősítése;	(a) enhancing the economic, social and external dimension of European level cooperation to develop and promote European cultural diversity and Europe's cultural heritage and strengthening the competitiveness of the European cultural and creative sectors, with special attention to small and medium-sized enterprises (SMEs) and reinforcing international cultural relations;

Indokolás

A program konkrét célkitűzéseinek hatáskörét ki kell bővíteni, és a kulturális és kreatív ágazatok szintje alá kell esnie a mikro-, kis- és középvállalkozásokra történő koncentrálással a kreatív és kulturális ágazatokban dolgozók realitásához történő pontos igazodás érdekében.

8. módosítás

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 3. cikkben említett célkitűzéssel összhangban a KULTÚRA ág a következő prioritások köré épül: a) az európai kulturális és kreatív szereplők és alkotások határokon átnyúló dimenziójának és terjesztésének támogatása; b) a kulturális részvétel fokozása szerte Európában; c) a társadalmi reziliencia és a társadalmi befogadás előmozdítása a kultúra és a kulturális örökség révén; d) az európai kulturális és kreatív ágazatok jólétet, munkahe-lyeremtést és gazdasági növekedést elősegítő kapacitásának az erősítése; e) az európai identitás és az európai értékek erősítése a kul-turális tudatosság, a művészeti oktatás és az oktatásban alkalmazott kultúraalapú kreativitás révén; (f) g) az Unió nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó stratégiá-jához való hozzájárulás a kulturális diplomácia révén.	A 3. cikkben említett célkitűzéssel összhangban a KULTÚRA ág a következő prioritások köré épül: a) az európai kulturális és kreatív szereplők és alkotások határokon átnyúló dimenziójának és terjesztésének támogatása, külön figyelemmel a sajátos földrajzi nehézségekkel küzdő régiókra, köztük a legkülső régiókra; b) a kulturális részvétel fokozása szerte Európában; c) a társadalmi reziliencia, a társadalmi befogadás és az innováció előmozdítása a kultúra és a kulturális örökség révén; d) az európai kulturális és kreatív ágazatok jólétet, munkahe-lyeremtést és gazdasági növekedést elősegítő kapacitásának az erősítése, valamint a helyi és regionális fejlesztésekhez való hozzájárulás; e) az európai identitás és az európai értékek erősítése a kul-turális tudatosság és cserekapcsolatok, a művészeti oktatás és az oktatásban alkalmazott kultúraalapú kreativ-itás révén; (f) g) az Unió nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó stratégiá-jához való hozzájárulás a kulturális diplomácia révén, fontos szereplőként bevonva a legkülső régiókat is.

Indokolás

A földrajzi nehézségekkel küzdő, távoli régiókra külön oda kell figyelni, és a legkülső régióknak ezt a specifikus helyzetét az EUMSZ 349. cikke is elismeri.

9. módosítás

6. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) programirodák létrehozása és támogatása a programnak az egyes országokban történő népszerűsítése, valamint a kulturális és kreatív ágazatokon belüli, határokon átnyúló együttműködés ösztönzése érdekében.	d) programirodák és azok hálózatának létrehozása és támogatása nemzeti, regionális és helyi szinten a pro-gramnak az egyes országokban történő népszerűsítése, valamint a kulturális és kreatív ágazatokon belüli, határokon átnyúló együttműködés ösztönzése érdekében.

Indokolás

Mint azt a Kreatív Európa program (2014–2020) félidős értékelése kiemelte, a program a támogatott tevékenységeken és hálózatokon keresztül éri el a polgárokat, és gazdagítja az európai identitást. Az általános siker az információterjesztés, valamint az adott szintet jellemző lehetőségek és kihívások tudatosításának hatékonyságától függ. Támogatni kell, hogy a Kreatív Európa irodák növeljék szerepüket a nemcsak a saját országukból származó, hanem összeurópai, illetve helyi és regionális szintű sikertörténetek megosztásával is.

10. módosítás

7. cikk, (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak a 2021–2027 közötti időszakban történő végrehajtására szánt pénzügyi keretösszeg folyó áron 1 850 000 000 EUR .	A programnak a 2021–2027 közötti időszakban történő végrehajtására szánt pénzügyi keretösszeg folyó áron 2 000 000 000 EUR .
A programot a következő indikatív pénzügyi felosztásnak megfelelően kell végrehajtani:	A programot a következő indikatív pénzügyi felosztásnak megfelelően kell végrehajtani:
— legfeljebb 609 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzésre (KULTÚRA ág);	— legfeljebb 759 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzésre (KULTÚRA ág);
— legfeljebb 1 081 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésre (MEDIA ág);	— legfeljebb 1 081 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésre (MEDIA ág);
— legfeljebb 160 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzésre (SZEKTORKÖZI ág);	— legfeljebb 160 000 000 EUR a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzésre (SZEKTORKÖZI ág);

Indokolás

A kultúrát és a kulturális örökséget jobban kell integrálni a következő többéves pénzügyi keret prioritásaiba azáltal, hogy ezeket a szempontokat általánosan érvényesítik, és egy 2 milliárd eurót meghaladó forrásellátottsági célt határoznak meg a „Kreatív Európa” program számára; Majdnem 78 %-kal több forrás jutna a MÉDIA alprogramra, mint a KULTÚRA alprogramra, annak ellenére, hogy az utóbbi több művészeti ágat fed le. Ezért azt javasoljuk, hogy a 150 000 000 eurós növekményt a KULTÚRA alprogram kapja.

11. módosítás

7. cikk, (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források a tagállamok kérésére átcsoportosíthatók a programra. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával] összhangban közvetlenül vagy a [62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával] összhangban közvetve hajtja végre. Ezeket a forrásokat lehetőség szerint az érintett tagállam javára kell felhasználni.	A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források a tagállamok kérésére átcsoportosíthatók a programra. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával] összhangban közvetlenül vagy a [62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával] összhangban közvetve hajtja végre. Ezeket a forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

Indokolás

A javaslat 7. cikkének (4) bekezdése, amelyben egy tagállam átruházza közösen igazgatott forrásait a Kreatív Európa program számára, aggályokat vet fel. Ebben az esetben a tagállam nem kap elegendő garanciát arra vonatkozóan, hogy ezek a források az adott tagállam javára lesznek fordítva. Ezért a javaslat tervezetében ki kell kötni, hogy ezeket a forrásokat biztosan az adott tagállam javára fordítják.

12. módosítás

Új 13. cikk beillesztése

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A bizottsági eljárás (1) A Bizottság munkáját egy bizottság (a Kreatív Európa bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül. (2) A Kreatív Európa bizottság az alprogramokhoz és a szektorközi ághoz kapcsolódó konkrét kérdések megvitatására meghatározott formációkban ülhet össze. (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni. (4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Indokolás

A szubszidiaritás és az arányosság elvei csak akkor érhetőek el, ha a „bizottsági eljárást” a javaslat visszaállítja, hogy a program kezelésének tagállamok általi megfelelő ellenőrzése biztosított legyen.

13. módosítás

15. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja a programnak a vonatkozó szakpolitikákkal és programokkal való általános összhangját és kiegészítő jellegét, különös tekintettel a következő területekre: a nemek egyensúlya, oktatás, ifjúság és szolidaritás, foglalkoztatás és társadalmi befogadás, kutatás és innováció, ipar és vállalkozáspolitikák, mezőgazdaság és vidékfejlesztés, környezet és éghajlat-politika, kohézió, regionális és várospolitikák, állami támogatás, valamint nemzetközi együttműködés és fejlesztés.	A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja a programnak a vonatkozó szakpolitikákkal és programokkal való általános összhangját és kiegészítő jellegét, különös tekintettel a következő területekre: a nemek egyensúlya, oktatás, ifjúság és szolidaritás, kisebbségvédelem, kiemelten az őshonos nemzeti, etnikai, nyelvi kisebbségek örökségvédelme, foglalkoztatás és társadalmi befogadás, kutatás és innováció, fenntartható turizmus, ipar és vállalkozáspolitikák, mezőgazdaság és vidékfejlesztés, környezet és éghajlat-politika, kohézió, regionális és várospolitikák, állami támogatás, valamint nemzetközi együttműködés és fejlesztés.

Indokolás

A kulturális örökségekkel kapcsolatos turizmus Európa, a régiók, a városok és a vidéki területek vonzerejének kulcseleme a magánberuházások, a kulturális-kreatív negyedek kialakítása, a tehetségek és a mobilis vállalkozások vonzása tekintetében – ezzel uniós és globális szinten is javítja a régiók és a nemzetek versenyképességét. Továbbá, tekintettel arra, hogy számos európai uniós polgár (mintegy 50 millió fő) állampolgársága és nemzetisége, anyanyelve nem azonos, az uniós jogalkotás során az ő érdekeik figyelembevétele is szükséges.

14. módosítás

18. cikk, (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel a program végrehajtásának kezdetét követően kell elvégezni.	A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában kell elvégezni, de a félidős értékelést legkésőbb négy évvel a program végrehajtásának kezdetét követően közzé kell tenni.

Indokolás

A félidős értékelés fontos szerepet játszik a következő keretprogram megtervezésében, ezért a következő tervezési időszakhoz időben késznek és elérhetőnek kell lennie.

15. módosítás**1. melléklet Kultúra ág**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ágazati fellépések:	Ágazati fellépések:
a) a zeneipar támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítása a zene területén, különös tekintettel a zenei kínálat forgalmazására Európában és Európán kívül, képzési tevékenységek és közönségfejlesztés az Európai zenekínálat számára, valamint az adatgyűjtés és elemzés támogatása;	a) a zeneipar támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítása a zene területén, különös tekintettel a zenei kínálat forgalmazására Európában és Európán kívül, képzési tevékenységek és közönségfejlesztés az Európai zenekínálat számára, valamint az adatgyűjtés és elemzés támogatása;
b) a könyvszakma és a kiadói ágazat támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítására szolgáló célzott fellépések, különös tekintettel az európai irodalmi művek európai országokra és harmadik országokra irányuló fordítására és terjesztésére, képzés és csereprogramok az ágazatban dolgozó szakemberek, szerzők és műfordítók számára, valamint transznacionális együttműködési, innovációs és fejlesztési célú projektek az ágazatban;	b) a könyvszakma és a kiadói ágazat támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítására szolgáló célzott fellépések, különös tekintettel az európai irodalmi művek európai országokra és harmadik országokra irányuló fordítására és terjesztésére, képzés és csereprogramok az ágazatban dolgozó szakemberek, szerzők és műfordítók számára, valamint transznacionális együttműködési, innovációs és fejlesztési célú projektek az ágazatban;
c) az építészet és a kulturális örökség ágazatainak támogatása: az ágazati szereplők mobilitását elősegítő célzott fellépések, kapacitásépítés, közönségfejlesztés, valamint a kulturális örökségi és építészeti ágazatok nemzetköziesítése, az építési kultúra („Baukultur”) ösztönzése, a kulturális örökségnek, valamint értékeinek védelme, megőrzése és fejlesztése tudatosítási, hálózatiépítési intézkedések és a társaktól való tanulás révén;	c) az építészet és a kulturális örökség ágazatainak támogatása: az ágazati szereplők mobilitását elősegítő célzott fellépések, kapacitásépítés, közönségfejlesztés, valamint a kulturális örökségi és építészeti ágazatok nemzetköziesítése, az építési kultúra („Baukultur”) ösztönzése, a hagyományos népi kultúrát is magában foglaló kulturális örökségnek, valamint értékeinek védelme, megőrzése és fejlesztése tudatosítási, hálózatiépítési intézkedések és a társaktól való tanulás révén;
d) más ágazatoknak nyújtott támogatások: a formatervezési és divattervezési ágazatok, valamint a kulturális turizmus kreatív vetületeinek fejlesztését és az Európai Unión kívüli bemutatását és népszerűsítését elősegítő, célzott fellépések.	d) más ágazatoknak nyújtott támogatások: a formatervezési és divattervezési ágazatok, valamint a kulturális turizmus kreatív vetületeinek fejlesztését és az Európai Unión kívüli bemutatását és népszerűsítését elősegítő, célzott fellépések.

Indokolás

A hagyományos népi kultúra a maga különböző formáiban (kézművesség, zene, tánc stb.) a vidéki települések életképességének fontos forrása, illetve a helyi és regionális fejlődés, valamint az európai kulturális csere fontos eleme. Egyben az európai kulturális identitás megerősítésének eszköze, és hozzájárul az „egység a sokféleségben” elvének megőrzéséhez.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA****Kreatív Európa program**

1. üdvözlzi az Európai Bizottság javaslatát a jelenlegi Kreatív Európa program külön programként való folytatására, amely kedvező a kulturális ágazat minden szereplője számára. Egy autonóm pénzügyi keret a legjobb módszer annak biztosítására, hogy a 2014–2020-as időszak eredményei folytatódjanak, valamint hogy a jövőről megfelelően értékelést lehessen készíteni;

2. emlékeztet arra, hogy a Kreatív Európa program a következő többéves pénzügyi keretről szóló nagyobb javaslat (a kiadás időpontja: 2018. május 2.) részét képezi, ezért a költségvetési javaslattal kapcsolatos tárgyalások eredményének komoly hatása van a program végleges formájára és tartalmára. A Kreatív Európa program fontos szerepet tölt be a kulturális ágazat fejlesztése és nemzetközivé tétele szempontjából, ezért üdvözlendő a program forrásainak növelése. Rendkívül fontos – különösen az európai együttműködést érintő kihívások miatt –, hogy ne csökkentsék az uniós összköltségvetésben a programra előirányzott források arányát;

3. fel kívánja hívni a figyelmet a kultúra mint szakpolitikai terület bővülésére: a kultúrát is magukban foglaló szektorközi projektek száma növekszik, és ezek olyan területekkel foglalkoznak, mint a városrehabilitáció, a fiatalok önállósodása, az egészségügy, a jóllét és a társadalmi integráció. Az RB üdvözli, hogy a javaslat tükrözi ezt a jelenséget;

4. hangsúlyozza a művészet és a kultúra identitásépítésben és a kohézió szempontjából játszott szerepe kapcsán a művészi szabadság és a szabad véleménynyilvánítás fontosságát, mely az emberi méltóság, egyenlőség és szolidaritás, valamint a demokrácia és a jogállamiság elveinek tiszteletben tartásával kell, hogy megvalósuljon;

5. emellett egy „európai polgári identitás” kialakulásához alapvetően fontosnak tartja, hogy intézkedéseket hozzanak és eszközöket fordítsanak arra, hogy a valamennyi európai számára közös elemeket – például a történelem, a kultúra és a kulturális örökség területén – jobban megismertessék. E tekintetben a kibővített Kreatív Európa program és az „Új európai kulturális menetrend” nagy jelentőségű;

6. örömmel veszi tudomásul, hogy a javaslat tükrözi a társadalmi, gazdasági és külső dimenziókat, valamint a kulturális örökséget és a digitalizációt is az Új európai kulturális menetrend két több területet érintő intézkedéseiként, az intézkedések ezekhez való hozzárendelésével;

7. üdvözli a javaslat megerősített nemzetközi dimenzióját, azonban felhívja a figyelmet az EU-n belüli és kívüli prioritások összeegyeztetésének kihívásaira;

8. üdvözli a többek között a regionális, városi és vidéki szakpolitikákkal való szinergiákra vonatkozó utalásokat a program számos részében, amelyek „fontos szerepet játszhatnak a kulturális örökség helyreállításának előmozdításában, valamint a kulturális és kreatív iparágak támogatásában”⁽¹⁾;

9. javasolja, hogy kapjon még nagyobb nyomatékot a helyi és regionális önkormányzatok közösségeik művészeti és kulturális életének előmozdításában és ápolásában játszott központi szerepe, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok jussanak jelentősebb szerephez a programban. Ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy meg kell találni a megfelelő egyensúlyt a nagy, átfogó projektekre szánt források, illetve a helyi és regionális szintre összpontosító, többek között kkv-k által végzett intézkedések és tevékenységek finanszírozása között;

10. megismétli, hogy a kreatív és kulturális szektorban többnyire mikrovállalkozások, kis- és középméretű, illetve egyéni vállalkozások működnek, amelyek helyi szintű kezdeményezéseket és szervezést igényelnek. Ez a helyi szintű megközelítés pozitív aspektus a régiók szempontjából, egyrészt mert fellendíti a helyi gazdaságot, másrészt mert segít helyben tartani a tehetségeket és a számukra megfelelő munkahelyeket. A kulturális területen dolgozók és vállalkozók speciális helyzetét ezért figyelembe kell venni, beleértve ebbe azokat, akik állandóan fennálló strukturális korlátokkal szembesülő régiókban fejtik ki tevékenységüket⁽²⁾;

11. aggodalmát fejezi ki, hogy a javaslat preambuluma kifejezetten azt írja az Európai Unió Ifjúsági Zenekaráról (EUYO), hogy „közvetlen uniós támogatásban kell részesíteni”, annak ellenére, hogy a jelenlegi rendelet tagállamok által elfogadott módosítása egyértelműen kimondja, hogy „az EUYO részére kivételesen finanszírozást kell biztosítani a Kreatív Európa program végéig (2020. december 31.) tartó időszakra”; ebben a tekintetben a Régiók Európai Bizottsága arra vonatkozó garanciát kér, hogy valamennyi érintett fél az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/596 rendelete által módosított jelenlegi, 2018. április 18-i rendeletével teljes összhangban cselekszik;

⁽¹⁾ COM(2018) 366 final.

⁽²⁾ CdR 401/2011 fin.

12. a kulturális élet szereplői és a kultúra terén tevékenykedő vállalkozások sajátos helyzete kapcsán hangsúlyozza, hogy milyen fontos, hogy a Kreatív Európa program keretében tájékoztatást nyújtsanak az előző programidőszakban bevezetett garanciaeszközzel és ösztönözzék annak alkalmazását, még ha az máshová tartozik is;

Kultúra ág

13. aggodalmát fejezi a horizontális és az új ágazati intézkedések egyensúlya miatt, mivel egy csak kicsit megnövelt költségvetés nem teszi automatikusan lehetővé sokkal nagyobb számú prioritás megvalósítását;

14. az ágazati intézkedések esetében:

- rámutat, hogy az építészet kiemelése a kulturális örökség tekintetében hátráltathatja a kulturális örökség 2018-as európai évének eredményeit, amelynek célja az európai kulturális örökség megtapasztalása és felfedezése az emberek látóköriének bővítésével és pusztán az épített örökségen való túllépéssel. Ennek jegyében úgy véli, hogy helyes volna a Kreatív Európa program keretében létrehozni egy külön költségvetési sort, amely az európai kulturális örökség 2018 utáni népszerűsítését célozná;
- felhívja a figyelmet arra, hogy a d) pont alatt említett területek – formatervezés, divatipar és kulturális turizmus – ágazatközi jelleggel bírnak, és ezért a támogatásukhoz bizonyos fokú koordináció szükséges egyéb szakpolitikai területekkel;
- aggodalmát fejezi a horizontális és az új ágazati intézkedésekben szereplő különböző művészeti ágak közötti egyensúly miatt;

15. azt javasolja, hogy a szöveg Kultúra ág részében az európai identitásról és európai értékekről szóló szakasz kapcsolódjon szorosabban az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkéhez, hogy garantálni lehessen a kitűzött cél elérését és azt, hogy nem félreérthető a program;

16. nyomatékosan ösztönzi valamennyi kulturális és audiovizuális ágazatot (például a zeneipart), hogy adják át digitális tudásukat és készségeiket a kapcsolatok előmozdítása, illetve innovatív együttműködések létrehozása érdekében helyi és regionális szinten is;

Kulturális-kreatív ág

17. üdvözlí ennek az ágnak a megerősítését és az új prioritásait, valamint a programon belüli szinergiák biztosítását; azonban rámutat, hogy ezzel a javaslattal összehasonlítva a 2014–2020 időszak Kreatív Európa programjában nagyobb hangsúlyt kap az adatgyűjtés és a statisztika, amelyet a jövőbeni programba is be kell vonni;

Média ág

18. elismeri a digitális átalakulás által okozott paradigmaváltást, amely hatással van a kulturális javak létrehozására, kezelésére, terjesztésére, elérésére, fogyasztására és pénzben való kifejezésére. A digitalizáció új lehetőségeket nyújt az európai régiók összekapcsolására, amelyek az audiovizuális munkák cseréjéhez kötődnek, illetve új utakat tárnak fel a kapcsolatok létrehozása és a tartalom cseréje terén. Az átállás elősegítheti új közönségek megnyerését, az alternatív tartalmak kiaknázását, új szolgáltatások nyújtását, és nagyobb ismertséget biztosíthat a különböző régiókból származó tartalmaknak⁽³⁾. A digitális átállás lehetővé teszi a kulturális közvetítők számára, hogy innovációs szereplőként lépjenek fel az új többirányú és többcsatornás digitális eszközök segítségével, és szoros helyi szintű kapcsolatokat alakítsanak ki, melyek által a helyi szereplők is aktív szereplői lesznek a fenntartható és intelligens kulturális és gazdasági növekedésnek;

19. ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet arra a jelentős számú, a digitalizáción túl tevékenykedő művészre, akik munkája és fejlődése éppolyan fontosságú, valamint azon szolgáltatókra, akik nem digitális oktatási lehetőségekkel és eszközökkel, például könyvtárakkal látják el a nyilvánosságot;

20. nyomatékosan ösztönzi valamennyi kulturális és audiovizuális ágazatot (például a zeneipart), hogy adják át digitális tudásukat és készségeiket a kapcsolatok előmozdítása, illetve innovatív együttműködések létrehozása érdekében helyi és regionális szinten is;

⁽³⁾ CdR 293/2010 fin.

21. ennek kapcsán felhívja a figyelmet arra, hogy a nem digitális művészeti alkotások és fejlődések továbbra is léteznek, és ezeknek méltó helyet kell elfoglalniuk a 21. század közösségeiben;

Költségvetés

22. aggályait fejezi ki az új program javasolt költségvetésével kapcsolatban a következő tényezők miatt:

- az Európai Bizottság javaslata láthatólag nem veszi figyelembe az inflációt; ebben a tekintetben emlékezteti az Európai Bizottságot arra, hogy az előző javaslat megalkotása során a párbeszéd részét képezte, hogy a kulturális és kreatív ágazatok számára elkülönített költségvetés akár 1,801 milliárd euro is lehet ⁽⁴⁾;
- a jelenlegi időszakkal összehasonlítva az 1,85 milliárd eurós javasolt költségvetést jelentősen nagyobb számú prioritásra kell fordítani a kulturális ág új ágazati intézkedéseinek köszönhetően;
- bár megérti az Európai Bizottság szándékát, hogy az EU-n belüli befektetéseket támogató jelenleg elérhető számos uniós finanszírozási eszköz központosításával hatékonyságot kíván elérni, aggodalmát fejezi ki, hogy ez gyengítheti a garanciaeszköz eddigi eredményeit, mivel a kulturális ág ezért az eszközért felelős személyei nem fognak rendelkezni ugyanazzal a rálátással, mint a jelenlegi időszakban;

23. ennek tekintetében több mint 2 milliárd eurós forrásellátottsági célt javasol, valamint hangsúlyozza, hogy a kultúra és a kulturális örökségek jobb integrálása szükséges a következő többéves pénzügyi keret prioritásaiba a szempontok általános érvényesítése és az egyéb programokkal és szakpolitikákkal való szinergiák kialakítása révén;

24. határozottan hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi hatóságokkal rendszeresen konzultálni kell azoknak az intézkedéseknek a tervezése, a végrehajtása és a felügyelete során, amelyek célja finanszírozás biztosítása kulturális és kreatív ágazatok számára Európaszerte, ügyelve a széles földrajzi lefedettségre;

25. az Egyesült Királyság Európai Unióból való távozása kapcsán reményét fejezi ki, hogy az eddigi közös eredményekre és kulturális élményekre építve az EU és az Egyesült Királyság képes lesz folytatni és továbbfejleszteni a kulturális területen kialakított kölcsönösen hasznos kapcsolatokat;

26. úgy véli, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvei csak akkor érhetőek el, ha a „bizottsági eljárást” a javaslat visszaállítja, hogy a program kezelésének tagállamok általi megfelelő ellenőrzése biztosított legyen; hasonlóképpen a regionális és helyi szintekkel rendszeresen konzultálni kell az irányokról és az éves munkaprogramokról;

Új európai kulturális menetrend

27. üdvözli az új európai kulturális menetrendet, amely figyelemreméltó és átfogó politikai alapot nyújt az európai identitás erősítéséhez az európai kultúrák sokszínűségének elismerése révén, az európai kulturális és kreatív ágazatok és azok Európán kívüli partnerekkel való kapcsolatainak megerősítéséhez, illetve a kultúra, az oktatás és az egyéb szakpolitikai területek közötti kapcsolatok javításához;

28. üdvözli, hogy az új kulturális menetrend a „kulturális kapacitás” fogalmának bevezetésével figyelembe veszi a közönségek változó elvárásai által okozott kihívást, és a helyi lakosság nagyobb szerepét követeli meg a kulturális programok kialakításában az ötleteik felhasználásától a lakosság végrehajtásban való részvételéig;

⁽⁴⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011AR0401&from=HU>.

29. örömmel veszi tudomásul, hogy a közlemény kimondottan említi a városokat és a régiókat a központi figyelmet igénylő három ökoszisztéma egyikeként; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy mennyire fontos a helyi és regionális hatóságoknak a prioritások gyakorlati végrehajtásában betöltött létfontosságú szerepének figyelembevétele;

30. ugyanakkor ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy az Európai Bizottság már hangsúlyozta, hogy a helyi és regionális hatóságok polgárokhoz való közelségük révén jobb stratégiai pozícióban vannak az Európai Unió különböző kulturális csoportjainak konkrét szükségleteire és kéréseire való reagáláshoz, amely nagy fokú felelősséggel jár ⁽⁵⁾;

31. üdvözlí, hogy az új menetrend felismeri, hogy szükséges a TTMM (természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika) mellett a művészetek belefoglalását érintő paradigmaváltás, a kreatív és kritikus gondolkodásnak az oktatások és képzések valamennyi szintjére történő időszerű kiterjesztése, valamint a tudományok és a bölcsészet egyértelmű elhatárolódásának megszüntetése. A művészet az új és hasznos ötletek megvalósításának a képessége. A művészet és a kreativitás bevonásával a TTMM nevelési programja még vonzóbb, kreatívabb és innovatívabb lesz. A művészeti tárgyak támogatják a tehetségek és a kultúra fejlődését; ezért kell őket a technológiával összekapcsolni;

32. az Európai Unió kulturális örökségének kiemelt jelentőségű része az őshonos nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek kultúrája. Ennek megőrzése, támogatása, továbbá a sajátos kultúra közkinccsé tétele a helyi és regionális szint gyakorlati feladata. Ezt emellett az EU-nak is támogatnia kell pénzügyileg, beleértve ebbe a kisebbségi kulturális háttér megvédésével kapcsolatos regionális feladatok ellátásához célzott, elkülönített források biztosítását. Külön figyelmet kell fordítani az innovatív, virtuális eszközök felhasználására, továbbá az egyes kisebbségi kultúrák európai uniós szintű megismertetésére;

33. felhívja az uniós és nemzeti szintű kormányzatokat, hogy ismerjék el a kulturális és kreatív ágazatok innovációját a holisztikus helyi és regionális fejlődés mozgatórugójaként;

34. rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok sikeresen beépítették fejlesztési stratégiáikba a kulturális és kreatív ágazatokat, ami a helyi gazdaságok megerősödéséhez és a lakosság elvándorlásának megállításához is hozzájárult ⁽⁶⁾;

35. azonban ragaszkodik ahhoz, hogy az intelligens szakosodási stratégiák regionális fejlesztési stratégiákba való integrálása továbbra is kihívást jelent, és ezért a régióknak az uniós intézmények nagyobb támogatására lenne szükségük az intelligens szakosodás eléréséhez, amelyet az innovációalapú növekedést célzó regionális szakpolitikai keretrendszernek tartanak;

36. hangsúlyozza, hogy a kulturális örökség 2018-as európai éve hatalmas részvételt hozott: több ezer olyan program zajlott szerte Európában, amely támogatta Európa kulturális örökségének közös forrásként történő megosztását és értékelését, felhívta a figyelmet a közös európai történelemre és értékekre, valamint megerősítette a közös európai térhez való tartozás érzését;

37. kéri, hogy ennek az évnek a hatásait és pozitív hagyatékait a jövőben is hasznosítsák, támogassák és továbbépítsék, az év során kialakított partnerségeket és hálózatokat pedig ezután is folytassák az EU kulturális együttműködésének részeként. Ezért is üdvözlí a 2018 decemberében bemutatott kulturális örökségre vonatkozó európai keretrendszert, mely öt konkrét területhez illesztett intézkedésekkel kíván valódi változást előidézni azt illetően, hogy miképpen élvezzük, védjük és ápoljuk Európa kulturális örökségét;

38. elfogadja jogi alapként az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkét, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 167. cikkét, elismeri az EUMSZ 173. és 208. cikkének relevanciáját, és támogatja a három stratégiai célkitűzést (a társadalmi, gazdasági és külső dimenziókat) és a két több területet (kulturális örökséget és digitalizációt) érintő intézkedést;

39. azt javasolja, hogy a társadalmi dimenzióban „az európai kulturális örökség közös erőforrásként való védelme és népszerűsítése, közös történelmünk és értékeink tudatosítása, valamint a közös európai identitás érzésének megerősítése” rész támogassa Európa vallási örökségének védelmét és tiszteletét, és mozdítsa elő az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében felsorolt központi értékeket;

⁽⁵⁾ CdR 44/2006 fin.

⁽⁶⁾ CdR 181/2010 fin.

40. a harmadik dimenzió (külső kapcsolatok) tekintetében: „különösen kiemeli, hogy erősebb és elmélyültebb együttműködés szükséges helyi, regionális és nemzeti szinten a nemzetközi kulturális kapcsolatok és tevékenységek támogatását célzó stratégiák kezdeményezése és kifejlesztése terén ⁽⁷⁾; továbbá úgy véli, hogy a városok közötti diplomácia előrelépést hozhat az európai kulturális identitás globális előmozdításában;

41. úgy véli, hogy a kulturális szakemberek mobilitását jobb lett volna a több területet érintő intézkedések közé sorolni, mivel ez jelentős hozzáadott értéket nyújt mindhárom dimenzió számára;

42. megismétli a kultúrával kapcsolatos adatgyűjtés és statisztikák javításának szükségességét, mert ez előfeltétele a megbízható, kutatási eredményeken alapuló szakpolitikák kidolgozásának a jövőben, valamint a jelenleg szétszórta kezdeményezések közötti tudástranszfert elősegítő stratégiai kutatási megközelítést kér, amely garantálja valamennyi ágazat lefedését a kulturális érintettekkel való együttműködés során.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 6-án.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁷⁾ COR-2016-05110-00-00-AC-TRA.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Erasmus – Oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram

(2019/C 168/08)

Előadó:	Ulrike HILLER (DE/PES), Bréma Szabad Hanzaváros szenátusának szövetségi és európai ügyekért felelős tagja
Referenciadokumentum:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az „Erasmus” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről
	COM(2018) 367 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(1) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A technológiai forradalom és a globalizáció által előidézett gyors és jelentős változások miatt az oktatás, a képzés, az ifjúságpolitika és a sport terén a tanulási célú mobilitásba, együttműködésbe és az innovatív politikák fejlesztésébe való befektetés kulcsfontosságú a befogadó, összetartó és reziliens társadalmak kialakítása és az Unió versenyképességének fenntartása szempontjából, ugyanakkor hozzájárul az európai identitás erősítéséhez és egy demokratikusabb Unió létrehozásához.	A technológiai forradalom és a globalizáció által előidézett gyors és jelentős változások miatt az oktatás, a képzés, az ifjúságpolitika és a sport terén a tudás és a kultúra terjesztésébe , a tanulási célú mobilitásba, együttműködésbe és az innovatív politikák fejlesztésébe való befektetés kulcsfontosságú a befogadó, összetartó és reziliens társadalmak kialakítása és az Unió versenyképességének fenntartása szempontjából, ugyanakkor hozzájárul az európai identitás erősítéséhez és egy demokratikusabb Unió létrehozásához.

2. módosítás

(4) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A szociális jogok európai pillére – amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017. november 17-én jelentett be ünnepélyesen és írt alá – első alapelvként rögzíti, hogy mindenkinek joga van a minőségi és inkluzív oktatáshoz, képzéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz annak érdekében, hogy olyan készségeket tartson, illetve szerezzen meg, amelyek lehetővé teszik számára, hogy teljes mértékben részt vehessen a társadalomban és sikeresen alkalmazkodjon a munkaerőpiaci változásokhoz.	A szociális jogok európai pillére – amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017. november 17-én jelentett be ünnepélyesen és írt alá – első alapelvként rögzíti, hogy mindenkinek joga van a minőségi és inkluzív oktatáshoz, képzéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz annak érdekében, hogy olyan készségeket tartson, illetve szerezzen meg, amelyek lehetővé teszik számára, hogy teljes mértékben részt vehessen a társadalomban és sikeresen alkalmazkodjon a munkaerőpiaci változásokhoz. Ez különösen mindazon fiatalok számára bír jelentőséggel Európában, akik jelenleg nincsenek foglalkoztatva. Biztosítani kell az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést nemre, faji vagy etnikai származásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, korra, szexuális irányultságra vagy földrajzi helyre való tekintet nélkül, figyelembe véve a nyelvi kisebbségek jogait is.

Indokolás

A szociális jogok európai pillére nem ismeri el azokat az oktatással kapcsolatos kihívásokat, amelyekkel a távoli területeken élő vagy nyelvi kisebbségekhez tartozó emberek szembesülnek.

3. módosítás

(8) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A „Modern költségvetés a polgárainak védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújtó Unió számára – A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret” című, 2018. május 2-án elfogadott közleményében a Bizottság azt szorgalmazta, hogy a következő pénzügyi keretben nagyobb hangsúlyt kell fektetni az ifjúsági ügyekre, különösen a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló Erasmus+ program – az Unió egyik leglátványosabb sikertörténete – méretének több mint kétszeresére növelése révén. Az új programnak az inkluzivitásra kell helyeznie a hangsúlyt, valamint arra, hogy minél több olyan fiatal érjen el, akik kevesebb lehetőséggel rendelkeznek, mint társaik. Ezáltal több fiatal számára válhat lehetővé, hogy tanulás vagy munka céljából más országba költözzön.	A „Modern költségvetés a polgárainak védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújtó Unió számára – A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret” című, 2018. május 2-án elfogadott közleményében a Bizottság azt szorgalmazta, hogy a következő pénzügyi keretben nagyobb hangsúlyt kell fektetni az ifjúsági ügyekre, különösen a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló Erasmus+ program – az Unió egyik leglátványosabb sikertörténete – méretének több mint kétszeresére növelése révén. Az új programnak az inkluzivitásra kell helyeznie a hangsúlyt, valamint arra, hogy minél több olyan fiatal érjen el, akik kevesebb lehetőséggel rendelkeznek, mint társaik. Ezáltal több fiatal számára válhat lehetővé, hogy tanulás vagy munka céljából más országba költözzön. Annak az elvnek a mielőbbi megvalósítása érdekében, hogy európai projektben való részvétel nélkül ne legyen lehetséges egy képzés vagy szakképzés elvégzése, a programnak figyelembe kell vennie az iskolarendszeren kívüli oktatásban, valamint a szakképzésben és az általános képzésben dolgozó személyzet célzott megszólítását, motiválását és képzését is, hogy lehetőleg sok fiatal tudjanak motiválni.

Indokolás

Mivel a kevesebb lehetőséggel rendelkező embereket megcélzó, iskolarendszeren kívüli oktatásban, valamint szakképzésben és általános képzésben dolgozó személyzet a „kapuőr” feladatát látja el, elkerülhetetlen, hogy az ő képzésükbe is befektessenek. Ugyanakkor kellőképpen figyelembe kell venni az agyelszívás jelenségét is.

4. módosítás

(9) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ezzel összefüggésben létre kell hozni az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott, a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló Erasmus+ program oktatással, képzéssel, ifjúsággal és sporttal kapcsolatos utódprogramját (a továbbiakban: program). Meg kell őrizni a 2014–2020-as program integrált jellegét, amely a tanulás valamennyi aspektusára kiterjed (formális, nem formális és informális, az összes életszakaszt átfogó tanulás), hogy ezzel ösztönözhető legyenek a rugalmas tanulási pályák, melyek lehetővé teszik az egyén számára a 21. századi kihívásoknak való megfeleléshez szükséges képességek fejlesztését.	Ezzel összefüggésben létre kell hozni az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott, a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló Erasmus+ program oktatással, képzéssel, ifjúsággal és sporttal kapcsolatos utódprogramját (a továbbiakban: program). Meg kell őrizni a 2014–2020-as program integrált jellegét, amely a tanulás valamennyi aspektusára kiterjed (formális, nem formális és informális, az összes életszakaszt átfogó tanulás), hogy ezzel ösztönözhető legyenek a rugalmas tanulási pályák, melyek lehetővé teszik az egyén számára olyan tanulási tapasztalatok megszerzését, amelyek erősítik az európai identitás és Európa kulturális sokszínűsége megértését, és ezáltal a 21. századi kihívásoknak való megfeleléshez szükséges képességek fejlesztését.

Indokolás

Egyértelműen meg kell fogalmazni azt, hogy a más európai országokban szerzett tanulási tapasztalatok jelentős ösztönzést adnak a jövőorientált szakmai kompetenciák fejlődésének, és szorosan összefüggenek az európai identitás kialakulásával.

5. módosítás

(10) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programot fel kell ruházni a megfelelő eszközökkel, hogy még nagyobb mértékben hozzá tudjon járulni az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához az oktatás, képzés, ifjúságpolitika és sport terén. Az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos egységes megközelítés központi jelentőségű abból a szempontból, hogy az emberek alkalmazkodni tudjanak az életük során bekövetkező különböző változásokhoz. Az említett megközelítés előmozdítása érdekében a következő programnak is szoros kapcsolatot kell fenntartania az oktatással, képzéssel, ifjúsággal és sporttal kapcsolatos uniós szakpolitikai együttműködésre vonatkozó átfogó stratégiai kerettel, többek között az iskolákra, a felsőoktatásra, a szakképzésre és a felnőttkori tanulásra vonatkozó szakpolitikai menetrendekkel, ugyanakkor meg kell erősíteni a szinergiákat és újakat kell létrehozni más kapcsolódó uniós programokkal és szakpolitikai területekkel.	A programot fel kell ruházni a megfelelő eszközökkel, hogy még nagyobb mértékben hozzá tudjon járulni az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához az oktatás, képzés, ifjúságpolitika és sport terén. Erre tekintettel a programnak meg kell erősítenie az Európai Unió középpontjában álló alapvető értékek tanítását és elfogadását: az emberi méltóság tiszteletben tartása, szabadság (beleértve a véleménynyilvánítás szabadságát is), demokrácia, egyenlőség, jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása. Ezek az értékek közősek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség európai társadalmában. Ezenkívül az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos egységes megközelítés központi jelentőségű abból a szempontból, hogy az emberek alkalmazkodni tudjanak az életük során bekövetkező különböző változásokhoz. Az említett megközelítés előmozdítása érdekében a következő programnak is szoros kapcsolatot kell fenntartania az oktatással, képzéssel, ifjúsággal és sporttal kapcsolatos uniós szakpolitikai együttműködésre vonatkozó átfogó stratégiai kerettel, többek között az iskolákra, a felsőoktatásra, a szakképzésre és a felnőttkori tanulásra vonatkozó szakpolitikai menetrendekkel, ugyanakkor meg kell erősíteni a szinergiákat és újakat kell létrehozni más kapcsolódó uniós programokkal és szakpolitikai területekkel.

Indokolás

A javasolt kiegészítés – az oktatási miniszterek párizsi nyilatkozata (Nyilatkozat a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról) értelmében – hangsúlyozza „Unió politikai céljainak és prioritásainak” sürgősségét, és pontosítja a kijelölt irányt.

6. módosítás

(11) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A program az európai oktatási térség létrehozásának kulcsfontosságú eleme. A programot fel kell ruházni a megfelelő eszközökkel, hogy hozzá tudjon járulni az oktatási és képzési együttműködésre vonatkozó stratégiai keret utódjához és az európai készségfejlesztési programhoz, mivel ezek mindegyike stratégiai jelentőséget tulajdonít a készségeknek és képességeknek a munkahelyek, a növekedés és a versenyképesség fenntartása szempontjából. Ezenkívül támogatnia kell a tagállamokat a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról szóló párizsi nyilatkozat céljainak elérésében.	A program az európai oktatási térség létrehozásának kulcsfontosságú eleme. A programot fel kell ruházni a megfelelő eszközökkel, hogy hozzá tudjon járulni az oktatási és képzési együttműködésre vonatkozó stratégiai keret utódjához és az európai készségfejlesztési programhoz, mivel ezek mindegyike stratégiai jelentőséget tulajdonít a készségeknek és képességeknek a munkahelyek, a növekedés és a versenyképesség fenntartása szempontjából. Ezenkívül támogatnia kell a tagállamokat a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról szóló párizsi nyilatkozat céljainak elérésében, hogy a fiatalok is aktív uniós polgárokká váljanak, akik tudatában vannak az európai értékeknek, így fel tudnak lépni azokért és érvényesíteni is tudják őket. Ezáltal a program a munkahelyek, a növekedés és a versenyképesség megőrzéséhez szükséges készségek és képességek stratégiai jelentőségét helyezi a középpontba.

Indokolás

Egyértelműen meg kell fogalmazni azt, hogy a más európai országokban szerzett tanulási tapasztalatok jelentős ösztönzést adnak a jövőorientált szakmai kompetenciák fejlődésének, és szorosan összefüggenek az európai identitás kialakulásával.

7. módosítás

(12) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak összhangban kell lennie az EU új ifjúsági stratégiájával, az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés 2019 és 2027 közötti időszakra vonatkozó keretével, amely „A fiatalok bevonása, összekapcsolása és érvényesülésük elősegítése: az EU új ifjúsági stratégiája” című, 2018. május 22-i bizottsági közleményen alapul.	A programnak összhangban kell lennie az EU új ifjúsági stratégiájával, az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés 2019 és 2027 közötti időszakra vonatkozó keretével, amely „A fiatalok bevonása, összekapcsolása és érvényesülésük elősegítése: az EU új ifjúsági stratégiája” című, 2018. május 22-i bizottsági közleményen alapul, valamint figyelembe kell vennie az Európai Unió ifjúsággal kapcsolatos munkatervét.

Indokolás

A politika koherenciájának javítása érdekében figyelembe kell venni az ifjúságra vonatkozó uniós munkatervet.

8. módosítás

(14) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak hozzá kell járulnia az Unió innovációs kapacitásának erősítéséhez, különösen a mobilitási és együttműködési tevékenységek támogatásával, amelyek elősegítik a képességek fejlesztését a progresszív tanulmányi vagy tudományterületeken, úgymint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika, az éghajlatváltozás, a környezetvédelem, a tiszta energia, a mesterséges intelligencia, a robotika, az adatelemzés és a művészetek /formatervezés, hogy az emberek fejleszthessék a jövőhöz szükséges ismereteiket, készségeiket és képességeiket.	A programnak hozzá kell járulnia az Unió innovációs kapacitásának erősítéséhez, különösen a mobilitási és együttműködési tevékenységek támogatásával, amelyek elősegítik a képességek fejlesztését a progresszív tanulmányi vagy tudományterületeken, úgymint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika, az éghajlatváltozás, a környezetvédelem, a tiszta energia, a mesterséges intelligencia, a robotika, az adatelemzés, a formatervezés, valamint a művészet és a bölcsészettudományok terén , hogy az emberek fejleszthessék a jövőhöz szükséges ismereteiket, készségeiket és képességeiket. Az ilyen integrált oktatás lehetővé teszi a demokráciával, az aktuális helyzet és a kultúrák közötti kapcsolat kritikus elemzésével kapcsolatos ismeretek elmélyítését, valamint ösztönzi a szociális készségek fejlesztését, mint amilyen az interkulturális csapatmunka, az empátia, a tolerancia, valamint az önálló munkavégzés révén történő tanulás képessége, melyek mind kritikus fontosságúak.

Indokolás

Mivel az Unió innovációs képessége nemcsak az adott szakterületen vagy tudományterületen rendelkezésre álló szakértelemtől függ, hanem a művészetekkel és a bölcsészettudományokkal kapcsolatos kompetenciáktól, valamint a (jövőbeli) munkavállalók és vezetők fent említett szociális készségeinek fejlesztésétől is, ebben a programban mindezeket a szempontokat megfelelően figyelembe kell venni.

9. módosítás

(15) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Horizont Európa programmal való szinergiák célja annak biztosítása, hogy a program és a Horizont Európa program ⁽¹⁾ egyesített forrásait az európai felsőoktatási intézmények megerősítésére és modernizációjára szolgáló tevékenységek támogatására használják fel. A Horizont Európa adott esetben kiegészíti majd a program által az európai egyetemek hálózatának létrehozására vonatkozó kezdeményezéshez, különösen annak kutatási dimenziójához nyújtott támogatást az új közös és integrált, hosszú távú és tartós oktatási, kutatási és innovációs stratégiák kidolgozása részeként. A Horizont Európa programmal való szinergiák hozzá fognak járulni a felsőoktatási intézményekben folyó oktatás és kutatás integrációjának előmozdításához.	A Horizont Európa programmal való szinergiák célja annak biztosítása, hogy a program és a Horizont Európa program egyesített forrásait az európai felsőoktatási intézmények megerősítésére és modernizációjára szolgáló tevékenységek támogatására használják fel, különös figyelmet fordítva azokra a kihívásokra, amelyekkel a vidéki területek, az Unió legkülső régiói, a súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdő régiók, így a szigeti, határon átnyúló és a hegyvidéki régiók, valamint a tagállamok természeti katasztrófák sújtotta övezetei szembesülnek. A Horizont Európa adott esetben kiegészíti majd a program által az európai egyetemek hálózatának létrehozására vonatkozó kezdeményezéshez, különösen annak kutatási dimenziójához nyújtott támogatást az új közös és integrált, hosszú távú és tartós oktatási, kutatási és innovációs stratégiák kidolgozása részeként. A Horizont Európa programmal való szinergiák hozzá fognak járulni a felsőoktatási intézményekben folyó oktatás és kutatás integrációjának előmozdításához és az ágazaton belüli konvergencia előmozdításához az elmaradott régiók javára.
⁽¹⁾ COM(2018) [].	

Indokolás

Az oktatás és a kutatás a társadalmi-gazdasági fejlődés és a foglalkoztathatóság döntő jelentőségű mozgatórugói, ezért megfelelő figyelmet kell fordítani az EU peremterületeire és elmaradottabb régióira is.

10. módosítás

(16) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak inkluzívabbá kell válnia azáltal, hogy többek között a tanulási célú mobilitás rugalmasabb formái révén több olyan embert ér el, akik kevesebb lehetőséggel rendelkeznek; inkluzívabbá kell válnia továbbá a kisebb szervezetek, különösen az újonnan pályázók és a közösségi alapú helyi szervezetek részvételének előmozdítása által, amelyek közvetlenül a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkoznak, életkortól függetlenül. Támogatni kell a virtuális formátumokat, úgymint a virtuális együttműködést, a vegyes és a virtuális mobilitást, hogy több résztvevőt lehessen elérni, különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkezők közül és azok köréből, akik számára a lakóhelyüktől eltérő országba való költözés fizikai szempontból akadályt jelentene.	A programnak inkluzívabbá kell válnia azáltal, hogy többek között a tanulási célú mobilitás rugalmasabb formái révén több olyan embert ér el, akik kevesebb lehetőséggel rendelkeznek; inkluzívabbá kell válnia továbbá a kisebb szervezetek, különösen az újonnan pályázók és a közösségi alapú helyi szervezetek részvételének helyi és regionális szintű előmozdítása által, amelyek közvetlenül a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkoznak, életkortól függetlenül. Emellett azon iskolarendszeren kívüli képzési, valamint szakképzési és általános képzési intézmények számára, amelyek elsősorban hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkoznak, és még soha vagy már régóta nem dolgoztak az európai programokkal, több lehetőséget kell biztosítani arra, hogy egy projekt előkészítése során helyi és regionális szinten együttműködjenek egy szakmailag kompetens, nem formális oktatást nyújtó intézménnyel. Támogatni kell a virtuális formátumokat, úgymint a virtuális együttműködést, a vegyes és a virtuális mobilitást, hogy több résztvevőt lehessen elérni, különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkezők közül és azok köréből, akik számára a lakóhelyüktől eltérő országba való költözés fizikai szempontból akadályt jelentene. Az ilyen virtuális formátumok támogatása során tekintettel kell lenni arra, hogy Európa-szerte mindenki számára nagy sebességű internet-hozzáférést kell biztosítani, valamint hogy tiszteletben kell tartani a közös európai adatvédelmi szabályokat.

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>Minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű, különösen a fizikai, érzékszervi vagy kognitív fogyatékossgal élő emberek számára is lehetővé tegyék a fizikai mobilitást.</i>

Indokolás

Helyi és regionális szinten támogatni kell a közösségi alapú szervezetek aktív részvételét. Mivel a legújabb tanulmányok szerint sok esetben jelentős „küszöbfelelem” alakul ki a túlságosan bonyolultnak vélt európai projektekkel szemben, lehetőséget kell teremteni arra, hogy az érintett személyzetnek lehetősége legyen a munkahelyi továbbképzésre, valamint arra, hogy e célból együttműködjenek egy pedagógiai feladatokat ellátó intézménnyel.

Míg a virtuális mobilitás észszerűen kiegészítheti a fizikai mobilitást, bár nem pótolja azt egyenlő mértékben, az EU-szerte elérhető szélessávú hozzáférés és az adatvédelmi szabályoknak való teljes körű megfelelés szükséges előfeltétel. Ezenkívül biztosítani kell, hogy mindenki használhassa mindegyik mobilitási formát, köztük a fizikai vagy kognitív fogyatékossgal élők is, akiknek gyakran célzott támogatásra van szükségük.

11. módosítás

(17) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című közleményében kiemelte, hogy az oktatás, a kultúra és a sport meghatározó szerepet játszik az aktív polgári szerepvállalás és a közös értékek érvényre juttatásában a legfiatalabb nemzedékek körében. Európa és demokratikus társadalmaink jövője szempontjából rendkívül fontos az európai identitástudat erősítése és az egyének demokratikus folyamatokban történő aktív szerepvállalásának ösztönzése. A külföldi tanulás, képzés és munkavállalás, illetve az ifjúsági és sporttevékenységekben külföldön való részvétel hozzájárul a maga sokféleségében megnyilvánuló európai identitás és a kulturális közösséghez való tartozás érzésének erősítéséhez, valamint az aktív polgári szerepvállalás előmozdításához minden korosztályban. A mobilitási tevékenységekben résztvevőknek saját helyi közösségük aktív tagjává kell válniuk, valamint a fogadó ország helyi közösségeibe is be kell illeszkedniük, hogy megoszthassák tapasztalataikat. Támogatni kell az oktatásban, képzésben és az ifjúságban megnyilvánuló kreativitás valamennyi aspektusának megerősítésével és az egyéni kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeket.	A Bizottság „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című közleményében kiemelte, hogy az oktatás, a kultúra és a sport meghatározó szerepet játszik az aktív polgári szerepvállalás és a közös értékek érvényre juttatásában a legfiatalabb nemzedékek körében. Európa és demokratikus társadalmaink jövője szempontjából rendkívül fontos az európai identitástudat erősítése és az egyének demokratikus folyamatokban történő aktív szerepvállalásának ösztönzése. A külföldi tanulás, képzés és munkavállalás, a szakképző iskolák vagy általános képzést nyújtó iskolák tanulóinak rövid, közép- vagy hosszú távú szakmai gyakorlata , illetve az ifjúsági és sporttevékenységekben külföldön való részvétel hozzájárul a maga sokféleségében megnyilvánuló európai identitás és a kulturális közösséghez való tartozás érzésének erősítéséhez, valamint az aktív polgári szerepvállalás előmozdításához minden korosztályban. A mobilitási tevékenységekben résztvevőknek saját helyi közösségük aktív tagjává kell válniuk, valamint a fogadó ország helyi közösségeibe is be kell illeszkedniük, hogy megoszthassák tapasztalataikat. Azokat a szervezeteket, amelyek kapcsolatokat alakítanak ki és támogatnak a tanulók, valamint az iskolarendszeren kívüli, szakképzési és általános képzési intézmények között, különös tekintettel a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokkal dolgozó intézményekre, támogatni kell a munkájukban és elő kell mozdítani, hogy helyi és európai hálózatokat alakítsanak ki. Támogatni kell az oktatásban, képzésben és az ifjúságban megnyilvánuló kreativitás valamennyi aspektusának megerősítésével és az egyéni kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeket.

Indokolás

Mivel a szakképzés területén működő szakmai gyakorlatokat már a jelenlegi Erasmus+ program is támogatja, és időközben ezek a gyakorlatok nagyon nagy jelentőségre tettek szert, ezt a lehetőséget a jövőben is folytatni kell, és az általános képzést folytató iskolák szakmai orientációjára is ki kell terjeszteni.

A tanulók, valamint a szakképzési és általános képzést nyújtó intézmények közötti kapcsolatokat támogató szervezetek munkája bizonyította, hogy van értelme ennek a közvetítő tevékenységnek, mivel lehetővé teszi az Erasmus-hallgatók számára, hogy mélyrehatóan megismerjék a fogadó ország oktatási rendszerét, és könnyen hozzáférhető módon kapcsolatba léphessenek kortársaikkal Európa-szerte, ami különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok esetében bír jelentőséggel.

12. módosítás

(18) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Meg kell erősíteni a program nemzetközi dimenzióját, hogy több lehetőséget biztosítson a mobilitásra, együttműködésre és a programhoz nem társult harmadik országokkal való szakpolitikai párbeszédre. Az elődprogramok keretében az oktatás, képzés és ifjúságügy terén végrehajtott felsőoktatási és ifjúsági tevékenységek sikere alapján a nemzetközi mobilitási tevékenységeket más területekre is ki kell terjeszteni, például a szakképzésen belül.	Meg kell erősíteni a program nemzetközi dimenzióját, hogy több lehetőséget biztosítson a mobilitásra, együttműködésre és a programhoz nem társult harmadik országokkal való szakpolitikai párbeszédre. Az elődprogramok keretében az oktatás, képzés és ifjúságügy terén végrehajtott felsőoktatási és ifjúsági tevékenységek sikere alapján a nemzetközi mobilitási tevékenységeket más területekre is ki kell terjeszteni, például a szakképzésen belül. Figyelembe kell ugyanakkor venni az érintett országok gazdasági-társadalmi és földrajzi adottságait, melyek befolyásolják a munkahelyteremtést és így a fiatalok és a felnőttek vállalkozói készségét és foglalkoztathatóságát.

Indokolás

A módosítás célja, hogy szorosabb kapcsolat jöjjön létre az oktatás és képzés, valamint a – különösen a távoli és kedvezőtlen adottságú – területek társadalmi és gazdasági helyzete között.

13. módosítás

(19) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 2014–2020-as program három fejezetből – oktatás és képzés, ifjúság és sport – álló, három fő intézkedés köré szerveződő alapvető struktúrája sikeresnek bizonyult és meg kell tartani. A program által támogatott tevékenységek egyszerűsítése és racionalizálása érdekében hasznos változtatásokat kell bevezetni.	A 2014–2020-as program három fejezetből – oktatás és képzés, ifjúság és sport – álló, három fő intézkedés köré szerveződő alapvető struktúrája sikeresnek bizonyult és meg kell tartani. A program által támogatott tevékenységek egyszerűsítése és racionalizálása érdekében hasznos változtatásokat kell bevezetni. Igy területspecifikus, rendkívül leegyszerűsített pályázási eljárásokat kell bevezetni, hogy megvalósuljon a résztvevők számának elérni kívánt növekedése, valamint a személyzet hajlandósága is növekedjen a pályázatok benyújtására. Ehhez intenzív tanácsadásra, támogatásra és nyomon követésre van szükség helyi és regionális szinten, ahol a legjobban ismerik a helyi szükségleteket. Emellett a kisméretű, helyi szervezetek részvételével és egyszerű adminisztrációval működő kisléptékű partnerség támogatása is szükséges.

Indokolás

A pályázat benyújtására – még a tapasztalt gyakorló szakemberek is – a projekt típusától függően 40–80 órát számolnak. Az időráfordítás a korábbi programoknál nem volt ilyen mértékű, és nagy segítséget nyújthatna, ha az ott megadott normákat tekintenék irányadónak. A problémakör különösen az általános és szakképzés, valamint a nem formális oktatás területét érinti, mivel ezekben az intézményekben a felsőoktatási intézményekkel ellentétben nincsenek „nemzetközi irodák”, hanem ezt a munkát a mindennapi munka mellett kell elvégezni.

14. módosítás

(20) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak meg kell erősítenie a meglévő, tanulási célú mobilitási lehetőségeket, különösen azokon a területeken, ahol a legnagyobb hatékonyságnövelés érhető el, hogy a program még szélesebb célközönséghez juthasson el, és kielégítthesse a lehetőségeket jóval meghaladó igényeket. Ez elsősorban a felsőoktatásban tanuló diákoknak, iskolai tanulóknak és szakképzésben résztvevőknek szóló mobilitási tevékenységek növelésével és előmozdításával érhető el. Az alacsony iskolai végzettségű felnőtt tanulók mobilitását be kell építeni az együttműködési partnerségekbe. A több fiatal bevonása érdekében bővíteni kell a nem formális tanulási tevékenységekben részt vevő fiataloknak szóló mobilitási lehetőségeket is. A multiplikátorhatásra való tekintettel meg kell erősíteni az oktatás, képzés, ifjúságügy és sport terén dolgozók mobilitását is. A programnak – a valódi európai oktatási térség jövőképével összhangban – a folyamatok (úgy mint az európai diákigazolvány) digitalizálásának támogatásával is ösztönöznie kell a mobilitást és a csereprogramokat, valamint elő kell mozdítania a diákok oktatási és kulturális tevékenységekben való részvételét. Ez a kezdeményezés fontos lépés lehet ahhoz, hogy a mobilitás mindenki számára valósággá váljon először is azért, hogy a felsőoktatási intézmények a hallgatói mobilitás színvonalának további növelése mellett több cserediákot küldhessenek és fogadhassanak, valamint annak lehetővé tétele által, hogy a diákok már a külföldi intézménybe való érkezés előtt hozzáférhessenek különböző szolgáltatásokhoz (könyvtár, közlekedés, szállás).	A programnak ki kell építenie a meglévő, tanulási célú mobilitási lehetőségeket, különösen a felsőoktatásban tanuló diákoknak, iskolai tanulóknak és szakképzésben résztvevőknek szóló mobilitási tevékenységek növelésével és előmozdításával. Az alacsony iskolai végzettségű felnőtt tanulók mobilitását be kell építeni az együttműködési partnerségekbe. A több fiatal bevonása érdekében bővíteni kell a nem formális tanulási tevékenységekben részt vevő fiataloknak szóló mobilitási lehetőségeket is. A multiplikátorhatásra való tekintettel meg kell erősíteni az oktatás, képzés, ifjúságügy és sport terén dolgozók mobilitását is. A programnak – a valódi európai oktatási térség jövőképével összhangban – azoknak a szervezeteknek a támogatásával, amelyek a fogadó országban kialakítják a tanulók és ifjúsági szervezetek, valamint az iskolarendszeren kívüli, szakképzési és általános képzési intézmények közötti kapcsolatokat, különös tekintettel a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokkal dolgozó intézményekre, valamint a folyamatok (úgy mint az európai diákigazolvány) digitalizálásának támogatásával is ösztönöznie kell a mobilitást és a csereprogramokat, valamint elő kell mozdítania a diákok oktatási és kulturális tevékenységekben való részvételét. Ez a kezdeményezés fontos lépés lehet ahhoz, hogy a mobilitás mindenki számára valósággá váljon először is azért, hogy a felsőoktatási intézmények a hallgatói mobilitás színvonalának további növelése mellett több cserediákot küldhessenek és fogadhassanak, valamint annak lehetővé tétele által, hogy a diákok már a külföldi intézménybe való érkezés előtt hozzáférhessenek különböző szolgáltatásokhoz (könyvtár, közlekedés, szállás). A hallgatói mobilitás átfogó ösztönzése érdekében fontos, hogy a diákok rendszeresen megkapják a megfelelő információkat a felkészüléshez. Emellett a diákok számára hasznos bevált gyakorlatok rendszeres összegyűjtését is támogatni kell.

Indokolás

A tanulók, valamint a szakképzési és általános képzést nyújtó intézmények közötti kapcsolatokat támogató szervezetek munkája bizonyította, hogy ezek a szervezetek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a fogadó ország tanulói könnyen hozzáférhető módon kapcsolatba léphessenek kortársaikkal Európa-szerte, ami különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok esetében bír jelentőséggel.

15. módosítás

(21) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak – többek között az ifjúsági részvételt előmozdító projektek támogatása révén – ösztönöznie kell a fiatalok európai demokratikus életben való részvételét, hogy megtanulják a civil társadalomban való részvételt, bővítve a közös európai értékekkel, köztük az alapvető jogokkal kapcsolatos ismereteket, kapcsolatot teremtve a fiatalok és a helyi, nemzeti és uniós szintű döntéshozók között, valamint elősegítve az európai integrációs folyamatot.	A programnak – többek között az ifjúsági részvételt előmozdító projektek támogatása, illetve az Erasmus program keretében már alkalmazott bevált gyakorlatok és intézkedések megszilárdítása és kiterjesztése révén – ösztönöznie kell a fiatalok európai demokratikus életben való részvételét, hogy megtanulják a civil társadalomban való részvételt, bővítve a közös európai értékekkel, köztük az alapvető jogokkal kapcsolatos ismereteket, kapcsolatot teremtve a fiatalok és a helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű döntéshozók között, valamint elősegítve az európai integrációs folyamatot.

Indokolás

Figyelembe kell venni mind a helyi, mind pedig a regionális sajátosságokat.

16. módosítás

(22) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak több lehetőséget kell kínálnia a fiatalok számára, hogy külföldi tanulási tapasztalatok segítségével fedezzék fel Európát. A tizennyolc évesek – különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkezők – számára lehetőséget kell biztosítani, hogy egy rövid informális oktatási tevékenység keretében egyénileg vagy csoportosan utazzák be első alkalommal Európát, aminek révén erősödhet bennük az Európai Unióhoz tartozás érzése, és felfedezhetik a kontinens kulturális sokféleségét. A programnak meg kell határoznia a résztvevők eléréséért és kiválasztásáért felelős szerveket, továbbá támogatnia kell a tapasztalatszerzés tanulási dimenzióját gazdagító tevékenységeket.	A programnak több lehetőséget kell kínálnia a fiatalok számára, hogy külföldi tanulási tapasztalatok segítségével fedezzék fel Európát. A tizennyolc évesek számára lehetőséget kell biztosítani, hogy egy rövid informális oktatási tevékenység keretében egyénileg vagy csoportosan saját maguk utazzák be első alkalommal Európát, aminek révén erősödhet bennük az Európai Unióhoz tartozás érzése, és felfedezhetik a kontinens kulturális sokféleségét. A lakóhelytől függetlenül, egyforma esélyek mellett minden fiatal számára, így a legkülső régiókban és a kevésbé fejlett régiókban élőknek is lehetővé kell tenni a programban való részvételt, valamint azt, hogy Európa-szerte bárhol szerezhesse tanulási tapasztalatokat, hogy a különböző élethátterű és Európa különböző részein élő fiatalok is találkozhasanak. Fontolóra lehetne venni, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok számára az utazási költségek mellett ösztöndíjat is rendelkezésre bocsásson az ellátás és a szállás, valamint – szükség esetén – a kíséret fedezésére. Ez a program lehetne a köz- és magánszféra közötti partnerség projektje is, hogy pénzügyileg is gyorsabban és többet lehessen elérni, például a mobilitási és idegenforgalmi ágazat segítségével. Ha civil társadalmi csoportok is aktívan bevonódnának ezekbe a partnerségekbe és különféle innovatív együttműködési formákba, az dinamikus szerepet biztosítana számukra azzal az állandó céllal, hogy az Erasmus program eredményesebbé váljon, és bővüljön alkalmazási köre. A programnak regionális vagy helyi szinten ki kell jelölnie azokat a szerveket, amelyek az információk megfelelő médiákon, valamint a formális vagy nem formális oktatási intézményekben keresztül történő terjesztése révén a résztvevők eléréséért felelnek, továbbá támogatnia kell a tapasztalatszerzés tanulási dimenzióját gazdagító tevékenységeket.

Indokolás

Ahhoz, hogy ezzel az informális tanulási ajánlattal ténylegesen elérjék többek között a munkanélküli vagy testi fogyatékos fiatalokat, nem elégségesek az információterjesztés szokásos csatornái. Emellett nagy segítséget nyújt, ha nemcsak magát az útiköltséget finanszírozzák, hanem ösztöndíjat is folyósítanak az ilyen esetekkel együtt járó további költségek fedezésére. Ugyanakkor a kevésbé fejlett régiókat is figyelembe kell venni a külföldi tanulási tapasztalatok szerzésének helyszínéeként, ezért fontos, hogy felkeltsük a fiatalok érdeklődését és lelkesedését az ilyen régiók iránt is.

17. módosítás

(23) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak a nyelvtanulást is elő kell mozdítania, különösen az online eszközök szélesebb körű használata révén, mivel az e-tanulás a hozzáférés és a rugalmasság tekintetében további előnyöket biztosít a nyelvtanuláshoz.	A programnak a nyelvtanulást is elő kell mozdítania, különösen az online eszközök szélesebb körű használata révén, mivel az e-tanulás a hozzáférés és a rugalmasság tekintetében további előnyöket biztosít a nyelvtanuláshoz. Ezzel összefüggésben a programnak kellő figyelmet kellene fordítania a regionális és kisebbségi nyelvekre, többek között az Európai Unió Alapjogi Chartája kulturális, vallási és nyelvi sokféleségről szóló 22. cikke alapján.

Indokolás

A jogalkotónak érvényesítenie kellene a regionális és kisebbségi nyelvek kulturális és identitásbeli aspektusát az Európai Unió Alapjogi Chartája 22. cikke, illetve az Európa Tanács Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája (1992) értelmében, melyet az EU 16 tagállama is aláírt.

18. módosítás

(24) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A programnak támogatnia kell azokat az intézkedéseket, amelyek az oktatással , képzéssel, a fiatalokkal és a sporttal foglalkozó intézmények és szervezetek közötti együttműködést ösztönzik, elismerve, hogy ezen intézkedések alapvető szerepet töltenek be abban, hogy felvértezzék az embereket a változó világhoz való alkalmazkodáshoz szükséges ismeretekkel, készségekkel és kompetenciákkal, és kiteljesítsék innovációs, kreativitási és vállalkozói lehetőségeinket, különösen a digitális gazdaságon belül .	A programnak támogatnia kell azokat az intézkedéseket, amelyek az iskolarendszeren kívüli képzéssel, szakképzéssel, általános képzéssel és sporttal foglalkozó intézmények és szervezetek közötti együttműködést ösztönzik, mind az oktatás egyes területein, mind több területet átfogó módon, átlátható feltételek mellett, a helyszínen , elismerve, hogy ezen intézkedések alapvető szerepet töltenek be abban, hogy felvértezzék az embereket a változó világhoz való alkalmazkodáshoz szükséges ismeretekkel, készségekkel és kompetenciákkal, és kiteljesítsék innovációs, kreativitási és vállalkozói lehetőségeinket.

Indokolás

Mivel a digitális gazdaságon kívül is vannak kreatív és innovatív oktatási intézmények, a szövegben szereplő kiemelés indokolatlan korlátozást jelentene.

19. módosítás

(32) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Szem előtt tartva az éghajlatváltozás kezelésének fontosságát, összhangban az Unió által a Párizsi Megállapodás végrehajtása és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljainak elérése iránt vállalt kötelezettségekkel, ez a program hozzá fog járulni az éghajlati cselekvés általános érvényesítéséhez az uniós szakpolitikákban és ahhoz, hogy összességében az uniós költségvetési kiadások 25 %-a támogassa az éghajlat-politikai célok elérését. A releváns tevékenységek meghatározására a program előkészítése és végrehajtása során, újbóli értékelésükre pedig a vonatkozó értékelések és felülvizsgálati folyamat keretében kerül sor.	Szem előtt tartva az éghajlatváltozás kezelésének fontosságát, összhangban az Unió által a Párizsi Megállapodás végrehajtása és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljainak elérése iránt vállalt kötelezettségekkel, ez a program hozzá fog járulni az éghajlati cselekvés általános érvényesítéséhez az uniós szakpolitikákban és ahhoz, hogy összességében az uniós költségvetési kiadások 25 %-a támogassa az éghajlat-politikai célok elérését. A releváns tevékenységek meghatározására – figyelembe véve az éghajlatváltozással kapcsolatos képzést és az ismeretek átadását is az európai fiatalok számára – a program előkészítése és végrehajtása során, újbóli értékelésükre pedig a vonatkozó értékelések és felülvizsgálati folyamat keretében kerül sor.

Indokolás

Fontos a fiatalok képzése az éghajlatváltozással és az annak eredményeképpen bekövetkező természeti katasztrófákkal kapcsolatos megelőzés, hatáscsökkentés és kockázatcsökkentés terén.

20. módosítás

(37) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Európai Gazdasági Térségben (EGT) tagsággal rendelkező harmadik országok az EGT-megállapodással – amely az uniós programoknak a megállapodás szerint meghozott határozattal történő végrehajtásáról rendelkezik – létrehozott együttműködés keretében részt vehetnek a programban. Harmadik országok részvételére más jogi eszközök alapján is lehetőség van. E rendeletnek biztosítania kell az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal, valamint az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Harmadik országoknak a programban való teljes körű részvételére vonatkozó külön megállapodásban meghatározott feltételekhez kötött. A teljes körű részvétel továbbá maga után vonja a nemzeti iroda létrehozására és a program bizonyos tevékenységeinek decentralizált irányítására vonatkozó kötelezettséget. A programhoz nem társult harmadik országok szervezetei és természetes személyei a munkaprogramban és a Bizottság által közzétett pályázati felhívásokban meghatározottak szerint vehetnek részt a program bizonyos tevékenységeiben. A program végrehajtása során egyedi megállapodásokat lehet figyelembe venni az európai törpeállamok szervezetei és természetes személyei tekintetében.	Az Európai Gazdasági Térségben (EGT) tagsággal rendelkező harmadik országok az EGT-megállapodással – amely az uniós programoknak a megállapodás szerint meghozott határozattal történő végrehajtásáról rendelkezik – létrehozott együttműködés keretében részt vehetnek a programban. Harmadik országok részvételére más jogi eszközök, illetve olyan strukturális együttműködési keretek alapján is lehetőség van, mint például az Európai Unió makroregionális stratégiái. E rendeletnek biztosítania kell az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal, valamint az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Harmadik országoknak a programban való teljes körű részvételére vonatkozó külön megállapodásban meghatározott feltételekhez kötött. A teljes körű részvétel továbbá maga után vonja a nemzeti iroda létrehozására és a program bizonyos tevékenységeinek decentralizált irányítására vonatkozó kötelezettséget. A programhoz nem társult harmadik országok szervezetei és természetes személyei a munkaprogramban és a Bizottság által közzétett pályázati felhívásokban meghatározottak szerint vehetnek részt a program bizonyos tevékenységeiben. A program végrehajtása során egyedi megállapodásokat lehet figyelembe venni az európai törpeállamok szervezetei és természetes személyei tekintetében.

Indokolás

A kiegészítés célja az európai politikák makroregionális dimenziójának hangsúlyozása, utalva azon harmadik országok Erasmus programban való részvételére is, amelyek a jelenleg létező négy makroregionális stratégiában is érintettek.

21. módosítás

(38) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című bizottsági közleménnyel összhangban a programnak tekintetbe kell vennie e régiók sajátos helyzetét. Intézkedésekre fog sor kerülni, hogy a legkülső régiók nagyobb mértékben vehessenek részt valamennyi tevékenységben. Elő kell segíteni az e régiók és harmadik országok – különösen az egymással szomszédos országok – lakosai és szervezetei közötti mobilitási csereprogramokat és együttműködést. Ezen intézkedéseket rendszeresen nyomon kell követni és értékelni kell.	Az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 349. cikkével és a „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című bizottsági közleménnyel összhangban a programnak tekintetbe kell vennie e régiók sajátos helyzetét. Intézkedésekre fog sor kerülni, hogy a legkülső régiók nagyobb mértékben vehessenek részt valamennyi tevékenységben. Elő kell segíteni az e régiók és harmadik országok – különösen az egymással szomszédos országok – lakosai és szervezetei közötti mobilitási csereprogramokat és együttműködést. Ezen intézkedéseket rendszeresen nyomon kell követni és értékelni kell.

Indokolás

A preambulumbekzdésnek jogalkapóként tartalmaznia kellene az EUMSZ 349. cikkét, abban vannak ugyanis meghatározva a legkülső régiók sajátosságai. Ezért javasoljuk a fenti új megfogalmazást.

22. módosítás

(38) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>A programnak emellett minden intézkedésénél figyelembe kell vennie, hogy szükség van az EUMSZ 174. cikke harmadik bekezdésében említett, súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiók, így a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók részvételének fokozására.</i>

Indokolás

Magától értetődik.

23. módosítás

(42) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Európai, nemzeti és helyi szinten is biztosítani kell a program által támogatott tevékenységek megfelelő célba juttatását, hirdetését és terjesztését. A célba juttatással, hirdetéssel és terjesztéssel kapcsolatos tevékenységekhez igénybe kell venni a program valamennyi végrehajtó szervét, adott esetben más fontos érdekelt felek támogatásával is.	Európai, nemzeti, regionális és helyi szinten is biztosítani kell a program által támogatott tevékenységek megfelelő célba juttatását, hirdetését és terjesztését. A célba juttatással, hirdetéssel és terjesztéssel kapcsolatos tevékenységekhez igénybe kell venni a program valamennyi végrehajtó szervét, adott esetben más fontos érdekelt felek támogatásával is.

Indokolás

Figyelembe kell venni mind a helyi, mind pedig a regionális sajátosságokat.

24. módosítás

(44) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
E rendelet hatékony és eredményes végrehajtásának biztosítása érdekében a programnak maximálisan ki kell használnia a jelenlegi megvalósítási mechanizmusokat. A program végrehajtását ezért a Bizottságra és a nemzeti irodákra kell bízni. Ha megvalósítható, az eredményesség maximalizálása érdekében a nemzeti irodáknak azonosaknak kell lenniük az elődprogram irányítására kijelölt nemzeti irodákkal. Az előzetes megfeleléségi értékelést azokra a követelményekre kell korlátozni, amelyek újak és csak a programra jellemzőek, kivéve indokolt esetekben, például ha az érintett nemzeti iroda súlyos hibát követ el, vagy nem megfelelő teljesítményt nyújt.	E rendelet hatékony és eredményes végrehajtásának biztosítása érdekében a programnak maximálisan ki kell használnia a jelenlegi megvalósítási mechanizmusokat, és a regionális szinttel szorosabban összekapcsolva kell kiépíteni. A program végrehajtását ezért a Bizottságra és a nemzeti irodákra kell bízni, amelyek a regionális szinttel szorosabban működnek együtt. Ha megvalósítható, az eredményesség maximalizálása érdekében a nemzeti irodáknak, amelyek szorosabban együttműködnek a regionális szinttel, azonosaknak kell lenniük az elődprogram irányítására kijelölt nemzeti irodákkal. A nemzeti irodák által hozott intézkedések hatékonyságának és elfogadottságának további növelése érdekében ezeknek az irodáknak az érintett érdekelt felekkel együttműködve helyi és regionális szinten tanácsadó testületeket és ombudsmani hivatalokat kell létrehozniuk, amelyek segítséget nyújtanak a közigazgatási eljárások és döntéshozatal javításában, valamint a lehetséges kifogások, továbbá a nemzeti irodák és a felhasználók közötti jogviták átlátható, szakmai és semleges eldöntésében. Az előzetes megfeleléségi értékelést azokra a követelményekre kell korlátozni, amelyek újak és csak a programra jellemzőek, kivéve indokolt esetekben, például ha az érintett nemzeti iroda súlyos hibát követ el, vagy nem megfelelő teljesítményt nyújt.

Indokolás

Más nemzeti irodáknak is fel kellene használniuk azokat a jó tapasztalatokat, amelyek Németországban a Szövetségi Szakképzési Intézet (BIBB) szerzett a felhasználói tanácsadó testület létrehozásával, hogy az érintetteket még szorosabban bevonják a programba és különösen annak végrehajtásába.

Mivel korábban újra és újra kifogásokat nyújtottak be a nemzeti irodák támogatási határozataival szemben, és nem észszerű, hogy maguk a nemzeti irodák dönthessenek a határozataikkal szemben benyújtott kifogásokról, felkínálja magát az a megoldás, amelyet Ausztriában már a gyakorlatban is alkalmaznak, hogy megfelelő ombudsmani hivatalokat hoznak létre, amelyek biztosítják a döntéshozatali eljárás átláthatóságát, és hozzájárulhatnak a szakmailag kompetens, de semleges megoldásokhoz.

25. módosítás

(46) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy elfogadják a program megfelelő működését gátló jogi és közigazgatási akadályok megszüntetéséhez szükséges valamennyi megfelelő intézkedést. Idetartozik adott esetben – a harmadik országbeli állampolgárok beutazása és tartózkodása tekintetében az uniós jog sérelme nélkül – a vízumok és tartózkodási engedélyek megszerzését nehezítő adminisztratív kérdések rendezése. Az (EU) 2016/801 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban a tagállamoknak célszerű gyorsított eljárásokat létrehozniuk a beutazás és a tartózkodás engedélyezésére.	A tagállamoknak el kell fogadniuk a program megfelelő működését gátló jogi és közigazgatási akadályok megszüntetéséhez szükséges valamennyi megfelelő intézkedést. Idetartozik adott esetben a tanulmányi ösztöndíjak adó alóli mentessége, valamint – a harmadik országbeli állampolgárok beutazása és tartózkodása tekintetében az uniós jog sérelme nélkül – a vízumok és tartózkodási engedélyek megszerzését nehezítő adminisztratív kérdések rendezése. Az (EU) 2016/801 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban a tagállamoknak célszerű gyorsított eljárásokat létrehozniuk a beutazás és a tartózkodás engedélyezésére.
⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/801 irányelve (2016. május 11.) a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (HL L 132., 2016.5.21., 21. o.).	⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/801 irányelve (2016. május 11.) a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (HL L 132., 2016.5.21., 21. o.).

Indokolás

A (49) preambulumbekkezdéssel összhangban.

26. módosítás

(49) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A kedvezményezettekre vonatkozó követelmények egyszerűsítése érdekében a lehető legnagyobb mértékben egyszerűsített támogatásokat kell alkalmazni egyösszegű átalány, egységköltség és százalékos átalány formájában. A program mobilitási tevékenységeihez nyújtott egyszerűsített támogatásoknak a Bizottság által meghatározottak szerint figyelembe kell venniük a fogadó országban szokványos megélhetési költségeket. A Bizottságnak és a küldő országok nemzeti irodáinak lehetőséget kell biztosítani, hogy objektív kritériumok alapján kiigazíthassák ezeket az egyszerűsített támogatásokat, különösen annak biztosítása érdekében, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkezők is hozzáférjenek a programhoz. A nemzeti joggal összhangban a tagállamokat ösztönözni kell arra is, hogy mentesítsék ezeket a támogatásokat az adók és járulékok alól. Ugyanennek a mentességnek vonatkoznia kell a pénzügyi támogatásokat az érintett személyeknek odaítélő köz- vagy magántestületekre is.	A kedvezményezettekre vonatkozó követelmények egyszerűsítése érdekében a lehető legnagyobb mértékben egyszerűsített támogatásokat kell alkalmazni egyösszegű átalány, egységköltség és százalékos átalány formájában. A program mobilitási tevékenységeihez nyújtott egyszerűsített támogatásokat a Bizottság által meghatározottak szerint rendszeresen felül kell vizsgálni és a fogadó országban és régióban szokványos megélhetési költségekhez kell igazítani. A Bizottságnak és a küldő országok nemzeti irodáinak lehetőséget kell biztosítani, hogy objektív kritériumok alapján kiigazíthassák ezeket az egyszerűsített támogatásokat, különösen annak biztosítása érdekében, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkezők is hozzáférjenek a programhoz, akik esetében az ilyen támogatásoknak a részvétel teljes költségét fedezniük kell. A nemzeti joggal összhangban a tagállamoknak emellett mentesíteniük kell ezeket a támogatásokat az adók és járulékok alól. Ugyanennek a mentességnek vonatkoznia kell a pénzügyi támogatásokat az érintett személyeknek odaítélő köz- vagy magántestületekre is.

Indokolás

Magától értetődik.

27. módosítás

(51) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Biztosítani kell a program keretében végzett tevékenységek és a tagállamok által végrehajtott tevékenységek, valamint más uniós tevékenységek közötti kiegészítő jelleget, különösen az oktatás, a kultúra és a média, az ifjúságpolitika és a szolidaritás, a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás, a kutatás és az innováció, az ipar és a vállalkozások, a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés – különös tekintettel a fiatal mezőgazdasági termelőkre –, a kohézió, a regionális politika, valamint a nemzetközi együttműködés és fejlesztés terén.	Biztosítani kell a program keretében végzett tevékenységek és a tagállamok és a régiók által végrehajtott tevékenységek, valamint más uniós tevékenységek közötti kiegészítő jelleget, különösen az oktatás, a kultúra és a média, az ifjúságpolitika és a szolidaritás, a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás, a kutatás és az innováció, az ipar és a vállalkozások, a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés – különös tekintettel a fiatal mezőgazdasági termelőkre –, a kohézió, a regionális politika, valamint a nemzetközi együttműködés és fejlesztés terén.

Indokolás

A program keretében végrehajtott fellépéseknek a régiók tevékenységeit kiegészítő jellegét is szem előtt kell tartani.

28. módosítás

(52) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Jóllehet a keretszabályozás már lehetővé tette, hogy a tagállamok és a régiók az előző programozási időszakban szinergiákat alakítsanak ki az Erasmus+ és más uniós eszközök, például az európai strukturális és beruházási alapok között, amelyek szintén támogatják az uniós oktatási, képzési és ifjúsági rendszerek minőségi fejlesztését, ez a lehetőség mindeddig kihasználatlan maradt, ami korlátozza a projektek rendszerszintű hatásait és a szakpolitikára gyakorolt hatást. A hatás maximalizálása érdekében nemzeti szinten hatékony kommunikációra és együttműködésre van szükség a különböző eszközök irányításáért felelős nemzeti irodák között. A programnak lehetővé kell tennie az említett eszközökkel való aktív együttműködést.	Jóllehet a keretszabályozás már lehetővé tette, hogy a tagállamok és a régiók az előző programozási időszakban szinergiákat alakítsanak ki az Erasmus+ és más uniós eszközök, például az európai strukturális és beruházási alapok között, amelyek szintén támogatják az uniós oktatási, képzési és ifjúsági rendszerek minőségi fejlesztését, ez a lehetőség mindeddig kihasználatlan maradt, ami korlátozza a projektek rendszerszintű hatásait és a szakpolitikára gyakorolt hatást. A hatás maximalizálása érdekében nemzeti szinten hatékony kommunikációra és együttműködésre van szükség a különböző eszközök irányításáért felelős nemzeti és regionális szintű irodák között. A programnak lehetővé kell tennie az említett eszközökkel való aktív együttműködést.

Indokolás

A regionális szintű szervezetekkel való együttműködésre is hangsúlyt kell helyezni, mivel ezen a szinten léteznek olyan hatóságok, amelyek más közösségi eszközöket, például európai strukturális és beruházási alapokat irányítanak.

29. módosítás

I. fejezet – 2. cikk – 6. pont (Fogalommeghatározások)

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„szabadidősport”: helyi szinten, amatőr sportolók által szervezett formában gyakorolt sporttevékenység és tömegsport;	„szabadidősport”: helyi vagy regionális szinten, amatőr sportolók által szervezett formában gyakorolt sporttevékenység és tömegsport;

Indokolás

Magától értetődik.

30. módosítás

I. fejezet – 2. cikk – 14. pont (Fogalommeghatározások)

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„partnerség”: intézmények és/vagy szervezetek csoportján belüli megállapodás közös tevékenységek és projektek végrehajtása céljából;	„partnerség”: intézmények és/vagy szervezetek csoportján belüli megállapodás a közös <i>tevékenységeknek és projekteknek a program keretében történő</i> végrehajtása céljából;

Indokolás

Biztosítani kell, hogy a rendelet alapján ne minden együttműködési formát nyilvánítsanak „partnerségnek”.

31. módosítás

I. fejezet – 2. cikk – 25. pont (Fogalommeghatározások)

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„kevesebb lehetőséggel rendelkező emberek”: olyan személyek, akiket gazdasági, társadalmi, kulturális, földrajzi vagy egészségügyi okokból, migráns hátterük vagy például fogyatékoság vagy tanulási nehézségek miatt akadályok gátolnak abban, hogy ténylegesen hozzáférjenek a program által kínált lehetőségekhez;	„kevesebb lehetőséggel rendelkező emberek”: olyan személyek, akiket gazdasági, társadalmi, kulturális, nyelvi , földrajzi vagy egészségügyi okokból, migráns hátterük vagy például fizikai, érzékszervi vagy kognitív fogyatékoságok miatt akadályok gátolnak abban, hogy ténylegesen hozzáférjenek a program által kínált lehetőségekhez; az akadálymentesség megteremtése a program kiemelt célja, amelynek elsőbbséget kell élveznie a mennyiségi vagy pénzügyi szempontok előtt;

Indokolás

A lehetőségekhez való egyenlő hozzáférés biztosításához olyan akadályokkal is foglalkozni kell, mint a nyelvi akadályok vagy a tanulási nehézségek.

32. módosítás

I. fejezet – 2. cikk – új, 28. pont (Fogalommeghatározások)

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	„idegen nyelv”: minden más olyan nyelv, amely nem a tanuló első nyelve;

Indokolás

Az új nyelveknek az e program által támogatott elsajátítása nem szorítkozhat az EU hivatalos nyelveire.

33. módosítás

I. fejezet – 2. cikk – új, 29. pont (Fogalommeghatározások)

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	„fogyatékossgal élő személyek”: olyan személyek, akik tartós fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással élnek, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalásukat;

Indokolás

A fogalommeghatározás a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 1. cikke 2. mondatának felel meg.

34. módosítás

II. fejezet – 4. cikk – 1. fő intézkedés – Tanulási célú mobilitás

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A program az oktatás és képzés terén az 1. fő intézkedés keretében a következő tevékenységeket támogatja: a) a felsőoktatási hallgatók és személyzet mobilitása; b) a szakképzésben részt vevő tanulók és a szakképzésben dolgozó személyzet mobilitása; c) az iskolai tanulók és az iskolai személyzet mobilitása; d) a felnőttoktatási személyzet mobilitása; e) nyelvtanulási lehetőségek, beleértve a mobilitási tevékenységek támogatására szolgálókat.	A program a szakképzés és általános képzés terén az 1. fő intézkedés keretében a következő tevékenységeket támogatja, amelyek virtuális csereprogramokkal összekapcsolva is végrehajthatók: a) a felsőoktatási hallgatók és személyzet rövid, közép- és hosszú távú mobilitása; b) a szakképzésben részt vevő tanulók és a szakképzésben dolgozó személyzet rövid, közép- és hosszú távú mobilitása, különös tekintettel a kkv-knál tevékenykedő tanulókra, munkatársakra és oktatókra. A célcsoportnak megfelelő tanfolyamokat kell kidolgozni, amelyek felkészítik a tanulókat a nyelvi és interkulturális kihívásokra, és amelyeket évente több időpontban is kérelmezni lehet; c) az iskolai tanulók és az iskolai személyzet rövid, közép- és hosszú távú mobilitása, többek között szakmai gyakorlat az általános képzésben; d) a felnőttoktatási személyzet rövid, közép- és hosszú távú mobilitása; e) nyelvtanulási lehetőségek, beleértve a mobilitási tevékenységek támogatására szolgálókat, amelyeket a különböző célcsoportok sajátos igényei szerint kell kialakítani. f) a harmadik generációs egyetemeken tanuló vagy más hasonló továbbképzési kezdeményezésekben részt vevő felnőttek és idős korúak mobilitása; g) fiatalok és fiatal munkavállalók mobilitása nem formális oktatás keretében való tanulás céljából.

Indokolás

(a–e) A tanulói mobilitást különösen e személykör számára és ezen az oktatási területen kell elérhetővé tenni, és a jó minőségű kínálat érdekében a megfelelő előkészítést is meg kell engedni.

(f) A felnőttek és idős korúak tanulásának és folyamatos képzésének ösztönzése és támogatása ismereteik és kompetenciáik bővítése, életminőségük javítása, beilleszkedésük elősegítése és az európai identitás minden életszakaszban való terjesztése érdekében.

(g) A módosításban csak a formális és iskolai oktatás területe szerepel. Az 1. fő intézkedésbe fel kellene venni egy pontot a fiatalok és fiatal munkavállalók mobilitásáról.

35. módosítás

II. fejezet – 5. cikk – 2. fő intézkedés – Szervezetek és intézmények közötti együttműködés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A program az oktatás és képzés terén a 2. fő intézkedés keretében a következő tevékenységeket támogatja:	A program az oktatás és képzés terén a 2. fő intézkedés keretében a következő tevékenységeket támogatja:
a) együttműködésre és a bevált gyakorlatok cseréjére irányuló partnerségek, beleértve a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés előmozdítására szolgáló kisléptékű partnerségeket is;	a) együttműködésre és a bevált gyakorlatok cseréjére irányuló partnerségek, beleértve a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés előmozdítására szolgáló kisléptékű partnerségeket is regionális szinten ;
b) kiválósági partnerségek, különösen az európai egyetemek hálózata, a szakképzési kiválósági központok és közös mesterképzések;	b) kiválósági partnerségek, különösen az európai egyetemek hálózata, a szakképzési kiválósági központok, amelyeket nem csak az európai metropoliszokban kell kialakítani, és amelyeknek a regionális szint részvétele mellett támogatniuk kell az érdekelt feleket az alkalmazásorientált együttműködésben, valamint a közös mesterképzések kidolgozásában ;
c) Európa innovációs kapacitásának erősítésére szolgáló innovációs partnerségek;	c) Európa innovációs kapacitásának erősítésére szolgáló innovációs partnerségek, valamint azoknak az „európai üzemeknek és vállalkozásoknak” a kitüntetése, amelyek különösen sokat tesznek a tanulók európai képesítéséért ;
d) online platformok és eszközök a virtuális együttműködéshez, beleértve az eTwinning és az európai felnőttképzés elektronikus platformja számára kifejlesztett támogatási szolgáltatásokat.	d) online platformok és eszközök a virtuális együttműködéshez, beleértve az eTwinning és az európai felnőttképzés elektronikus platformja számára kifejlesztett támogatási szolgáltatásokat.

Indokolás

A szakmai kiválósági központok csak úgy tudják elérni céljukat, ha a meglévő struktúrára épülnek rá, és az érdekelt felekkel együtt és nem ellenük dolgoznak.

36. módosítás

II. fejezet – 6. cikk – 3. fő intézkedés: A szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. fő intézkedés A szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás A program az oktatás és képzés terén a 3. fő intézkedés keretében a következő tevékenységeket támogatja: a) az oktatás és képzés terén az általános uniós és ágazati szakpolitikák előkészítése és végrehajtása, többek között az Eurydice hálózat vagy más releváns szervezetek tevékenységeinek támogatásával; b) a kompetenciák, készségek és képesítések színvonalát, átláthatóságát és elismerését elősegítő uniós eszközök és intézkedések; c) szakpolitikai párbeszéd és együttműködés az oktatás és képzés terén a legfontosabb érdekelt felekkel, többek között uniós hálózatokkal, európai nem kormányzati szervezetekkel és nemzetközi szervezetekkel; d) a program minőségi és inkluzív végrehajtását elősegítő intézkedések; e) más uniós eszközökkel való együttműködés és támogatás egyéb uniós szakpolitikák számára; f) az európai szakpolitikai eredményekre és prioritásokra, valamint a programra vonatkozó információk terjesztésével és ismertetésével kapcsolatos tevékenységek.	3. fő intézkedés A szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás A program az oktatás és képzés terén a 3. fő intézkedés keretében a következő tevékenységeket támogatja: a) az oktatás és képzés terén az általános uniós és ágazati szakpolitikák előkészítése és végrehajtása, többek között az Eurydice hálózat vagy más releváns szervezetek tevékenységeinek támogatásával; b) a kompetenciák, készségek és képesítések színvonalát, átláthatóságát és elismerését elősegítő uniós eszközök és intézkedések; c) szakpolitikai párbeszéd és együttműködés az oktatás és képzés terén a legfontosabb érdekelt felekkel, többek között uniós hálózatokkal, európai nem kormányzati szervezetekkel és nemzetközi szervezetekkel; d) a program minőségi és inkluzív végrehajtását elősegítő intézkedések; e) más uniós eszközökkel való együttműködés és támogatás egyéb uniós szakpolitikák számára; f) az európai szakpolitikai eredményekre és prioritásokra, valamint a programra vonatkozó információk terjesztésével és ismertetésével kapcsolatos tevékenységek; g) az Európai Unió makroregionális stratégiai végrehajtásának támogatása.
(¹) Különösen a következők tartoznak ide: a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes uniós kerete, az európai képesítési keretrendszer, a Szakképzés Európai Minőségbiztosítási Referenciakerete, az európai szakképzési kreditrendszer, az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer, az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás, az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Szövetség, az Információs Központok Európai Hálózata, a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok, valamint a Euroguidance hálózatok.	(¹) Különösen a következők tartoznak ide: a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes uniós kerete, az európai képesítési keretrendszer, a Szakképzés Európai Minőségbiztosítási Referenciakerete, az európai szakképzési kreditrendszer, az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer, az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás, az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Szövetség, az Információs Központok Európai Hálózata, a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok, valamint a Euroguidance hálózatok.

Indokolás

Javasoljuk az Erasmus program makroregionális szinten történő alkalmazását is a tagállamok közötti, illetve a tagállamok és a harmadik országok közötti gazdasági, társadalmi és területi együttműködési stratégiák támogatására.

37. módosítás

II. fejezet – 7. cikk: Jean Monnet akciók

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<i>Jean Monnet akciók</i>	<i>Jean Monnet akciók</i>
A program a következő tevékenységeken keresztül támogatja az európai integrációval kapcsolatos tárgyak tanítását, tanulását, kutatását és megvitatását:	A program a következő tevékenységeken keresztül támogatja az európai integrációval kapcsolatos tárgyak tanítását, tanulását, kutatását és megvitatását:
a) Jean Monnet akció a felsőoktatás terén;	a) Jean Monnet akció a felsőoktatás terén;
b) Jean Monnet akció az oktatás és képzés más területein;	b) Jean Monnet akció az oktatás és képzés más területein;
c) a következő, európai érdekű célt képviselő intézmények támogatása: a firenzei Európai Egyetemi Intézet, beleértve annak transznacionális kormányzással foglalkozó tagozatát is, az Európa Tanulmányok Szakkollégiuma (Brugge és Natolin), a maastrichti Európai Közigazgatási Intézet, a trieri Európai Jogi Akadémia (Academy of European Law), az odensei Európai Ügynökség a Sajátos Nevelési Igényű Tanulókért és az Inkluzív Oktatásért, valamint a Nizzában található Európa-tanulmányok Nemzetközi Központja.	c) a következő, európai érdekű célt képviselő intézmények támogatása: a firenzei Európai Egyetemi Intézet, beleértve annak transznacionális kormányzással foglalkozó tagozatát is, az Európa Tanulmányok Szakkollégiuma (Brugge és Natolin), a maastrichti Európai Közigazgatási Intézet, a trieri Európai Jogi Akadémia (Academy of European Law), az odensei Európai Ügynökség a Sajátos Nevelési Igényű Tanulókért és az Inkluzív Oktatásért, valamint a Nizzában található Európa-tanulmányok Nemzetközi Központja;
	d) <i>Jean Monnet akció a képzés és a kutatás területén a környezetvédelem, az európai fenntartható fejlesztési stratégia, valamint a szélesebb értelemben vett környezet- és éghajlatváltozási politika terén a természeti katasztrófák vonatkozásában, különös figyelemmel a megelőzésre, a hatásenyhítésre és a kár csökkentésre.</i>

Indokolás

A javasolt kiegészítés célja a programban javasolt Jean Monnet akciók további erősítése.

38. módosítás

IV. fejezet – 11. cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>Emellett támogatást nyújtanak az amatőr sportolóknak a versenyek keretében történő mobilitásához, különösen a távoli, szigeti és legkülső területekről érkező sportolók esetében.</i>

Indokolás

Nagyon fontos, hogy támogatást nyújtsunk az olyan sportolók mobilitásához, akik lakóhelyük miatt komoly nehézségekbe ütköznek a versenyekkel kapcsolatos utazások során. Minden sportolónak egyforma esélyek mellett kell biztosítani a mobilitási lehetőségeket.

39. módosítás

IV. fejezet – 12. cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) együttműködésre és a bevált gyakorlatok cseréjére irányuló partnerségek, beleértve a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés előmozdítására szolgáló kisléptékű partnerségeket is;	a) együttműködésre és a bevált gyakorlatok cseréjére irányuló partnerségek, beleértve a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés előmozdítására szolgáló kisléptékű partnerségeket is; annak érdekében, hogy a kisebb helyi és regionális fenntartók is részt tudjanak venni ebben a programban, 6-ra kell csökkenteni azoknak az országoknak a minimális számát, amelyeknek részt kell venniük egy intézkedésben;

Indokolás

Mivel sok tevékenységet a kis helyi vagy regionális fenntartók szerveznek meg, a szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés érdekében lehetővé kell tenni ezt a konkrét csökkentést.

40. módosítás

IV. fejezet – 14. cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(6) [...]	(6) [...] (7) Az egyéni tanulási mobilitásra irányuló, a 4. cikkben említett támogatást a fogadó régióban szokványos tényleges, rendszeres felülvizsgált megélhetési költségekhez kell igazítani.

Indokolás

A fogadó országban szokványos megélhetési költségek térítését a konkrét fogadó régióban szokványos tényleges, aktuális költségek alapján kell kiigazítani, mivel az országos átlagok megtévesztőek lehetnek.

41. módosítás

VIII. fejezet – 22. cikk – (1) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 24. cikkben említett nemzeti irodák egységes stratégiát dolgoznak ki a program keretében irányított cselekvéseik által támogatott tevékenységek eredményeinek hatékony terjesztése és kiaknázása tekintetében, és támogatják a Bizottságot a programra és az eredményeire vonatkozó információk – beleértve a nemzeti és uniós szinten irányított cselekvésekre és tevékenységekre vonatkozó információkat – terjesztésében, illetve tájékoztatják az érintett célcsoportokat az országukban megvalósuló cselekvésekről.	A 24. cikkben említett nemzeti irodák egységes stratégiát dolgoznak ki a program keretében irányított cselekvéseik által támogatott tevékenységek eredményeinek hatékony terjesztése és kiaknázása tekintetében, amely láthatóvá teszi a program egyes területeit , és támogatják a Bizottságot a programra és az eredményeire vonatkozó információk – beleértve a nemzeti és uniós szinten irányított cselekvésekre és tevékenységekre vonatkozó információkat – terjesztésében, illetve az előkészítő iskoláktól kezdve a felsőoktatásig és a szakképzésig az érdekelt felekkel egyeztetve tájékoztatják az érintett célcsoportokat a megfelelő médiákban az országukban megvalósuló cselekvésekről.

Indokolás

Annak érdekében, hogy a kitűzött cél szerint meg lehessen háromszorozni a lehetséges résztvevők számát, mind a külső, mind pedig a belső kommunikációban megfelelően figyelembe kell venni a programterületeket, hogy ezáltal multiplikátorhatást érhesse el.

42. módosítás

IX. fejezet – 23. cikk – (2) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok minden szükséges és megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy felszámolják a program megfelelő működésének jogi és igazgatási akadályait, ideértve – amennyiben lehetséges – a vízumok megszerzése során nehézségeket okozó problémák megoldását célzó intézkedéseket is.	A tagállamok minden szükséges és megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy felszámolják a program megfelelő működésének jogi és igazgatási akadályait, ideértve – amennyiben lehetséges – a vízumok megszerzése során nehézségeket okozó problémák megoldását célzó, valamint a támogatások adóztatásának elkerülésére, az uniós szociális rendszerek közötti jogok hordozhatóságának biztosítására irányuló intézkedéseket is.

Indokolás

A korábbi preambulumbekendésekkel összhangban álló megfogalmazás.

43. módosítás

IX. fejezet – 25. cikk – új, (8) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Az Európai Bizottság létrehoz egy tanácsadó testületet, amelynek keretében a jelentős érdekelt felek – a helyi és regionális érdekeltek is – folyamatosan konzultálnak az Európai Bizottsággal, és ezáltal hozzájárulnak a program céljainak jobb eléréséhez.

Indokolás

Az Európai Bizottságnak is fel kellene használnia azokat a jó tapasztalatokat, amelyeket Németországban a Szövetségi Szakképzési Intézet (BIBB) szerzett a felhasználói tanácsadó testület létrehozásával, hogy az érintetteket még szorosabban bevonják a programba és különösen annak végrehajtásába.

44. módosítás

XI. fejezet – 29. cikk – (4) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A program keretében támogatásra jogosult azon tevékenységek, amelyeket már értékelték a programra vonatkozó pályázati eljárás során, és amelyek teljesítik az adott pályázati felhívás minimális minőségi követelményeit, de amelyek költségvetési megszorítások miatt nem részesülnek finanszírozásban, kiválaszthatók az európai strukturális és beruházási alapokból történő finanszírozásra. Ez esetben az e rendeleten alapuló társfinanszírozási arányok és támogathatósági szabályok alkalmazandók. Ezeket az intézkedéseket a [közös rendelkezésekről szóló] (EU)XX rendelet [65.] cikkében említett irányító hatóság hajtja végre az említett rendeletben, valamint az egyes alapokra vonatkozó rendeletekben meghatározott szabályokkal összhangban, beleértve a pénzügyi korrekcióra vonatkozó szabályokat is.	A program keretében támogatásra jogosult azon tevékenységek, amelyeket már értékelték a programra vonatkozó pályázati eljárás során, és amelyek teljesítik az adott pályázati felhívás minimális minőségi követelményeit, de amelyek költségvetési megszorítások miatt nem részesülnek finanszírozásban, jó minőségük elismeréseként kiválósági pecsétet kaphatnak. Ez megkönnyítheti számukra, hogy más forrásokból, többek között az európai strukturális és beruházási alapokból történő finanszírozásra pályázzanak és esetleg kiválasztásra kerüljenek. Ez esetben az e rendeleten alapuló társfinanszírozási arányok és támogathatósági szabályok alkalmazandók. Ezeket az intézkedéseket a [közös rendelkezésekről szóló] (EU)XX rendelet [65.] cikkében említett irányító hatóság hajtja végre az említett rendeletben, valamint az egyes alapokra vonatkozó rendeletekben meghatározott szabályokkal összhangban, beleértve a pénzügyi korrekcióra vonatkozó szabályokat is.

Indokolás

A kiválósági pecsétet sikeresen alkalmazzák a kutatási és innovációs projektek esetében. Ezért fontolóra lehetne venni az Erasmus projektekre történő kiterjesztését.

45. módosítás

XII. fejezet – 31. cikk – (2) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A bizottság egyedi formációban is ülésezhet, hogy ágazati kérdésekkel foglalkozzon. A bizottság egyedi formációban is ülésezhet, hogy ágazati kérdésekkel foglalkozzon, illetve adott esetben a bizottság eljárási szabályaival összhangban, eseti alapon külső szakértőket – többek között a szociális partnerek képviselőit – lehet meghívni, hogy az üléseken megfigyelőként részt vegyenek.	A bizottság egyedi formációban is ülésezhet, hogy ágazati kérdésekkel foglalkozzon. A bizottság egyedi formációban is ülésezhet, hogy ágazati kérdésekkel foglalkozzon, illetve adott esetben a bizottság eljárási szabályaival összhangban, eseti alapon külső szakértőket – többek között a szociális partnerek képviselőit vagy az érintett érdekelt feleket – lehet meghívni, hogy az üléseken megfigyelőként részt vegyenek.

Indokolás

Magától értetődik.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános észrevételek

1. üdvözli azt az általános célkitűzést, hogy Európában és azon kívül támogatni kívánják az emberek személyes és szakmai fejlődését és tanulmányi előmenetelét az iskolarendszeren kívüli képzés, az oktatás és a képzés, illetve a felsőoktatás területén, ezáltal hozzájárulva a fenntartható növekedéshez, a munkahelyteremtéshez és a társadalmi kohézióhoz, továbbá az európai identitás erősítéséhez; ez a fontos munka helyben, helyi és regionális szinten kezdődik meg, és ezért szorosan össze kell kapcsolni az európai szinttel;

2. üdvözli, hogy az Európai Bizottság a program költségvetésének megkészszerzését javasolja, ugyanakkor a jelen feltételek mellett nehezen tartja elérhetőnek a résztvevők számának megháromszorozására, illetve a nagyobb szociális inkluzivitásra irányuló tervezett célt. Emellett kívánatos lenne, hogy a jövőben megszüntessék a program növekvő adminisztratív terheit; ugyanakkor az RB helyes gyakorlatnak tartja, hogy számos helyi önkormányzat anyagilag is hozzájárul az olyan támogatások növeléséhez, amelyekben az Erasmus+ programban részt vevő fiatalok részesülnek;

3. azt szorgalmazza, hogy a teljes hétéves időszakban átláthatóan és egyenlően osszák el a forrásokat, hogy különösen a programidőszak elején lehetővé tegyék a források növelését és a programmal kapcsolatos elvárások teljesítését. A költségvetést nemcsak az egyes oktatási szektorok, köztük az egyetemek szerint kell elkülöníteni, hanem a fő intézkedések között is differenciálni kell, hogy látható legyen, mely részekkel gazdálkodik központilag az Európai Bizottság, és melyekkel decentralizáltan a tagállamok és a régiók;
4. úgy véli, hogy a programban való részvétel növelése érdekében a tanulmányi támogatásokat mentesíteni kell az adózás alól, míg a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok részvételét teljes mértékben a támogatásokkal kell fedeznie;
5. a program minden területén kifejezetten szorgalmazza a pályázat benyújtásának, a projektirányításnak és a dokumentációs kötelezettségeknek a jelentős egyszerűsítését; követeli a kérelmek tervezéséhez kapcsolódó „előkészítő látogatások” támogatásának újbóli bevezetését; azt kéri, hogy a telematikai platformot építsék bele az uniós programok – például a Horizont 2020 program – egyéb platformjaiba, és használják együttesen ezeknek a platformoknak a szolgáltatásait úgy, hogy a javaslatok előkészítésekor és ismertetésekor, illetve a projektek kezelésekor is a lehető legnagyobb hatékonyságot és átláthatóságot lehessen biztosítani a kedvezményezettek számára; ezenkívül azokat a jó minőségű projekteket, amelyek támogathatók lennének a program keretében, de költségvetési korlátok miatt nem részesülnek támogatásban, a kutatási és innovációs projektek esetében is sikeresen alkalmazott kiválósági pecséttel kell elismerni, ami megkönnyítheti számukra, hogy más uniós eszközökből történő finanszírozásra pályázzanak és esetleg kiválasztásra kerüljenek;
6. rámutat az egész életen át tartó tanulás jelentőségére: ezért a programnak egyformán támogatnia kell minden munkacsoportot, valamint a formális és nem formális oktatást; hangsúlyozza, hogy az oktatás nem merül ki a foglalkoztathatóság javításában, hanem általánosabban célul kell kitűznie a teljes személyiségfejlődést, valamint a készségek és kompetenciák fejlesztését;
7. észszerűnek tartja az Európai Bizottság javaslatát, hogy a programot fokozottabban nyissák meg olyan szervezetek előtt, amelyeknek kevés vagy semmilyen tapasztalatuk sincs a pályázásban, és/vagy csekély operatív kapacitással rendelkeznek; ezért üdvözlözi a „kisléptékű partnerségek” egyedi tevékenység bevezetését;
8. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a javasolt Erasmus program az EUMSZ 165. és 166. cikkében foglalt célkitűzésekre épül, és a szubszidiaritás elvével összhangban valósítandó meg. Nagy jelentősége van annak, hogy bevonják a helyi és regionális önkormányzatokat, a helyi és regionális közigazgatást és döntéshozókat a bemutatott tevékenységek megtervezésébe, végrehajtásába és irányításába, mivel ők közelebb vannak az érintettekhez, kulcskompetenciákkal rendelkeznek az oktatási és képzési politika terén, és fontos szerepet játszanak az ifjúság- és munkaerőpiaci politikában. Ebben a tekintetben elismeri, hogy az Európai Bizottság javaslata tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elvét;
9. üdvözlözi, hogy kialakítják és támogatják különösen a mobilitási tevékenységeket, és javítják a részvételi lehetőségeket azon fiatalok számára, akik nem formális tanulási tevékenységekben, illetve kulturális, kutatási és sporttevékenységekben vesznek részt; üdvözlözi azt is, hogy ebben az összefüggésben kifejezetten megemlítik a közhasznú tevékenységet végző személyzetet;
10. üdvözlözi, hogy az Európai Bizottság figyelembe vette az aktuális Erasmus+ program időközi értékelésének eredményeit, és megtartotta a korábbi program szerkezetét;
11. megállapítja, hogy rendeltervezet nagyon általános, és sok rugalmasságot biztosít a végrehajtás során; ebben az összefüggésben felhívja a figyelmet a végrehajtási rendelkezések jelentőségére, és felszólítja az Európai Bizottságot, hogy szorosan vonja be ezek kidolgozásába a tagállamokat, a nemzeti irodákat, az érdekelt feleket és a regionális szintet;
12. sajnálja, hogy a program neve többé nem Erasmus+, hanem Erasmus. Mivel az Erasmus a „European Region Action Scheme for the Mobility of University Students”(az egyetemi hallgatói mobilitás európai regionális cselekvési rendszere) rövidítése, az RB felhívja a figyelmet arra, hogy megfelelő intézkedéseket kell hozni az egyes oktatási, illetve támogatási területek láthatóságának biztosítása érdekében, hogy az „Erasmus”jelölést minden oktatási területtel, valamint az oktatással és a sporttal is összekapcsolják;
13. üdvözlözi, hogy a legtöbb mobilitási tevékenységet, beleértve az oktatási és kutatási célú mobilitás valamennyi formáját is, különösen a tanulói mobilitást, a jövőben az 1. fő intézkedés (egyéni tanulási célú mobilitás) alatt foglalják össze;
14. amellet érvel, hogy az Egyesült Királyság számára előre meghatározott feltételek mellett az Európai Unióból való kilépése után is tegyék lehetővé a programban való részvételt, és üdvözlözi, hogy a társult harmadik országokkal foglalkozó 16. cikk (1) bekezdésének d) pontja megteremti ennek lehetőségét;

15. megfontolásra ajánlja, hogy a virtuális együttműködésnek ezzel a programmal megteremtett lehetőségeit fokozatosan nyissák meg olyan oktatási és képzési projektek előtt, amelyekben a földközi-tengeri szomszédos országokban és Afrikában lévő intézmények vesznek részt;

16. azt ajánlja, hogy a tanulási mobilitás valamennyi formája esetében nyújtsanak hatékony ösztönzőket a környezetbarát közlekedési eszközök használatára, hogy betartsák azt az előírást, amely szerint az uniós kiadások 25%-ának az éghajlat-politikai célok megvalósításához kell hozzájárulnia;

17. ismételten kijelenti, hogy a finanszírozási forrásokat és a tanulási célú mobilitásra irányuló konkrét támogatást a fogadó régióban szokványos tényleges, rendszeresen felülvizsgált megélhetési költségekhez kell igazítani;

18. az oktatás és képzés területén a decentralizáltan irányított „stratégiai partnerségek” fenntartása és erősítése mellett emel szót, mivel ez az együttműködési forma bevált, az „együttműködési partnerségek” újonnan bevezetett fogalma pedig kevésbé ambiciózusnak hat;

19. hangsúlyozza, hogy különösen érdekelt az e témában az Európai Bizottsággal folytatott szakmai párbeszéd folytatásában, és kiemeli ebben az összefüggésben a hatásvizsgálati jelentés jelentőségét, amelyet az Európai Bizottság az RB-vel kötött együttműködési megállapodás alapján megfelelő időben előterjeszt majd;

Képzés és oktatás

20. sajnálja, hogy az üzemek továbbra is csak csekély mértékben hajlandók más országokba kiküldeni a tanulószerveződéses tanulókat. Ösztönzőket kell nyújtani ezen a területen, az intézményi gazdasági szereplők, például az ipari és kereskedelmi kamarák és a képző üzemek, valamint szervezetek és szövetségek körében pedig erőteljesebb kampányt kell folytatni emellett, különösen regionális és helyi szinten;

21. szorgalmazza, hogy gondolkodjanak el az „európai üzemek” kitüntetésének bevezetésén, erőteljesebben motiválva ezzel az üzemeket és a vállalkozásokat arra, hogy fogékonyabbá tegyék a tanulószerveződéses tanulóikat és azok képzését „Európára” az Erasmus által kínált lehetőségek felhasználása révén; továbbá javasolja, hogy ennek érdekében az Európai Bizottság hozzon létre nyilvántartást az Erasmus programban részt vevő vállalkozásokról, és adott esetben lássa el őket az „Erasmus vállalkozás” logóval;

22. a szakképzés területén szorgalmazza a rövid és hosszabb külföldi tartózkodások támogatását, hogy megfeleljenek a kkv-kkal szemben támasztott üzemi követelményeknek, de a résztvevők egyéni lehetőségeinek is. Emellett a programnak támogatnia kell a tanulószerveződéses tanulóknak szóló nyelvi és interkulturális előkészítő tevékenységeket, amelynek keretében szisztematikusan nyomon követik a tanulási folyamatot;

23. felhívja a figyelmet arra, hogy a felnőttképzés célcsoportjába életkortól és szociális háttértől függetlenül minden felnőtt beletartozik, nem csak azok, akik alacsony (formális) képesítésekkel rendelkeznek;

24. emellett rámutat arra, hogy a „felnőttképzést” az oktatás átfogó értelmezése szerint kell támogatni, és nem szabad leszűkíteni a „szakmai továbbképzésre”. A felnőttképzésben figyelembe kell venni a szellemi szabadfoglalkozású és közhasznú tevékenységeket végző munkatársakat;

25. üdvözli, hogy az iskolai oktatás területén kiterjesztik a tanulási célú mobilitást, és lehetőséget biztosítanak különösen az egyéni mobilitásra; ugyanakkor ezzel párhuzamosan olyan szakpolitikai megoldások kidolgozását kéri, amelyek képesek támogatni a diákok és hallgatók mobilitásának javítása mellett a kibocsátó régióba való visszatérés lehetőségének elősegítését is;

26. üdvözlí az „európai egyetemek hálózátának” bevezetését, tudva, hogy ezzel kapcsolatban meg fognak nőni a költségvetési kiadások; hangsúlyozza, hogy kezdeményezni kell és fenn kell tartani az egyetemek európai hálózatait, valamint ezeknek hangsúlyos szerepet kell kapniuk annak érdekében, hogy a tudásháromszögön keresztül (oktatás, kutatás, innováció) tartósan megerősítsék az európai egyetemei környezetet. Ehhez pedig az állami fenntartóknak kell – magán finanszírozási források bevonása mellett – finanszírozást biztosítaniuk;

27. támogatja az „európai egyetemek” szellemében az „európai iskolák” kiépítését – különösen a szakképzés területén –, amelyek támogatják az ifjúsági és személyzeti cserekapcsolatokat, a tantervek egyeztetése és a virtuális együttműködés területein számos tagország intézményei között folyó tartós együttműködést.

28. üdvözlí, hogy a felsőoktatást célzó Jean Monnet akciót kiterjesztik az oktatás és képzés más területeire is, és ezzel szélesebb közönség számára közvetítenek ismereteket az uniós integráció kérdéséről;

Ifjúság

29. azt javasolja, hogy pályázóként nagyobb mértékben vegyék figyelembe a már létező helyi és regionális ifjúsági foglalkoztatási intézményeket;

30. üdvözlí, hogy az új DiscoverEU program 18 év feletti fiataloknak lehetőséget ad arra, hogy egy meghatározott időtartamon belül vonattal felfedezzék az EU országait; rámutat azonban arra, hogy bár a programnak erőteljes oktatási elemmel kell rendelkeznie, ez nem történhet a tanulási célú tartózkodások terhére, amelyeknek továbbra is az Erasmus program fő tevékenységét kell képeznie; kíváncsún tartja, hogy a szülők pénztárcájától függetlenül az Unióban minden fiatal kihasználhassa ezt a lehetőséget a találkozásra, valamint a sokszínűség, a kultúra, a természet és az emberek megismerésére; szorgalmazza, hogy gondolkodzzanak el azon a lehetőségen, hogy a köz- és magánszféra közötti partnerségek keretében nyújtsanak finanszírozást, különösen a mobilitási és idegenforgalmi ágazatból;

31. üdvözlí, hogy megteremtették az összhangot az Unió új ifjúsági stratégiájával és más ifjúsági kezdeményezéseivel, például az Európai Szolidaritási Testülettel;

Sport

32. rámutat a közhasznú sportrendezvények különös jelentőségére, és célravezetőnek tartja, hogy megszüntessék azt a felső határt, amely szerint a sportköltségvetés 10 százalékát lehet sportrendezvényekre felhasználni; amellet érvel, hogy a jövőben a kisebb, kevesebb mint 10 programország részvételével tartott rendezvényeket is támogassák;

33. amellet áll ki, hogy különösen a tömegsportok esetében jelentősen növeljék a programországok számát, mivel az európai sport hagyományosan messze túllép az Európai Unió határain.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 6-án.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Javaslat az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendeletre

(2019/C 168/09)

Főelőadó:	Anna MAGYAR (HU/EPP), a Csongrád Megyei Közgyűlés alelnöke
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Európai Határ- és Parti Őrségről és a 98/700/IB együttes tanácsi fellépés, az 1052/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint az (EU) 2016/1624 európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
	Az Európai Bizottság hozzájárulása a 2018. szeptember 19–20-i salzburgi vezetői üléshez
	COM(2018) 631 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

COM(2018) 631 final, 2. cikk 16. bekezdés

Fogalommeghatározások

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„operatív személyzet”: az „Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatát” alkotó határőrök, visszaküldést végrehajtó hatósági kísérők, visszaküldési szakértők és egyéb releváns személyzet. Az 55. cikk (1) bekezdésében meghatározott három kategóriával összhangban az operatív személyzetet vagy az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség alkalmazza (1. kategória), vagy a tagállamok rendelik ki az Ügynökséghez (2. kategória), vagy a tagállamok biztosítják rövid távú bevetéshez (3. kategória). A műveleti személyzet a határigazgatási csapatok, migrációkezelést támogató csapatok vagy végrehajtási hatáskörökkel rendelkező visszaküldési csapatok tagjaként jár el. Az operatív személyzet magában foglalja az ETIAS Központi Egység működtetéséért felelős személyzetet is;	„operatív személyzet”: az „Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatát” alkotó határőrök, visszaküldést végrehajtó hatósági kísérők, visszaküldési szakértők és egyéb releváns személyzet. Az 55. cikk (1) bekezdésében meghatározott négy kategóriával összhangban az operatív személyzetet vagy az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség alkalmazza (1. kategória), vagy a tagállamok rendelik ki az Ügynökséghez (2. kategória), vagy a tagállamok biztosítják rövid távú bevetéshez vagy gyorsreagálású intervenciókhoz (3. és 4. kategória). A műveleti személyzet a határigazgatási csapatok, migrációkezelést támogató csapatok vagy visszaküldési csapatok tagjaként jár el. Az 1. kategória, 2. kategória, 3. kategória és 4. kategória személyzete a fogadó tagállam beleegyezésével végrehajtási hatásköröket gyakorolhat. Az operatív személyzet magában foglalja az ETIAS Központi Egység működtetéséért felelős személyzetet is;

Indokolás

2. módosítás

COM(2018) 631 final, 3. cikk a) bekezdés:

Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) határellenőrzés, beleértve a jogszerű határátlépések elősegítésével és adott esetben a határokon átnyúló bűncselekmények, például a migránsok csempészése, az emberkereskedelem és a terrorizmus megelőzésével és felderítésével kapcsolatos intézkedéseket, valamint a nemzetközi védelemre szoruló vagy azt kérelmezni szándékozó személyek továbbírásiával kapcsolatos intézkedéseket;	a) határellenőrzés, beleértve a jogszerű határátlépések elősegítésével és adott esetben a határokon átnyúló bűncselekmények, például a migránsok csempészése, az emberkereskedelem és a terrorizmus megelőzésével, felderítésével és felszámolásával kapcsolatos intézkedéseket, valamint a nemzetközi védelemre szoruló vagy azt kérelmezni szándékozó személyek továbbírásiával kapcsolatos intézkedéseket;

Indokolás

A legfontosabb határigazgatási tevékenységeknek egy operatív megoldás lehetőségét is magukban kellene foglalniuk a határokon átnyúló bűncselekmények leküzdésére.

3. módosítás

COM(2018) 631 final, 8. cikk (4), (6) és (7) bekezdés

Az európai integrált határigazgatást célzó többéves stratégiai szakpolitikai ciklus

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(4) Az európai integrált határigazgatás a 30. cikk (2) bekezdésében említett stratégiai kockázatelemzése alapján a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 118. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az európai integrált határigazgatás többéves stratégiai szakpolitikájának kidolgozása érdekében. E felhatalmazáson alapuló jogi aktus meghatározza a szakpolitikai prioritásokat, és a 3. cikkben meghatározott összetevőkkel kapcsolatban a következő négy évre vonatkozó stratégiai iránymutatásokat.	(4) [...] -ig (megerősítendő) a Bizottság az európai integrált határigazgatás 30. cikk (2) bekezdésében említett stratégiai kockázatelemzése alapján többéves stratégiai szakpolitikai tervezetet nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az első többéves stratégiai szakpolitikai ciklusra vonatkozóan. E tervezet Bizottság általi benyújtásától számított [...]n belül (megerősítendő) összehívják az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti ülést, hogy megvitassák a többéves stratégiai szakpolitikai tervezetet. Ezt a vitát követően a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 118. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az európai integrált határigazgatás többéves stratégiai szakpolitikájának kidolgozása érdekében. E felhatalmazáson alapuló jogi aktus meghatározza a szakpolitikai prioritásokat, és a 3. cikkben meghatározott összetevőkkel kapcsolatban a következő négy évre vonatkozó stratégiai iránymutatásokat.
(...)	(...)
(6) A (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus végrehajtása érdekében a tagállamok az integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiáikat a határok és a visszaküldések igazgatásáért felelős valamennyi nemzeti hatóság közötti szoros együttműködés révén alakítják ki. E nemzeti stratégiáknak összhangban kell lenniük a 3. cikkel, a (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktussal, valamint az (5) bekezdésben említett technikai és működési stratégiával.	(6) A (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus végrehajtása érdekében a tagállamok az integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiáikat a határok és a visszaküldések igazgatásáért felelős valamennyi nemzeti hatóság közötti szoros együttműködés révén, valamint az érintett szubnacionális területek illetékes helyi és regionális önkormányzataival folytatott konzultációt követően alakítják ki. E nemzeti stratégiáknak összhangban kell lenniük a 3. cikkel, a (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktussal, valamint az (5) bekezdésben említett technikai és működési stratégiával.
(7) Negyvenkét hónappal a (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően a Bizottság az Ügynökség támogatásával részletesen értékeli annak végrehajtását. Az értékelés eredményeit figyelembe kell venni a következő ciklus előkészítése során	(7) Negyvenkét hónappal a (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően a Bizottság az Ügynökség támogatásával részletesen értékeli annak végrehajtását. Az értékelés eredményeit figyelembe kell venni a következő ciklus előkészítése során. A Bizottság az értékelés eredményét közli a Tanáccsal, az Európai Parlamenttel és a Régiók Európai Bizottságával.

Indokolás

Az integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiákkal kapcsolatban konzultálni kellene azoknak a területeknek a helyi és regionális önkormányzataival, amelyeket nagymértékben érintenek a jelenlegi, várható vagy lehetséges erős migrációs áramlások, illetve egyéb olyan kihívások, amelyek komoly következményekkel járnak a helyi és regionális szintre nézve. Az Európai Bizottságnak ezenfelül jelentés formájában be kellene számolnia a társjogalkotóknak (LIBE véleménytervezetének 23. módosító indítványa), valamint a helyi és regionális szint uniós szintű politikai képviselőit is.

4. módosítás

COM(2018) 631 final, 21. cikk (1) és (3) bekezdés

Nemzeti koordinációs központ

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) Valamennyi tagállam nemzeti koordinációs központot jelöl ki, működtet és tart fenn, amely biztosítja a külső határellenőrzésért felelős valamennyi nemzeti hatóság közötti, valamint a többi nemzeti koordinációs központtal és az Ügynökséggel történő koordinációt és információcserét. Valamennyi tagállam értesíti a Bizottságot a nemzeti koordinációs központja létrehozásáról, amely haladéktalanul tájékoztatja erről a többi tagállamot és az Ügynökséget.	(1) Valamennyi tagállam nemzeti koordinációs központot jelöl ki, működtet és tart fenn, amely biztosítja a külső határellenőrzésért felelős valamennyi nemzeti hatóság, illetve adott esetben az érintett helyi és regionális önkormányzatok közötti, valamint a többi nemzeti koordinációs központtal és az Ügynökséggel történő koordinációt és információcserét. Valamennyi tagállam értesíti a Bizottságot a nemzeti koordinációs központja létrehozásáról, amely haladéktalanul tájékoztatja erről a többi tagállamot és az Ügynökséget.
(...)	(...)
(3) A nemzeti koordinációs központ az alábbi feladatokat látja el:	(3) A nemzeti koordinációs központ az alábbi feladatokat látja el:
a) biztosítja az időben történő információcserét és együttműködést a külső határellenőrzésért felelős valamennyi nemzeti hatósággal, valamint a többi nemzeti koordinációs központtal és az Ügynökséggel;	a) biztosítja az időben történő információcserét és együttműködést a külső határellenőrzésért felelős valamennyi nemzeti hatósággal, illetve adott esetben az érintett helyi és regionális önkormányzatokkal , valamint a többi nemzeti koordinációs központtal és az Ügynökséggel;
(...)	(...)

Indokolás

Az információk cseréjének és terjesztésének biztosítása a helyi és regionális szint felé, amennyiben ez a szint érintett a kérdésben.

5. módosítás

COM(2018) 631 final, 39. cikk (3) bekezdés m) albekezdés

A közös műveletek műveleti terve

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
m) eljárások egy olyan mechanizmus létrehozására, amely valamely közös műveletben vagy gyorsreagálási határvédelmi műveletben közreműködő valamennyi személy, többek között a fogadó tagállam határőrei vagy más releváns személyzete és a csapatok tagjai ellen benyújtott, a közös műveletben vagy a gyorsreagálási határvédelmi műveletben való közreműködésük során bekövetkezett alapjogsértésekre vonatkozó panaszok fogadására és Ügynökségnek történő továbbítására szolgál;	m) gyorsított eljárás olyan harmadik országbeli állampolgárok elbírálására, akik jogszerűtlenül lépnek be egy adott tagállam területére;
n) logisztikai intézkedések, ideértve a közös művelet tervezett helyszínéül szolgáló területen jellemző munkafeltételekre és környezetre vonatkozó információkat is.	n) eljárások egy olyan mechanizmus létrehozására, amely valamely közös műveletben vagy gyorsreagálási határvédelmi műveletben közreműködő valamennyi személy, többek között a fogadó tagállam határőrei vagy más releváns személyzete és a csapatok tagjai ellen benyújtott, a közös műveletben vagy a gyorsreagálási határvédelmi műveletben való közreműködésük során bekövetkezett alapjogsértésekre vonatkozó panaszok fogadására és Ügynökségnek történő továbbítására szolgál;
	o) logisztikai intézkedések, ideértve a közös művelet tervezett helyszínéül szolgáló területen jellemző munkafeltételekre és környezetre vonatkozó információkat is.

Indokolás

Egy közös művelet során gyorsított eljárás meghatározására is szükség van az olyan harmadik országbeli állampolgárok vonatkozásában, akik jogszerűtlenül lépnek be egy adott tagállam területére, hogy a kiutasítási határozatot minél előbb ki lehessen bocsátani esetükben.

6. módosítás

COM(2018) 631 final, 55. cikk (1) bekezdés

Az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulata

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) Az Európai Határ- és Parti Őrség 10 000 főnyi operatív személyzetből álló készenléti alakulata az Ügynökség részét képezi. Ez a készenléti alakulat az alábbi három személyzeti kategóriából áll az I. mellékletben meghatározott éves rendelkezésre állási rendszernek megfelelően:	(1) Az Európai Határ- és Parti Őrség 10 000 főnyi operatív személyzetből álló készenléti alakulata az Ügynökség részét képezi. Ez a készenléti alakulat az alábbi négy személyzeti kategóriából áll az I. mellékletben meghatározott éves rendelkezésre állási rendszernek megfelelően:
a) 1. kategória: az Ügynökség operatív személyzetének tagjai, akiknek a toborzása a 94. cikk (1) bekezdésével, műveleti területeken való bevetése pedig az 56. cikkel összhangban történik;	a) 1. kategória: az Ügynökség operatív személyzetének tagjai, akiknek a toborzása a 94. cikk (1) bekezdésével, műveleti területeken való bevetése pedig az 56. cikkel összhangban történik;
b) 2. kategória: a tagállamoktól az Ügynökséghez a készenléti alakulat tagjaként hosszú időre kirendelt operatív személyzet;	b) 2. kategória: a tagállamoktól az Ügynökséghez a készenléti alakulat tagjaként hosszú időre kirendelt operatív személyzet;
c) 3. kategória: a tagállamoktól az Ügynökséghez a készenléti alakulat tagjaként az 58. cikkel összhangban rövid idejű bevetésre kirendelt operatív személyzet;	c) 3. kategória: a tagállamoktól az Ügynökséghez a készenléti alakulat tagjaként az 58. cikkel összhangban rövid idejű bevetésre kirendelt operatív személyzet;
	d) 4. kategória: a gyorsreagálási állomány operatív személyzete.

Indokolás

Az operatív személyzet 4. kategóriájának hozzáadása könnyítene a helyi és regionális önkormányzatokra nehezedő esetleges terheken a bevetéseket illetően, egyben kiegészítve a gyorsreagálási határvédelmi intervenciók céljából bevethető készenléti alakulatot (a LIBE-jelentés tervezetének 55. és 64. módosító indítványa).

7. módosítás

COM(2018) 631 final, 64. cikk (6) bekezdés

Műszakieszköz-állomány

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
[...]	[...]
Ha a műszaki eszközök minimális darabszáma elégtelennek bizonyul az említett tevékenységek tekintetében megállapított műveleti terv teljesítéséhez, akkor azt az Ügynökség az indokolt szükségletek, valamint a tagállamokkal történő megállapodás alapján felülvizsgálja.	Ha a műszaki eszközök minimális darabszáma elégtelennek bizonyul az említett tevékenységek tekintetében megállapított műveleti terv teljesítéséhez, akkor azt az Ügynökség az indokolt szükségletek, valamint a tagállamokkal történő megállapodás alapján felülvizsgálja, és gondoskodik arról, hogy a szóban forgó eszközök rendelkezésre álljanak.

Indokolás

A műveleti tervek végrehajtásának biztosítása érdekében – az egyes műveleti tervek eszközigényeinek vizsgálatát követően – az Ügynökség gondoskodik arról, hogy a műszaki eszközök minimális darabszámban rendelkezésre álljanak.

8. módosítás

COM(2018) 631, 84. cikk (1) bekezdés új e) pont

Akkreditációs igazolvány

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) nemrégiben készült digitális fénykép;	c) nemrégiben készült digitális fénykép;
d) azok a feladatok, amelyek ellátására az adott személy a bevetés során jogosult.	d) azok a feladatok, amelyek ellátására az adott személy a bevetés során jogosult, valamint e) egy egyedi azonosító szám.

Indokolás

Minden dokumentumnak tartalmaznia kell az igazolvány tulajdonosának egyedi azonosító számát, amelyet a bevetés típusának és a bevetés alatt betöltött szerepének megfelelően határoznak meg. Egy egyedi azonosító szám segíthet a nyilvántartási rendszerben való gyorsabb azonosításban is.

9.módosítás

COM(2018) 631 final, 102. cikk (4–6) bekezdés

Az igazgatótanács ülései

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(4) Írországot meg kell hívni az igazgatótanács üléseire.	(4) Írországot megfigyelőként meg kell hívni az igazgatótanács üléseire.
(5) Az Egyesült Királyságot meg kell hívni az igazgatótanács azon üléseire, amelyekre az Egyesült Királyság Unióból való kilépése előtt kerül sor.	(5) Az Egyesült Királyságot megfigyelőként meg kell hívni az igazgatótanács azon üléseire, amelyekre az Egyesült Királyság Unióból való kilépése előtt kerül sor.
(6) Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének és az EUROPOL képviselőit meg kell hívni az igazgatótanács üléseire. Az igazgatótanács meghívhatja az érintett uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek képviselőjét is.	(6) Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének és az EUROPOL képviselőit meg megfigyelőként kell hívni az igazgatótanács üléseire. Az igazgatótanács megfigyelőként meghívhatja az érintett uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek képviselőjét is.

Indokolás

Kizárólag a tagok rendelkeznek szavazati joggal az igazgatótanács ülésein. Egyéb jogalanyok is meghívhatók az ülésekre, ahol megfigyelőként, szavazati jog nélkül vehetnek részt.

10. módosítás

COM(2018) 631 final, 116. cikk (1) bekezdés

Értékelés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) a parti őrségi feladatok terén folytatott európai együttműködés végrehajtását;	c) a határ- és parti őrségi feladatok terén folytatott európai együttműködés végrehajtását;

Indokolás

A 4. cikk értelmében az Ügynökség garantálja az Európai Határ- és Parti Őrség működését.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. újfent hangsúlyozza, hogy– meg kell erősíteni az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: Ügynökség) támogató szerepét és felhatalmazását, nevezetesen a harmadik országokkal folytatott együttműködés tekintetében, hogy biztosítható legyen az EU külső határainak hatékony védelme, és jelentősen felgyorsuljon az illegális migránsok eredményes visszaküldése. Rámutat ugyanakkor arra is, hogy egy kiterjesztett felhatalmazás esetében erősebb biztosítékokra van szükség annak garantálása érdekében, hogy az Ügynökség valamennyi intézkedése teljes mértékben tiszteletben tartsa az alapvető jogokat, valamint az EU-nak és tagállamainak nemzetközi kötelezettségeit, mégpedig elsősorban a visszaküldés tilalmának (*non-refoulement*) elvét, és megakadályozzák, hogy az Ügynökség részt vegyen bármely olyan műveletben, ahol az alapvető jogoknak való megfelelés nem biztosítható;
2. elismeri, hogy az EU külső határainak hatékony ellenőrzése egy átfogó uniós migrációs politika fontos és szerves része, és ebben az összefüggésben szükség lehet az Európai Határ- és Parti Őrség javasolt megerősítésére; hangsúlyozza ugyanakkor, ahogyan azt a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapról szóló, nemrégiben közzétett RB-vélemény is megállapítja, hogy a határvédelem céljaira elkülönített pénzügyi és operatív erőforrások növelésének az uniós migrációs politika egyéb elemeinek ösztönzésére irányuló megfelelő erőfeszítésekkel kell társulnia egy kiegyensúlyozott megközelítés biztosítása érdekében;
3. hangsúlyozza, hogy az uniós polgárok szabad mozgása az EU egyik legnagyobb vívmánya, és egy belső határok nélküli térségben a dokumentumokkal nem rendelkező migránsok külső határokon át történő migrációja komoly jogi, gazdasági és biztonsági vonatkozású következményekkel jár a Schengeni Rendszer működésére nézve;
4. rámutat arra, hogy a belső határoknál történő határellenőrzések ideiglenes visszaállítása nagymértékben veszélyezteti a szomszédos régiók együttműködési képességét, ezenkívül mélyreható következményekkel jár a regionális gazdaságokra nézve. Ezért elengedhetetlen a külső határok hatékonyabb ellenőrzése;
5. kiemeli, hogy a külső határok hatékony védelme hozzájárul az emberkereskedelem elleni küzdelemhez és az embercsempészek üzleti modelljeinek végleges ellehetetlenítéséhez, ily módon megakadályozva a tragikus haláleseteket. A külső határok hatékony ellenőrzése ezenkívül hozzájárulhat a belső biztonságot, a közrendet és a közegészséget érő bizonyos fenyegetések megakadályozásához a helyi és regionális önkormányzatoknál, elsősorban azoknál, amelyek az EU külső határai mentén helyezkednek el;
6. úgy véli, hogy egy megfelelően működő migrációs politikának előfeltétele a migráció egy olyan átfogó megközelítése, amely magában foglalja az EU külső határainak megerősített védelmét, valamint egy működőképes közös európai menekültügyi rendszert, egy közös megközelítést a nemzetközi védelemre szoruló személyek kezelését illetően, a legális migráció módjainak koherens rendszerét és egy sokkal következetesebb politikát abban a tekintetben, hogy miként kezeljük a migráció külső dimenzióját és okait;
7. hangsúlyozza, hogy egy hatékony visszaküldési politika kulcsfontosságú eleme a migráció átfogó megközelítésének, az Ügynökségnek ezért képesnek kell lennie arra, hogy a tagállamokat támogassa a visszaküldések terén, összhangban a nemzetközi és uniós jogszabályokkal, és biztosítva, hogy a visszaküldés tilalmának elve ne sérüljön;
8. üdvözlözi az Ügynökség megerősített felhatalmazását, amelynek célja, hogy átfogó támogatást biztosítson a tagállamoknak és a harmadik országoknak a hatékony és humánus visszaküldési műveletek terén. Ez bizonyos esetekben magában foglalhatja azt a lehetőséget is, hogy felkérés esetén, földrajzi korlátok nélkül operatív támogatást nyújtson harmadik országoknak, és hogy megakadályozzák a válsághelyzetek eskalálódását. Az ilyen esetekben azonban egyértelmű garanciákra és biztosítékokra van szükség az alapvető jogok és a nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében, valamint megfelelő mechanizmusokra, amelyek biztosítják az Ügynökség fellépéseinek elszámoltathatóságát a tagállamok joghatóságán túlmenően is;
9. hangsúlyozza, hogy a külső határok védelme az EU és a tagállamok közös hatáskörébe tartozik, a javaslatnak biztosítania kellene, hogy az Európai Bizottság felügyelje az Unió külső határainak koordinációját és ellenőrzését;
10. elismeri annak szükségességét, hogy a tagállamokat kötelezettségek terheljék az Ügynökség közös műveleteihez való hozzájárulást illetően, ugyanakkor aggályait fejezi ki azzal a javaslattal kapcsolatban, hogy egy legfeljebb 10 000 főnyi operatív személyzetből álló készenléti alakulatot hozzanak létre, mivel a nemzeti határőrök és személyzeti tagok Ügynökség részére történő rendelkezésre bocsátása potenciális elitelvándorláshoz vezethet. Hangsúlyozza, hogy az ilyen új struktúrák létrehozásának különösen a határregiókban nem szabad további terheket rónia a helyi és regionális önkormányzatokra, vagy veszélyeztetnie a külső határokon a meglévő nemzeti, regionális vagy helyi szervek által ellátott feladatok teljesítését, és ezért azt javasolja, hogy az I. mellékletben a készenléti alakulat létrehozását realisztikusabb, fokozatos formában határozzák meg;

11. aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a javaslat hatásának számos szempontjáról, ideértve a potenciálisan kifejtett területi hatást, nem készült megfelelő értékelés, és szükségesnek tartja, hogy megvizsgálják azokat a lehetséges módokat, amelyek révén az Ügynökség támogató szerepe a lehető legköltséghatékonyabb módon biztosítható. Egy ilyen hatásvizsgálatnak a normális, illetve válsághelyzetekben jelentkező pénzügyi kihatásokkal is foglalkoznia kell, valamint meg kellene vizsgálnia azokat az összetett jogi kérdéseket, amelyek elsősorban az EU területén kívül végrehajtott műveletekkel kapcsolatban merülhetnek fel;

12. hangsúlyozza annak a többszereplős keretnek a fontosságát, amelyben a határigazgatás megvalósul, valamint azt a szerepet, amelyet a helyi és regionális szint tölthet be ebben a keretben, a 22. cikkben rögzítetteknek megfelelően. Megjegyzi ennek kapcsán, hogy az érintett helyi és regionális önkormányzatokat (például azokat, amelyek határ- és part menti régiókat igazgatnak) megfelelő mértékben be kell vonni az információcserébe, különösen ami a nemzeti koordinációs központokat illeti (21. cikk), valamint az integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiák kidolgozásába (8. cikk);

13. hangsúlyozza, hogy az irreguláris migráció jelentős nyomást gyakorol a helyi és regionális önkormányzatokra, és kihívásokat támaszt abban a tekintetben, hogy korlátozott jellegű közérdekű szolgáltatásokat kell olyan személyek számára nyújtani, akikkel szemben nemzetközi kötelezettségünk az oltalom és menedék biztosítása. Ezért rámutat arra, hogy kulcsfontosságú az elutasított menedékkérők mihamarabbi visszaküldése, és annak biztosítása, hogy tiszteletben tartsák a migráció legális csatornáit;

14. úgy véli, hogy az EU külső határainak védelme közös érdek, és mivel a tagállamok és a regionális önkormányzatok önmagukban nem képesek arra, hogy megfelelően megvalósítsák a javasolt jogszabályok célkitűzéseit, a javaslat megfelel a szubszidiaritás és az arányosság elvének.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 6-án.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke
Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Közúti közlekedésbiztonság és automatizált mobilitás

(2019/C 168/10)

Előadó:	RIBÁNYI József (HU/EPP), a Tolna megyei közgyűlés alelnöke
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Úton az automatizált mobilitás felé: európai uniós stratégia a jövő mobilitásával kapcsolatban
	COM(2018) 283 final
	Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa mozgásban. Fenntartható mobilitás Európában: biztonságos, összekapcsolt és tiszta közlekedés
	COM(2018) 293 final
	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelv a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 2008/96/EK irányelv módosításáról
	COM(2018) 274 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelv a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 2008/96/EK irányelv módosításáról
(COM(2018) 274 – final)

1. módosítás

(5) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A közúti balesetek jelentős része nagy forgalmú és sebességű, az utak kis hányadát képező utakon következik be, amelyeken sokan és eltérő sebességgel közlekednek. A 2008/96/EK irányelv hatályának az autópályákra és a TEN-T hálózaton kívüli főútvonalakra történő, korlátozott kiterjesztése ezért valószínűleg jelentős mértékben hozzájárulna az Unió egész területén a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonságának javításához.	A közúti balesetek jelentős része nagy forgalmú és sebességű, az utak kis hányadát képező utakon következik be, amelyeken sokan és eltérő sebességgel közlekednek. A 2008/96/EK irányelv hatályának az autópályákra és a TEN-T hálózaton kívüli egyéb főútvonalakra történő, korlátozott kiterjesztése ezért valószínűleg jelentős mértékben hozzájárulna az Unió egész területén a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonságának javításához, valamint ahhoz, hogy valamennyi úthasználó ugyanolyan magas szintű biztonságot élvezzen. Az irányelv hatályának kiterjesztésébe elengedhetetlen a regionális és helyi szereplők bevonása, főként a szabályozással érintett utak meghatározásakor. Ezáltal alátámasztható, hogy az Európai Bizottság javaslata összhangban áll a szubszidiaritás és az arányosság elveivel.

Indokolás

Az irányelv hatályának kiterjesztése az autópályákra és egyéb főutakra vonatkozik csak, a tagállami besorolásnak megfelelően.

A regionális és helyi szereplők helyismerete biztosíték arra, hogy az irányelv hatálya a valóban indokolt útszakokra kerüljön kiterjesztésre. Amennyiben ez a többszintű kormányzás révén valósul meg, és a szubszidiaritás, valamint az arányosság elveivel összhangban áll, akkor a hatály javasolt kiterjesztése megkönnyíti a biztonsági előírások harmonizálását valamennyi uniós polgár számára.

2. módosítás

Új preambulumbekzdés az (5) preambulumbekzdés után

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Annak biztosítása érdekében, hogy a hatály ilyen jellegű kiterjesztése elérje a kívánt hatást, logikus, hogy az egyéb országos főutak magukba foglalják legalább azokat a főbb városokat vagy régiókat összekötő utakat, amelyek a közutak nemzeti osztályozásában az „autópálya” kategóriát követő legmagasabb útkategóriába tartoznak.

Indokolás

Az irányelv súlypontját elsősorban olyan közutakra kellene helyezni, amelyek az EU szempontjából fontosak, azaz olyan közutakra, amelyek nagyobb városokat vagy régiókat kötnek össze.

3. módosítás

(6) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ezenfelül a 2008/96/EK irányelvben meghatározott eljárásoknak a városi területeken kívül, uniós források felhasználásával megvalósított közúti infrastrukturális projektekre való alkalmazása révén várhatóan biztosítható, hogy nem biztonságos utak létesítéséhez uniós források ne kerüljenek felhasználásra.	Ezenfelül a 2008/96/EK irányelvben meghatározott eljárásoknak a városi területeken kívül, uniós források felhasználásával megvalósított közúti infrastrukturális projektekre való alkalmazása révén várhatóan biztosítható, hogy nem biztonságos utak létesítéséhez uniós források ne kerüljenek felhasználásra. Hasonlóképpen a meglévő, nem biztonságos utak helyzetét is figyelemmel kell követni. Ezen a területen a regionális közlekedés fejlesztését célzó programok négyszer akkora finanszírozásban részesülnek, mint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz; mindkét esetben pénzügyi keretösszegek állnak rendelkezésre új útszakaszok tervezésére és létesítésére. Ezért megfelelő forrásokat kell biztosítani a meglévő utak karbantartására és korszerűsítésére. Ennek végrehajtása során olyan eszközök alkalmazását is fontolóra kell venni, amelyek lehetővé teszik, hogy a kisebb régiók és települések megengedhessék maguknak a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséhez szükséges beruházásokat.

Indokolás

A biztonságos közúti közlekedésnek minden európai településen és régióban elérhetőnek kell lennie. Ez célzott pénzügyi forrásokat igényel az utak tervezéséhez, létrehozásához és üzemeltetéséhez, különösen azokban a régiókban, amelyeknek ilyen célokra nem áll rendelkezésükre a szükséges pénzügyi forrás és eszközállomány. Tekintettel arra, hogy az új útszakaszoknak magasabb közlekedésbiztonsági engedélyezési szabványnak kell megfelelniük, a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó hatályos követelmények teljesítéséhez a meglévő utak szisztematikus felújítása szükséges.

4. módosítás

(7) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A kockázatalapú hálózati szintű útfelmérés hatékony és eredményes eszköznek bizonyult a hálózat azon szakaszainak meghatározása szempontjából, amelyeken alaposabb közúti biztonsági ellenőrzést kell végezni, valamint a beruházások fontossági sorrendjének az alapján való meghatározásához, hogy potenciálisan milyen mértékben járulnak hozzá a közlekedésbiztonság hálózati szintű fejlesztéséhez. Az Unió területén a közlekedésbiztonság fokozása érdekében ezért az ezen irányelv hatálya alá tartozó teljes közúthálózatot szisztematikusan értékelni kell.	A kockázatalapú hálózati szintű útfelmérés hatékony és eredményes eszköznek bizonyult a hálózat azon szakaszainak meghatározása szempontjából, amelyeken alaposabb közúti biztonsági ellenőrzést kell végezni, valamint a beruházások fontossági sorrendjének az alapján való meghatározásához, hogy potenciálisan milyen mértékben járulnak hozzá a közlekedésbiztonság hálózati szintű fejlesztéséhez. Az Unió területén a közlekedésbiztonság fokozása érdekében ezért az ezen irányelv hatálya alá tartozó teljes közúthálózatot szisztematikusan értékelni kell. Mivel a biztonságos közúti közlekedésnek minden európai településen és régióban elérhetőnek kell lennie, a kockázatalapú, hálózati szintű útfelmérés módszertanának megfelelően figyelembe kell vennie a többszintű kormányzást. A közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésének koordinálására irányuló feladatokkal a magasabb szintű területi egységeket kell megbízni, az állam és a települési önkormányzatok feladatait pedig szinkronizálni kell.

Indokolás

Mivel a közlekedésbiztonság a települések és régiók jövőképeinek része, az érintett területi egységeknek a hatásköri szintjüknek megfelelően hozzá kell járulniuk annak megteremtéséhez. Ez elengedhetetlenné teszi a települések és az állam által végrehajtott feladatok szinkronizálását.

5. módosítás

(10) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A meglévő utak közlekedésbiztonságát a legnagyobb baleseti koncentrációval és a legnagyobb balesetszökkentési potenciállal rendelkező útszakaszokon megvalósított célzott befektetésekkel kell fokozni.	A meglévő utak közlekedésbiztonságát a legnagyobb baleseti koncentrációval és a legnagyobb balesetszökkentési potenciállal rendelkező útszakaszokon megvalósított célzott befektetésekkel kell fokozni. Ennek során az irányelv által célzott közutak fizikai és digitális infrastruktúráját párhuzamosan kell fejleszteni. Ebben a tekintetben az adaptív automatikus sebességszabályozó és közlekedéstámogató rendszerekkel felszerelt automatizált járműveknek hozzá kell járulniuk a biztonságos és hatékony közúti közlekedés megteremtéséhez. Arról is gondoskodni kell, hogy a kisebb, demográfiai nehézségekkel küzdő és legkülső régiók is képesek legyenek biztosítani a digitális infrastruktúra általános elérhetőségét.

Indokolás

Mivel a közlekedésbiztonság összetett probléma, méretgazdaságossági vetületekkel is rendelkezik, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Ebben a tekintetben a legtöbb balesettel és halálesettel érintett útszakaszokat célzó beruházások során komplex fizikai és digitális infrastruktúrafejlesztéseket is végre kell hajtani, valamint támogatni kell az adaptív automatikus sebességszabályozó és közlekedéstámogató rendszerekkel felszerelt automatizált járművek széles körű használatát.

6. módosítás

(12) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 2016-ban az Unió területén bekövetkezett halálos kimenetelű közúti balesetek 46 %-ában veszélyeztetett úthasználók voltak érintettek. Ezért ha sikerül ezen úthasználók érdekeit a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére irányuló valamennyi eljárásban figyelembe venni, azzal javul a közúti közlekedés során általuk élvezett biztonsági szint.	A 2016-ban az Unió területén bekövetkezett halálos kimenetelű közúti balesetek 46 %-ában veszélyeztetett úthasználók voltak érintettek. Ezért ha sikerül ezen úthasználók érdekeit a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére irányuló valamennyi eljárásban figyelembe venni, azzal javul a közúti közlekedés során általuk élvezett biztonsági szint. A gyalogosokat, kerékpárosokat, motorkerékpárosokat érintő közlekedési vészhelyzetek elkerülését vagy kezelését oktatási és képzési eszközökkel, valamint azzal kell elérni, hogy minőségi követelményeket dolgozzunk ki egy olyan infrastruktúra szolgálatában, amely támogatja a gyalogosok és kerékpárosok mobilitását és biztonságát, többek között útburkolati jelek, közúti jelzések és – különösen a közösségi közlekedési eszközök megállóhelyeihez és a középületekhez közel – elegendő gyalogátkelőhely párhuzamos létesítésével, illetve megemelt, elkülönített kerékpárzónák és burkolatok kiépítésével valamennyi útszakasz mentén.

7. módosítás

(13) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az útburkolati jelek és közúti jelzések kialakítása és karbantartása a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsága szempontjából fontos elem, különös tekintettel a gépjárművezetés-támogató rendszerekkel felszerelt vagy nagyobb mértékben automatizált járművek kifejlesztésére. Gondoskodni kell különösen arról, hogy az útburkolati jeleket és közúti jelzéseket e járművek könnyen és megbízható módon le tudják olvasni.	Az útburkolati jelek és közúti jelzések kialakítása és karbantartása a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsága szempontjából fontos elem, különös tekintettel a gépjárművezetés-támogató rendszerekkel felszerelt vagy nagyobb mértékben automatizált járművek kifejlesztésére. Gondoskodni kell különösen arról, hogy az útburkolati jeleket és közúti jelzéseket e járművek könnyen és megbízható módon le tudják olvasni. Hasonlóképpen, az intelligens útburkolati jelekkel és közúti jelzésekkel ellátott intelligens utak javítják a közlekedésbiztonságot az európai régiókban és városokban. Mindemellett ezekben a városokban és régiókban az éghajlati viszonyokra is figyelemmel kell lenni, mivel például az útburkolati érzékelők és jelek telepítését befolyásolja a helyi éghajlat. Arról is gondoskodni kell, hogy ezek az érzékelők a veszélyeztetett úthasználókat és a nem összekapcsolt közúthasználókat is érzékeljék.

Indokolás

A biztonságos közúti közlekedéshez hozzá kell tartoznia a minden éghajlati körülmény esetén felismerhető útburkolati jelek, közúti jelzőtáblák és jelzések telepítésének.

8. módosítás

Új preambulumbekzdés a (18) preambulumbekzdés után

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>A hálózati szintű útfelméréshez és közlekedésbiztonsági vizsgálatokhoz reális megvalósítási határidőket kell rendelni, figyelembe véve a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésének tervezésében és megvalósításában érintett nemzeti, regionális és helyi szereplők adminisztrációs és pénzügyi kapacitásait, különösen a vidéki, a hegyvidéki, a távol eső és elmaradott európai régiók esetében.</i>

9.módosítás

1. cikk (2) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az irányelv hatálya a transzeurópai hálózat részét képező utakra, az autópályákra és a főútvonalakra terjed ki, akár tervezési stádiumban, akár építés alatt, akár használatban vannak.	Az irányelv hatálya a transzeurópai hálózat részét képező utakra, az autópályákra és egyéb főútvonalakra terjed ki, akár tervezési stádiumban, akár építés alatt, akár használatban vannak.

Indokolás

Az irányelv hatályának kiterjesztése az autópályákra és egyéb főutakra vonatkozik csak, a tagállami besorolásnak megfelelően.

10. módosítás

1.cikk (2) bekezdés. A (2) bekezdés után új bekezdés illesztendő a szövegbe.

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>A közutak meglévő osztályozásának figyelembevételével, valamint az illetékes helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott megfelelő konzultációt követően minden tagállam meghatározza a területén a főútvonalakat. Legkésőbb 24 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően minden tagállam értesíti a Bizottságot a területén lévő főútvonalakról. A tagállamok bejelentik ezek későbbi módosulását is.</i>

Indokolás

A szubszidiaritás elvének értelmében az úthálózat osztályozására vonatkozó döntésnek az egyes tagállamok hatáskörébe kellene tartoznia.

11. módosítás

1.cikk. A (2) bekezdés után új bekezdés illesztendő a szövegbe.

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	2a. A 4. cikk a következő (6) bekezdéssel egészül ki: <i>A Bizottság – valamennyi nemzeti, regionális és helyi közlekedési hatóság tapasztalatára építve – iránymutatásokat dolgoz ki, melyek pontos műszaki jellemzőket tartalmaznak az „előrelátó” utak (olyan utak, amelyeket intelligens módon terveztek meg annak érdekében, hogy a hibáknak ne legyen azonnal súlyos következményük) létesítésére és karbantartására vonatkozóan, és népszerűsíti az ilyen utakat az ellenőrök és közlekedéstervezők körében. A Bizottság műszaki és pénzügyi segítséget biztosít, amellyel az illetékes hatóságokat támogatja az iránymutatások végrehajtásában.</i>

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

„Úton az automatizált mobilitás felé” – technológia, infrastruktúra és kohézió

1. elismeri, hogy bár az összekapcsolt és automatizált mobilitás egy közúti infrastruktúrát érintő probléma, ezzel együtt járműprobléma is; kiemeli, hogy a vidéki területeken az intelligens járművek fejlesztésének kell elsőbbséget élveznie, míg a városi területeken nagyobb hangsúlyt kell fektetni az intelligensebb utakra;

2. felhívja a figyelmet az időbeli és a térbeli közlekedés összehangolására, amely megköveteli az automatizált mobilitás kiterjesztését. Nyomatékosítja a kijelölt forgalmi zónák jelentőségét vegyes forgalomban (manuális, támogatott és automatizált vezetés) a nagyobb torlódások elkerülése érdekében;

3. kiemeli az automatizált mobilitás potenciális hozzájárulását az EU kohéziós célkitűzéseihez, külön megjegyezve, hogy az ilyen szolgáltatások csökkenthetik a régiókon belüli különbségeket és kényelmesebbé tehetik a hosszabb távú ingázást, így segítve a legforgalmasabb városi területek telítettségének csökkentését;

4. rámutat arra, hogy az automatizált járművek ráhordó kapacitása segítségével a közlekedési csomópontok az integrált közlekedés részeként lesznek elérhetőek. Az RB hangsúlyozza az önvezető megoldások vidéki területekre kiterjesztésének előnyeit annak érdekében, hogy rugalmas ráhordó közúti közlekedést biztosítsanak a buszokhoz, illetve vonatokhoz;

5. ezzel összefüggésben is megjegyzi, hogy a közösségi közlekedés jórészt a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik, és kéri, hogy az Európai Bizottság gondoskodjon megfelelő keretről és iránymutatásokról az olyan régiók és közösségek számára, amelyek egy magasabb közigazgatási szinten (regionális, nemzeti vagy európai szinten) szeretnék integrálni jegyrendszereiket és menetrendjeiket, illetve személygépjárműre vonatkozó átrakodási rendszereiket, összhangban a piaci szereplők által megvalósított gyakorlattal;
6. megjegyzi, hogy a csúcsforgalom idején, illetve forgalommentes időszakokban az automatizált mobilitás rugalmas árképzést és előrendelést biztosíthat, lehetővé téve a kapacitások egyenletesebb kihasználását. Hozzáteszi, hogy az egységes jegyrendszer esetében az összekapcsolt automatikus közlekedési szolgáltatások késedelmével/törlésével szembeni garanciák megakadályozzák a késedelmes érkezést, illetve a meg nem érkezést. Alapvetően fontosnak tartja, hogy ezt a fokozott rugalmasságot a tömegközlekedés javítására, vagyis a gépjármű-közlekedés okozta károsanyag-kibocsátás és zaj csökkentése mellett arra is használják, hogy mindenki számára javítsák a hozzáférhetőséget és egyenlőbb bánásmódot valósítsanak meg a közlekedési rendszerekben;
7. úgy véli, hogy bár az automatizált teherszállításban a tehergépjárművek konvojban haladása alkalmazható alagutakban, a városi közlekedésben a közúthálózat használói közötti összetett interakciók miatt nem alkalmazható. A régiók számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részt vehessenek az automatizált járművezetéssel kapcsolatos átfogóbb projektekre vonatkozó döntésekben, és speciális szabályozásokra lehet szükség;
8. hangsúlyozza a decentralizált, megújuló energiaforrások jelentős potenciálját az automatizált járművek energiaellátásában, és javasolja, hogy az intelligens közlekedési infrastruktúra üzemeltetéséhez szükséges energiát helyi intelligens hálózatok szolgáltatassák;
9. rámutat a különböző típusú önvezető járművek interoperabilitásával kapcsolatos kihívásokra, valamint hangsúlyozza, hogy az egyes kontinenseken jelenleg alkalmazott különböző önvezetői szintek harmonizálása szükséges a kapcsolódó vezetéstámogató vagy automatizált technológiák biztonságos használatához az európai kontinensen. Az RB hangsúlyozza továbbá, hogy az európai önvezető autók (5. szint) etikai kérdéseket vetnek fel, míg a félig automatizált vagy támogatott vezetés (1–4. szint) esetén a többletköltségeket és a vezetés összetettségét kell kezelni; külön ki kell térni arra a kérdésre, hogy milyen következményei vannak annak a közlekedésbiztonságra nézve, ha a gépjárműállomány jelentős része félig automatizált vagy támogatott vezetésű járművekből tevődik össze;
10. javasolja, hogy a vezetői engedély megszerzéséhez szükséges képzés terjedjen ki a támogató rendszerekkel kapcsolatos technológiákra is. Ebben a tekintetben a járműipar a településekkel közösen kínálhatna képzéseket és oktatási területeket a magán-gépjárművezetők és a hivatásos sofőrök részére; emlékeztet az infrastruktúra-építés és -modernizálás hozzájárulására a területi kohézióhoz és a gazdasági konvergenciához, mindeközben megjegyzi, hogy az Unióban az infrastrukturális beruházások szintje továbbra is jelentősen alacsonyabb, mint a válság előtti időkben volt. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az elkövetkező években rendelkezésre álljanak az infrastruktúra modernizálásához és a közlekedésbiztonsági intézkedésekhez szükséges megfelelő pénzügyi források, beleértve a kisebb és elmaradott régiók támogatását és kapacitásépítését is. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret javasolt tervezetével összefüggésben különösen fontos, hogy a rendelkezésre álló finanszírozási eszközök adta lehetőségeket teljes mértékben kihasználják és optimalizálják a szinergiákat (2020 utáni Európai Hálózati finanszírozási eszköz, Horizont Európa, javasolt Digitális Európa Program stb.);

Egy egységes európai piac biztosítása az automatizált mobilitásnak – a helyi és regionális önkormányzatok szerepe

11. üdvözlzi az Unió összekapcsolt és automatizált mobilitásra (CAM) vonatkozó ütemtervének időben történő ismertetését, valamint a biztonságos CAM bevezetését támogató jogi és politikai keretek fokozatos befejezését;
12. hangsúlyozza az önvezető járművek területén dolgozó jogalkotók és a közlekedésszervezés és -működtetés, valamint a járműfejlesztés területének érintettjei közötti együttműködés fontosságát; az RB ezzel kapcsolatban a többszintű kormányzati megközelítést szorgalmazza, emlékeztetve arra, hogy a mobilitás és a közlekedés a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik, akiknek feladatkörébe tartozik a mobilitási szakpolitikák kidolgozása és megvalósítása is, valamint a tömegközlekedés biztosítása a területükön;
13. utal arra, hogy a félig automatizált vezetési megoldások rövid időn belül egyre nagyobb mértékben állnak rendelkezésre, és hangsúlyozza egy stabil jogi és szabályozási keretrendszer lehető leggyorsabb kidolgozásának szükségességét az ilyen technológiákhoz;
14. megerősíti a támogatását a CAM-teszteléssel kapcsolatos, határokon átnyúló, javított együttműködésekre vonatkozóan, továbbá javasolja a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő részvételét a jövőbeli együttműködéshez;

Társadalmi és gazdasági hatások

15. kiemeli, hogy az automatizált mobilitás a településeken belül és kívül kínált, nem menetrend szerinti, keresletalapú, személyre szabott, megosztott, minőségi és energiahatékony mobilitási szolgáltatások révén versenyképesebbé teszi a tömegközlekedést. Ebbe az irányba akkor lehet további előrelépéseket tenni, ha a műszaki oldal és a jogi keret továbbfejlesztése párhuzamosan halad;

16. megjegyzi, hogy Európa fejletlenebb peremterületein és legkülső régióiban a digitális megoldásokkal megvalósított autómegosztó, valamint telekocsi- és fuvarközvetítői (ride-sharing és -sourcing) szolgáltatások lehetővé teszik a helyi lakosok számára, hogy jóval távolabbi központokat alacsonyabb környezeti hatás mellett érjenek el, miközben elkerülhető az ilyen területek elnéptelenedése; különösen kiemeli az automatizált mobilitásban azon a téren rejlő potenciált, hogy biztosítsa a megközelíthetőséget és csökkentse a mobilitás költségeit a szórványközösségekben és a demográfiai kihívásokkal szembesülő térségekben; megjegyzi azonban, hogy a felhasználóbarát rendszerek kialakítása, fejlesztése és tesztelése során figyelembe kell venni az idős felhasználók igényeit;

17. ismételten kiemeli annak fontosságát, hogy kísérleti projekteken keresztül felmérjék az automatizált mobilitás társadalmi és környezeti hatásait. Javasolja, hogy az automatizált járművezetés közvélemény általi elfogadottságának biztosítása érdekében az ilyen közúti személy- és áruszállítási kísérletek fokozatosan és ellenőrzött feltételek mellett történjenek. Felhívja a figyelmet továbbá azon régiók külön támogatásának szükségességére is, ahol az automatizált mobilitásra való áttérés társadalmi-gazdasági hatása valószínűleg a legnagyobb lesz;

18. felhívja a figyelmet arra, hogy az oktatás és a szemléletformálás alapvető szerepet játszik az automatizált mobilitás támogatásában és elfogadásában. Ezen belül az automatizált mobilitási rendszerekben főszerepet játszó mesterséges intelligencia alapelveit és működését oktatni kellene a gépjárművezetők mellett minden úthasználónak is;

19. hangsúlyozza, hogy az automatizált közúti áruszállítás településeken belüli és közötti ráhordó és „utolsó kilométer” funkciója mélyreható változásokat eredményez az ellátási láncsal kapcsolatos koncepciókban;

20. kiemeli, hogy a többnemzetiségű Európai Unióban széles körben és könnyen érthető automatizált közlekedési megoldásokat – többek között egyetemes jelzéseket – kell alkalmazni;

21. azt tanácsolja, hogy az európai falvak és városok városi-városközi és regionális területi tervezési gyakorlatai foglalják magukban területek kijelölését az automatizált közlekedés és mobilitás részére, valamint a nem támogatott vagy nem automatizált mobilitásra alapozott tervezési gyakorlatok újraértékelését. Az automatizált mobilitás következményeinek előzetes tanulmányozását javasolja a városi és regionális tervezéssel kapcsolatban a nagyvárosok vonzáskörzetében. Például az automatizált mobilitás hatékony felhasználása több parkolóhelyet eredményezhet, ami szükségessé teheti a várostervezési módszertanok újragondolását. Ebben beletartozik a hozzáférhetőség javítása a gyalogosok és a kerékpárosok számára, különösen a tömegközlekedési járművek megállóiban, biztonságos és vonzó terek és parkolási lehetőségek biztosítása mindenki számára (gyalogosok, kerékpárosok), továbbá esetleges kerékpármegosztó pontok kialakítása a közlekedési csomópontokban a regionális tervezési eszközök keretében. Hangsúlyozza, hogy az automatizálás felhasználása szükséges a tömegközlekedési hálózatok javítása és azok társadalmi és gazdasági hatékonyságának és kihasználásának növelése érdekében;

22. kiemeli ugyanakkor, hogy a városi mobilitással kapcsolatos problémák nem oldhatók meg kizárólag ágazati megközelítéssel, és hogy figyelembe kell venni a közlekedéspolitika városi dimenziója és a területfejlesztés tágabb koncepciója közötti kapcsolatot is, nem csupán a városi közlekedés és infrastruktúra javítása, hanem a városszétfolyás elleni küzdelem, valamint a városok és a környező területek közötti kapcsolat újragondolása érdekében is;

23. egyetért azzal, hogy az automatizált mobilitásra a lehető legszigorúbb minőségi követelményeket ajánlatos alkalmazni. Hozzáteszi, hogy bár a legfontosabb mindig a biztonság, az nagymértékben kapcsolódik a hatékonyság problémájához is;

24. üdvözlí a regionális és helyi szervezetek a közúti biztonsággal kapcsolatos eszközök és politikák meghatározásában való fokozott részvételét; úgy véli, hogy emellett a megerősített részvétel mellett szükség van annak tisztázására is, hogy miként fognak megvalósulni és érvényesülni a stratégiák, programok és eszközök, különös tekintettel ezeknek a régiók általi végrehajtását lehetővé tevő finanszírozásra;

25. megjegyzi, hogy a városi régiókban az automatizált vezetés jelentősen növelheti a közúti forgalmat és növelheti a tömegközlekedés használatát; A versenyképes tömegközlekedés biztosításához fontos többek között, hogy a „mobilitás mint szolgáltatás” koncepció lépést tartson az automatizált járművezetés területén folyó műszaki fejlesztéssel. Az automatizált vezetéssel egy olyan, átfogóbb mobilitási koncepció részeként kell felfogni, amely az arra vonatkozó világos elképzelésre épül, hogy a mobilitás mint szolgáltatás miként felelhet meg helyi, regionális és nemzeti szinten a fenntarthatóság követelményeinek;

26. megállapítja továbbá, hogy az Európai Bizottság egyelőre sok figyelmet fordít a gépjárművel történő közúti közlekedésre, pedig a különféle automatizált rendszerek egyre fejlődnek mind a közösségi, mind az egyéni közlekedés számos formájában;

27. javasolja, hogy célirányos intézkedésekkel szükséges támogatni a közösségi közlekedéssel való és a különféle közlekedési módok közötti csatlakozást és interoperabilitást;

Fejlődő digitális környezet – lehetőségek és kihívások

28. megjegyzi, hogy az 5G technológia még nem mindenhol elérhető, és a valóságban 3G és 4G megoldások kapcsolják össze a közúti járműveket. Javasolja, hogy a meglévő, széles körű járműkapcsolódási technológiákat támogatni kell;

29. megjegyzi, hogy a fizikai közúti infrastruktúra fejlesztése előtt álló egyes pénzügyi vagy megvalósítási akadályok a digitalizáció révén orvosolhatók. Javasolja annak használatát, mivel a digitális infrastruktúra fejlesztése kevésbé költséges, jobb és naprakészebb digitalizált képeket nyújt, és képes arra, hogy összekapcsolja az állami és a magánszektor fejlesztéseit;

30. javasolja az intelligens útrendszerek és járművek egyszerűbb és univerzális összekapcsolását (Waze, Google forgalmi adatok stb.);

31. érdeklődéssel várja, hogy az okostelefonok és okoseszközök közötti kommunikáció és ezekkel történő üzemeltetés képes legyen kiterjeszteni a támogatott-automatizált mobilitást és segíteni a közlekedési üzemviteli módszerek szélesebb körű alkalmazását, felismerve azt is, hogy az ebben a hálózatban összegyűjtött adatok lehetővé tennék a városi hatóságok számára, hogy jobban megértsék a logisztikai követelményeket, illetve hozzájárulnának a mozgások hatékonyságának javításához, és a járművek számára megfelelőbb útvonalak kialakításához, s így a károsanyag-kibocsátás csökkentéséhez;

32. emlékeztet arra, hogy az automatizált mobilitáshoz használt térképek és adatbázisok frissítésekor előnyben kell részesíteni az Európából származó megoldásokat, és egy összeurópai megközelítés alkalmazására biztat ezen a területen;

33. utal arra, hogy az olyan külső befolyásoló tényezők hatására, mint például a hó, köd vagy eső, nem garantálható mindig, hogy az útburkolati jeleket és közúti jelzéseket a járművezetők és a gépjárművezetés-támogató rendszerekkel felszerelt vagy nagy mértékben automatizált járművek egyaránt könnyen és megbízható módon felismerhessék. Erős hófúvások esetén például még teljes hó- és jégmentesítés (az ún. „fekete tisztítás” – Schwarzümgebung), azaz a közutak hó- és jégtől való szinte teljes körű megtisztítása esetén sem garantálható az úttest folyamatos hómentessége, még akkor sem, ha a tisztítás teljes kapacitással folyik. Az ugyancsak gyakran alkalmazott ún. „fehér tisztítás” (Weißräumung) esetén pedig, ahol az újonnan hullott havat nagyrészt az út szélére tolják, és a maradék havat az áthaladó járművek tömörítik, úgyhogy egy szilárd réteg keletkezik, már csak az eljárás jellegénél fogva sem garantált az esetleges útburkolati jelek mindenkori láthatósága. Ki kell zárni annak lehetőségét, hogy a gépjárművezetés-támogató rendszerekkel felszerelt vagy nagy mértékben automatizált járművek hibás adatértelmezése nyomán bekövetkező esetleges balesetek miatt az útkarbantartókat felelősségre vonhassák, mivel ezzel közvetve az útkarbantartóra hárítanák át a gépjárműipar gépjárművezetés-támogató rendszereinek hibakockázatát.

34. hangsúlyozza a járművek közötti kommunikáció, az útburkolati jelek és közúti jelzések fejlesztésének és harmonizálásának szükségességét, beleértve a közterek névjelölését is. Az automatizált járművezetéshez arra is szükség lesz, hogy a helyi közlekedési rendelkezések és térképi információk világosak és érthetőek legyenek;

35. megjegyzi, hogy számos úthasználó, köztük a veszélyeztetett úthasználók, például kerékpárosok és gyalogosok, adott esetben a hálózaton kívül maradhatnak, és az intelligens járművekhez kapcsolódó minden jogi, digitális és fizikai keretnek vegyes forgalomból kell kiindulnia;

36. kiemeli, hogy az állami hatóságoknak és a flottaüzemeltetőknek fel kell készülniük az automatizált mobilitás által generált elektromozog kezelésére;

37. megjegyzi, hogy a járműadatokhoz való tisztességes és közvetlen hozzáférés képessé teszi a vezetőket, hogy döntsenek azok felhasználásáról, és üzleti lehetőséget biztosít más szereplőknek és szolgáltatóknak, anélkül azonban, hogy hátrányosan érintené az úthasználók magánszférához és adatvédelemhez való jogát. Az RB hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak – mint az Unió legnagyobb közúthálózat-kezelőinek – hozzá kell férniük az ilyen adatokhoz. Ebben az összefüggésben fontos, hogy a közsféra megkönnyítse és támogassa a kísérleti projekteket, áthidalja az akadályokat és adatokat bocsásson rendelkezésre;

38. olyan intézkedéseket sürget ezért, amelyek biztosítják a személyes adatok és a felhasználói adatok megfelelő védelmét, ami az együttműködő, összekapcsolt és automatizált járművek sikeres alkalmazásának egyik meghatározó tényezője;

39. kéri, hogy hozzanak szélesebb körű intézkedéseket az automatizált mobilitásban és a járművek közötti kommunikációban rejlő lehetőségek teljes kiaknázására és a hosszú távú célok – az alacsony károsanyag-kibocsátású, teljes mértékben automatizált multimodális közlekedés, a mobilitás mint szolgáltatás, valamint a háztól házig történő szállítás – megvalósítására, mindenekelőtt a társadalmi befogadás elősegítése érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 6-án.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A TEN-T végrehajtásának egyszerűsítése

(2019/C 168/11)

Előadó:	Michiel SCHEFFER (NL/ALDE), Gelderland tartomány kormányának tagja
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a transzeurópai közlekedési hálózat megvalósításának előmozdítását célzó egyszerűsítési intézkedésekről
	COM (2018) 277 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a transzeurópai közlekedési hálózat megvalósításának előmozdítását célzó egyszerűsítési intézkedésekről

COM(2018) 277 final

1. módosítás

(1) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet közös keretet határoz meg a belső piac fejlesztését szolgáló korszerű, interoperábilis hálózatok létrehozására vonatkozóan. A transzeurópai közlekedési hálózatok (TEN-T) szerkezete kétrétegű: az átfogó hálózat biztosítja az Unió valamennyi régiójának összeköttetését, míg a törzshálózat a hálózatnak az Unió szempontjából legfontosabb stratégiai jelentőségű elemeiből áll. Az 1315/2013/EU rendelet a megvalósításra vonatkozó kötelező megvalósítási célokat határoz meg a törzshálózat 2030-ig és az átfogó hálózat 2050-ig történő befejezésének előírásával.	Az 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet közös keretet határoz meg a belső piac fejlesztését, valamint az Unió társadalmi, gazdasági és területi kohézióját szolgáló korszerű, interoperábilis hálózatok létrehozására vonatkozóan. A transzeurópai közlekedési hálózatok (TEN-T) szerkezete kétrétegű: az átfogó hálózat biztosítja az Unió valamennyi régiójának összeköttetését, valamint az alaphálózat ellátásához szükséges disztribúciós csatornákat , míg a törzshálózat a hálózatnak az EU szempontjából is legfontosabb stratégiai jelentőségű elemeiből áll, melyek feladata ennek megfelelően, hogy határon átnyúlóan és multimodális eszközökkel előmozdítsák az egységes európai közlekedési és mobilitási térség megvalósulását. Az 1315/2013/EU rendelet a megvalósításra vonatkozó kötelező megvalósítási célokat határoz meg a törzshálózat 2030-ig és az átfogó hálózat 2050-ig történő befejezésének előírásával. Az 1315/2013/EU rendelet ezen túlmenően olyan, határokon átnyúló összeköttetésekre összpontosít, amelyek javítják az interoperabilitást a különféle közlekedési módok között, és előmozdítják az uniós közlekedés multimodális integrációját.

Indokolás

A TEN-T sok célt szolgál, ilyen az Unió társadalmi, gazdasági és területi kohéziója is. Fontos, hogy a határokon átnyúló együttműködés minél egyszerűbb és könnyebben kivitelezhető legyen, mivel ez előmozdítja az alacsony kibocsátású, határokon átnyúló mobilitást, összhangban a politikai ajánlások 18. pontjával.

2. módosítás

(2) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A szükségesség és a kötelező határidők ellenére a tapasztalatok azt mutatták, hogy a TEN-T megvalósítására irányuló beruházások közül sok szembesül bonyolult engedélyezési eljárásokkal, határokon átnyúló közbeszerzési eljárásokkal és egyéb eljárásokkal. E helyzet veszélyezteti a projektek időben történő végrehajtását és sok esetben jelentős késedelmet és költségnövekedést okoz. E problémák orvoslása és a TEN-T szinkronizált megvalósításának lehetővé tétele érdekében összehangolt fellépésre van szükség uniós szinten.	A szükségesség és a kötelező határidők ellenére a tapasztalatok azt mutatták, hogy a TEN-T megvalósítására irányuló beruházások közül sok szembesül bonyolult engedélyezési eljárásokkal, határokon átnyúló közbeszerzési eljárásokkal és egyéb eljárásokkal. Ezen túlmenően gyakran figyelmen kívül hagyják a korai szakaszban történő lakossági részvételt és a konszenzusépítést, ami oda vezet, hogy – az átláthatóság hiánya miatt – nem lehet számítani a polgárok támogatására. E helyzet veszélyezteti a projektek időben történő végrehajtását és sok esetben jelentős késedelmet és költségnövekedést okoz. E problémák orvoslása és a TEN-T szinkronizált megvalósításának lehetővé tétele érdekében egyszerűsített és időben történő , összehangolt fellépésre van szükség uniós szinten.

Indokolás

Nem az engedélyezési eljárás az egyetlen oka a projektek késedelmes végrehajtásának. A korai szakaszban történő lakossági részvétel és a konszenzusépítés hiánya szintén késlelteti azt.

3. módosítás

(3) preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Számos tagállam jogi keretrendszere elsőbbséget biztosít bizonyos projekt kategóriáknak azok gazdaság szempontjából betöltött stratégiai jelentősége alapján. Az elsőbbségi elbánást rövidebb határidők, párhuzamos eljárások vagy korlátozott fellebbezési határidők jellemzik, biztosítva ugyanakkor, hogy az egyéb horizontális szakpolitikák célkitűzései szintén megvalósuljanak. Ilyen keret nemzeti jogi keretrendszeren belüli fennállása esetén annak automatikusan alkalmazandónak kell lennie az 1315/2013/EU rendelet alapján közös érdekű projektekként elismert uniós projektekre.	Számos tagállam jogi keretrendszere elsőbbséget biztosít bizonyos projekt kategóriáknak azok stratégiai jelentősége alapján az Unió területi, gazdasági és társadalmi kohéziója, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelem szolgálatában intézkedések szempontjából . Az elsőbbségi elbánást rövidebb határidők, párhuzamos eljárások vagy korlátozott fellebbezési határidők jellemzik, biztosítva ugyanakkor, hogy az egyéb horizontális szakpolitikák célkitűzései szintén megvalósuljanak. Ilyen keret nemzeti jogi keretrendszeren belüli fennállása esetén annak automatikusan alkalmazandónak kell lennie az 1315/2013/EU rendelet alapján közös érdekű projektekként elismert uniós projektekre. Ahol nem létezik ilyen keret, ott az illetékes hatóságoknak kiemelten kell kezelniük az engedélyezésre és a projektek végrehajtására irányuló adminisztratív eljárások harmonizálását, illetve adott esetben meg kell tenniük a szükséges lépéseket egy közös irányító hatóság létrehozásának lehetővé tételéhez.

Indokolás

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem az Unió közlekedéspolitikájának egyik alapvető célja kell hogy legyen.

4. módosítás

(4) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A környezeti hatásvizsgálatok hatékonyságának javítása és a döntéshozatali folyamat egyszerűsítése érdekében azokra az esetekre vonatkozóan, amelyekkel összefüggésben a törzshálózati projektek környezeti kérdéseivel kapcsolatos vizsgálatot a 2014/52/EU irányelvvel módosított 2011/92/EU irányelv és más uniós jogszabályok, mint például a 92/43/EGK irányelv, a 2009/147/EK irányelv, a 2000/60/EK irányelv, a 2008/98/EK irányelv, a 2010/75/EU irányelv, a 2012/18/EU irányelv és a 2011/42/EU irányelv egyidejűleg teszik kötelezővé, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy olyan összevont eljárást írjanak elő, amely kielégíti az említett irányelvekben foglalt követelményeket.	A környezeti hatásvizsgálatok hatékonyságának javítása és a döntéshozatali folyamat egyszerűsítése érdekében azokra az esetekre vonatkozóan, amelyekkel összefüggésben a törzshálózati projektek környezeti kérdéseivel kapcsolatos vizsgálatot a 2014/52/EU irányelvvel módosított 2011/92/EU irányelv és más uniós jogszabályok, mint például a 92/43/EGK irányelv, a 2009/147/EK irányelv, a 2000/60/EK irányelv, a 2008/98/EK irányelv, a 2010/75/EU irányelv, a 2012/18/EU irányelv és a 2011/42/EU irányelv egyidejűleg teszik kötelezővé, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy olyan összevont eljárást írjanak elő, amely kielégíti az említett irányelvekben foglalt követelményeket anélkül, hogy feltétlenül új eljárásokat kelljen meghatározniuk, amennyiben megfelelő eljárások már rendelkezésre állnak.

Indokolás

Néhány tagállam már bevezette a megfelelő eljárásokat, és további adminisztratív terhet jelentene számukra új eljárások bevezetése.

5. módosítás

(8) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Tekintettel a TEN-T törzshálózat befejezésének sürgető jellegére, az engedélyezési eljárások egyszerűsítése mellett meg kell határozni azt a határidőt, amelyen belül a hatáskörrel rendelkező felelős hatóságoknak meg kell hozniuk a projekt építésével kapcsolatos átfogó határozatot. E határidő, amelynek célja, hogy az eljárások hatékonyabb lebonyolítására ösztönözzön, semmiféleképpen nem korlátozhatja a környezetvédelemre és a lakossági részvételre vonatkozó szigorú uniós előírásokat.	Tekintettel a TEN-T törzshálózat befejezésének sürgető jellegére, az engedélyezési eljárások egyszerűsítése mellett meg kell határozni azt a határidőt, amelyen belül a hatáskörrel rendelkező felelős hatóságoknak meg kell hozniuk a projekt építésével kapcsolatos átfogó határozatot. E határidő, amelynek célja, hogy az eljárások hatékonyabb lebonyolítására ösztönözzön, semmiféleképpen nem korlátozhatja a környezetvédelemre és a lakossági részvételre vonatkozó szigorú uniós előírásokat. A határidő meghatározására azonban csak a tervezett projekttel kapcsolatban, annak korai szakaszában, többek között a helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott nyilvános konzultációt követően kerülhet sor.

Indokolás

Magától értetődik. Nem az engedélyezési eljárás az egyetlen oka a projektek késedelmes végrehajtásának. A korai szakaszban történő lakossági részvétel és a konszenzusépítés hiánya szintén késlelteti azt.

6. módosítás

(11) preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A határokon átnyúló közös érdekű projektek keretében a közbeszerzést a Szerződéssel, valamint a 2014/25/EU irányelvvel és/vagy a 2014/24/EU irányelvvel összhangban kell lefolytatni. A határokon átnyúló közös érdekű törzshálózati projektek hatékony megvalósításának biztosítása érdekében a közös jogalany által lefolytatott közbeszerzésnek egyetlen nemzeti jogi szabályozás hatálya alá kell tartoznia. Az Unió közbeszerzési jogszabályaitól eltérve főszabály szerint azon tagállam nemzeti szabályainak kell alkalmazandónak lenniük, amelyben a közös jogalany székhelye található. Lehetségesnek kell maradnia, hogy az alkalmazandó jogi szabályozást kormányközi megállapodás határozza meg.	A határokon átnyúló közös érdekű projektek keretében a közbeszerzést a Szerződéssel, valamint a 2014/25/EU irányelvvel és/vagy a 2014/24/EU irányelvvel összhangban kell lefolytatni. A határokon átnyúló közös érdekű TEN-T projektek hatékony megvalósításának biztosítása érdekében a közös irányítással megbízott jogalany által lefolytatott közbeszerzésnek a részes felek közös megegyezése alapján egyetlen uniós vagy adott esetben nemzeti jogi szabályozás hatálya alá kell tartoznia. Az Unió közbeszerzési jogszabályaitól eltérve főszabály szerint azon tagállam nemzeti szabályainak kell alkalmazandónak lenniük, amelyben a közös jogalany székhelye található. Lehetségesnek kell maradnia, hogy az alkalmazandó jogi szabályozást kormányközi megállapodás határozza meg.

Indokolás

A politikai ajánlások 18. pontjával összhangban ez megkönnyítené a határokon átnyúló együttműködést.

7. módosítás

1. cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Tárgy és hatály	Tárgy és hatály
E rendelet a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai által a transzeurópai közlekedési hálózat törzshálózatával kapcsolatos valamennyi közös érdekű projekt engedélyezésével és végrehajtásával kapcsolatban alkalmazott közigazgatási eljárásokra alkalmazandó követelményeket határozza meg.	E rendelet a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai (nemzeti, regionális vagy helyi hatóságok vagy más projekt-gazdák) által a 3. cikkben meghatározottak szerint elsőbbségi státusszal rendelkező , a transzeurópai közlekedési hálózat törzshálózatával kapcsolatos valamennyi közös érdekű projekt valamennyi infrastrukturális komponensének és követelményének engedélyezésével és végrehajtásával kapcsolatban alkalmazott közigazgatási eljárásokra alkalmazandó követelményeket határozza meg.

Indokolás

A legfontosabb projektek megcélzása és végrehajtásuk felgyorsítása érdekében a javasolt eljárásnak valamennyi TEN-T-projektre történő alkalmazása helyett a rendeletnek meg kellene határoznia, hogy mely projektek tartoznak a hatálya alá. A tagállamoknak kellene eldönteniük, hogy a rendelet hatálya alá mely kiemelt fontosságú projektek tartoznak.

8. módosítás

2. cikk e) pont

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„határokon átnyúló közös érdekű projekt”: az 1315/2013/EU rendelet 7. cikke szerinti olyan közös érdekű projekt, amely az említett rendelet 3. cikkének m) pontjában meghatározott határokon átnyúló szakaszra vonatkozik, és amelyet egy közös jogalany hajt végre.	„határokon átnyúló közös érdekű projekt”: az 1315/2013/EU rendelet 7. cikke szerinti olyan közös érdekű projekt, amely egy tagállamok között, tagállamok és regionális vagy helyi önkormányzatok között, különböző tagállamokban működő regionális vagy helyi önkormányzatok között, illetve tagállamok és harmadik országok között létrejött, közlekedési infrastruktúrák tervezésére és megvalósítására irányuló együttműködési megállapodás vagy bármilyen más típusú megállapodás keretében egy határokon átnyúló szakaszra vonatkozik, és amelyet egy közös jogalany hajt végre.

Indokolás

Fontos figyelembe venni, hogy a határokon átnyúló projektek tekintetében a helyi és regionális önkormányzatokban rejlő potenciál milyen értéket képvisel.

9. módosítás

3. cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A közös érdekű projektek „elsőbbségi státusza”	A közös érdekű projektek „elsőbbségi státusza”
(1) A TEN-T törzshálózattal kapcsolatos minden egyes közös érdekű projektre az egyes tagállamok által az 5. és 6. cikkel összhangban kijelölt, kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság által lebonyolított összevont engedélyezési eljárás alkalmazandó. (2) Amennyiben a nemzeti jog szerint elsőbbségi státusz létezik, a közös érdekű projekteknek a lehető legnagyobb jelentőséget kell tulajdonítani nemzeti szinten, és az engedélyezési eljárások során ennek megfelelően kell kezelni azokat, annyiban és oly módon, amennyiben és ahogyan a megfelelő típusú közlekedési infrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti jogszabályok ilyen elbánásról rendelkeznek. (3) A közös érdekű projektekhez kapcsolódó hatékony közigazgatási eljárások biztosítása érdekében a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság gondoskodik arról, hogy e projektek – az odaítélt források tekintetében is – a jogilag lehetséges leggyorsabb elbánásban részesüljenek.	(1) A tagállamok azonosítják a TEN-T kiemelt fontosságú komponenseit. A kiemelt fontosságú szakaszon végrehajtott közös érdekű projektek „elsőbbségi státuszt” kapnak, és azokra az egyes tagállamok által az 5. és 6. cikkel összhangban kijelölt, kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság által lebonyolított összevont engedélyezési eljárás alkalmazandó. (2) Amennyiben a nemzeti jog szerint elsőbbségi státusz létezik, a közös érdekű projekteknek a lehető legnagyobb jelentőséget kell tulajdonítani nemzeti szinten, és az engedélyezési eljárások során ennek megfelelően kell kezelni azokat, annyiban és oly módon, amennyiben és ahogyan a megfelelő típusú közlekedési infrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti jogszabályok ilyen elbánásról rendelkeznek. (3) A közös érdekű projektekhez kapcsolódó hatékony közigazgatási eljárások biztosítása érdekében a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság gondoskodik arról, hogy e projektek – az odaítélt források tekintetében is – a jogilag lehetséges leggyorsabb elbánásban részesüljenek.

Indokolás

Lásd a 7. módosításra vonatkozó ajánlást.

10. módosítás

4. cikk (1) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 6. cikkben meghatározott határidők betartása és a közös érdekű projektek megvalósításával kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentése érdekében az alkalmazandó nemzeti és uniós jog alapján lefolytatandó valamennyi közigazgatási eljárást össze kell vonni, és azokban egyetlen átfogó határozatot kell hozni.	A 6. cikkben meghatározott határidők betartása és a közös érdekű projektek megvalósításával kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentése érdekében az alkalmazandó jog alapján nemzeti és uniós szinten lefolytatandó valamennyi közigazgatási eljárást, ezen belül a releváns környezeti vizsgálatokat és a polgárok tájékoztatására és részvételére irányuló kampányokat össze kell vonni, és azokban egyetlen átfogó határozatot kell hozni.

Indokolás

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem az Unió közlekedéspolitikájának egyik alapvető célja kell hogy legyen.

11. módosítás

5. cikk (1) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(Kiadóhivatal, kérjük, illessze be: az e rendelet hatálybalépésétől számított egy év)-ig minden tagállam kijelöl egyetlen , kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóságot, amely felel az engedélyezési eljárás megkönnyítéséért, ideértve az átfogó határozat meghozatalát is.	(Kiadóhivatal, kérjük, illessze be: az e rendelet hatálybalépésétől számított egy év)-ig minden tagállam kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóságot/ hatóságokat jelöl ki , amely/ amelyek felel/felelnek az integrált engedélyezési eljárás megkönnyítéséért, ideértve az átfogó határozat meghozatalát is. Ha valamely tagállam már kijelölte a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóságot/hatóságokat, a szóban forgó tagállam megerősítheti az ilyen kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság/hatóságok kijelölését.

Indokolás

Néhány tagállamban már sor került eljárások bevezetésére, illetve hatáskörrel rendelkező hatóságok kijelölésére. Ezért számukra új eljárások bevezetése, illetve hatáskörrel rendelkező új hatóságok kijelölése további adminisztratív terhet jelentene.

12. módosítás

5. cikk (2) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az egyes közös érdekű projektek vagy a közös érdekű projektek kategóriái tekintetében az (1) bekezdésben említett, kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság felelősségi köre és/vagy az azzal összefüggő feladatok átruházhatók megfelelő közigazgatási szintű más hatóságra vagy elvégezhetők megfelelő közigazgatási szintű más hatóság által az alábbi feltételek mellett: a) egy-egy közös érdekű projekt esetében csak egyetlen hatóság viseli a felelősséget; b) a projektgazda számára a hatóság az egyetlen kapcsolattartó az adott közös érdekű projektre vonatkozó átfogó határozathoz vezető eljárás során; és c) a hatóság hangolja össze valamennyi vonatkozó dokumentum és információ benyújtását. A kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság jogosult lehet határidők megállapítására, a 6. cikkel összhangban meghatározott határidők sérelme nélkül.	A tagállamok az egyes közös érdekű projektek vagy a közös érdekű projektek kategóriái tekintetében az (1) bekezdésben említett, kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság felelősségi körét és/vagy az azzal összefüggő feladatokat a nemzeti, regionális és helyi kompetenciák figyelembevételével átruházhatják egy meglévő vagy újonnan létrehozott, megfelelő közigazgatási szintű más hatóságra, feltéve ha: a) egy-egy közös érdekű projekt esetében csak egyetlen hatóság viseli a felelősséget; b) a projektgazda számára a hatóság az egyetlen kapcsolattartó az adott közös érdekű projektre vonatkozó átfogó határozathoz vezető eljárás során; és c) a hatóság hangolja össze valamennyi vonatkozó dokumentum és információ benyújtását.

Indokolás

A rendelet nem sértheti a tagállamok alkotmányos rendjét, különös tekintettel arra, hogy egyes tagállamokban ezeket a feladatokat a kormányzat más szintjein hajtják végre.

Az egyes projektekhez igazított időkeret meghatározásának lehetővé tétele érdekében a határidőket a projektgazdával szorosan együttműködve kell megállapítani. Valamennyi érdekelt fél korai szakaszban történő bevonásának lehetővé tétele, továbbá annak biztosítása, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az érdekelt felek közötti konszenzusépítésre, jelentős mértékben javítani fogja a projektek végrehajtását.

13. módosítás

5. cikk (5) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Amennyiben egy közös érdekű projektre vonatkozóan két vagy több tagállamban kell határozatot hozni, az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságok megteszik az egymás közötti hatékony és eredményes együttműködéshez és koordinációhoz szükséges valamennyi lépést. Az alkalmazandó uniós és nemzetközi jogból fakadó kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamoknak, különösen a környezeti hatásvizsgálatok tekintetében, törekedniük kell összevont eljárások biztosítására.	Amennyiben egy közös érdekű projektre vonatkozóan két vagy több tagállamban kell határozatot hozni, az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságok megteszik az egymás közötti hatékony és eredményes együttműködéshez és koordinációhoz szükséges valamennyi lépést. Az alkalmazandó uniós és nemzetközi jogból fakadó kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamoknak, különösen a környezeti hatásvizsgálatok tekintetében, törekedniük kell összevont eljárások biztosítására. Különösen olyan esetekben, amikor a részt vevő tagállamok vagy az illetékes helyi és regionális önkormányzatok egy közös jogalanyt hoznak létre, fontos, hogy ez a jogalany profitálhasson a közös eljárásokból és a tagállamok közötti koordinációból, és csak egyetlen, kizárólagos hatáskörrel rendelkező engedélyező hatósággal legyen kapcsolatban.

Indokolása

14. módosítás

6. cikk (2) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az engedélyezési eljárás időtartama és végrehajtása (1) Az engedélyezési eljárás a kérelem benyújtását megelőző szakaszból és a kérelem megvizsgálásának szakaszából, valamint a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság általi döntéshozatalból áll. (2) A kérelem benyújtását megelőző szakasz, amely az engedélyezési eljárás kezdetétől a teljes kérelemnek a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatósághoz történő benyújtásáig terjedő időszakot foglalja magában, főszabály szerint nem haladja meg a két évet. (3) Az engedélyezési eljárás megindítása érdekében a projektgazda írásban értesíti a projekttel érintett tagállamok kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóságát, mellékelve a projekt részletes leírását. A kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság legkésőbb a fent említett értesítés kézhezvételének napjától számított két hónapon belül írásban tudomásul veszi vagy, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a projekt állapota alapján az engedélyezési eljárás még nem indítható el, elutasítja az értesítést. Ha a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság úgy dönt, hogy elutasítja az értesítést, döntését megindokolja. Az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság tudomásul veszi az értesítést. Két vagy több érintett tagállam esetében az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor az utolsó hatáskörrel rendelkező hatóság is elfogadja az értesítést. (4) Az engedélyezési eljárás kezdetétől számított három hónapon belül a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben, valamint a projektgazda által a (3) bekezdésben említett értesítés alapján benyújtott információkra is figyelemmel, az alábbiakat tartalmazó részletes kérelmezési vázlatot készít és közöl a projektgazdával: a) a projektgazda által az átfogó határozatra irányuló kérelem részeként benyújtandó információk tárgyát és részletességét b) az engedélyezési eljárás részletes legalább a következőket azonosító ütemtervét: i. a meghozandó határozatokat és véleményeket; ii. a várhatóan érintett hatóságokat, érdekelt feleket és lakossági csoportokat; iii. az eljárás egyes szakaszait és azok időtartamát; iv. a főbb elrendő eredményeket és ezek határidejét, tekintettel a meghozandó átfogó határozatra; v. a hatóságok által tervezett forrásokat és az esetleges további forrásigényeket.	Az engedélyezési eljárás időtartama és végrehajtása (1) Az engedélyezési eljárás a kérelem benyújtását megelőző szakaszból és a kérelem megvizsgálásának szakaszából, valamint a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság általi döntéshozatalból áll. A kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóságban az adott tagállam intézményi és jogi kereteinek megfelelően a projekt előzetes értékelését biztosító részvételi folyamatban, illetve a végső engedélyezést megelőzően részt vesznek azok a helyi és regionális önkormányzatok, amelyek területét a projektek érintik. (2) A kérelem benyújtását megelőző szakasz, amely az engedélyezési eljárás kezdetétől a teljes kérelemnek a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatósághoz történő benyújtásáig terjedő időszakot foglalja magában, főszabály szerint nem haladja meg a két évet. A projekt nagyságrendjével és jellegével összefüggő különleges körülményekre való tekintettel, és/vagy annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a lakosság bevonására, a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság több időt adhat a projektgazdának. Az ilyen nyilvános konzultációknak és a lakosság bevonásának már a kérelem benyújtását megelőző szakaszban meg kell történniük. A kérelem benyújtását megelőző szakasz hosszát a lakosság részvételének kimenetele, azaz az infrastrukturális beruházások végrehajtását közvetlenül befolyásoló kompromisszumok, és a nyilvános konzultációkkal kapcsolatban tervezett további intézkedések határozzák meg. (3) Az engedélyezési eljárás megindítása érdekében a projektgazda írásban értesíti a projekttel érintett tagállamok kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóságát, mellékelve a projekt részletes leírását. A kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság legkésőbb a fent említett értesítés kézhezvételének napjától számított két hónapon belül írásban tudomásul veszi vagy, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a projekt állapota alapján az engedélyezési eljárás még nem indítható el, elutasítja az értesítést. Ha a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság úgy dönt, hogy elutasítja az értesítést, döntését megindokolja. Az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság tudomásul veszi az értesítést. Két vagy több érintett tagállam esetében az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor az utolsó hatáskörrel rendelkező hatóság is elfogadja az értesítést. (4) Az engedélyezési eljárás kezdetétől számított három hónapon belül a kizárólagos hatáskörrel rendelkező hatóság a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben, valamint a projektgazda által a (3) bekezdésben említett értesítés alapján benyújtott információkra is figyelemmel, az alábbiakat tartalmazó részletes kérelmezési vázlatot készít és közöl a projektgazdával:

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	a) a projektgazda által az átfogó határozatra irányuló kérelem részeként benyújtandó információk tárgyát és részletességét b) az engedélyezési eljárás részletes legalább a következőket azonosító ütemtervét: i. a meghozandó határozatokat és véleményeket, ideértve különösen az adott tagállam intézményi és jogi kereteinek megfelelően a helyi és regionális önkormányzatok véleményeit; ii. intézkedéseket az érdekelt felek bevonása, valamint a lakosság folyamatban való részvételének ösztönzése érdekében, továbbá annak ismertetését, hogy az ilyen részvétel milyen módon folytatódik a projekt végrehajtása során; iii. a hatóságokat, ideértve az adott tagállam intézményi és jogi kereteinek megfelelően bevonandó helyi és regionális önkormányzatokat; iv. az eljárás egyes szakaszait és azok időtartamát; v. a főbb elérendő eredményeket és ezek határidejét, tekintettel a meghozandó átfogó határozatra; vi. a hatóságok által tervezett forrásokat és az esetleges további forrásigényeket.

Indokolás

Az egyes projektekhez igazított megközelítés alkalmazásával, és a lakosságnak már a korai szakaszban történő bevonásával a tervezési eljárás eredménye ellen benyújtott fellebbezések számának csökkenése miatt jelentős mértékben csökkenthetők az engedélyezési eljárásban bekövetkező késések. Az érintett felek közötti konszenzusépítéshez szükséges időkeret ezért nem határozható meg általánosságban. Az időkeretet ehelyett a projektek végrehajtásához kapcsolódó, számszerűsíthető tényezőktől, és az összes bevont érdekelt féllel folytatott konszenzusépítés során kötött különböző kompromisszumoktól függően kell megállapítani. Egy ilyen rugalmas, testre szabott megközelítés a szigorú időkeret alkalmazásának esetéhez viszonyítva a projektek végrehajtását is felgyorsíthatja.

15. módosítás

7. cikk (1) bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A két vagy több tagállam által végrehajtott projektek esetében az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai összehangolják menetrendjüket és megállapodnak egy közös ütemtervben.	A két vagy több tagállam által végrehajtott projektek esetében az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai összehangolják menetrendjüket és megállapodnak egy közös ütemtervben. Abban az esetben, ha a részt vevő tagállamok által létrehozott közös jogalany nyújt be engedély iránti kérelmet, annak csak egy hatáskörrel rendelkező hatósággal kell felvennie a kapcsolatot. A hatáskörrel rendelkező hatóság ezt követően az 5. cikk (5) bekezdésében meghatározottak szerint összehangolja az eljárást a másik érintett hatósággal/hatóságokkal, hogy biztosítsa a vonatkozó jogszabályokból adódó kötelezettségek teljesítését a projekt által érintett valamennyi tagállamban.

Indokolás

A cél a határokon átnyúló engedélyek megadásának megkönnyítése a közös jogalanyok esetében biztosított egyablakos ügyintézési rendszer révén.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA***Fő üzenetek*

1. hangsúlyozza, hogy a TEN-T törzshálózat és átfogó hálózat megvalósítása kulcsfontosságú a területi kohézió biztosítása szempontjából, mivel valamennyi régiót megközelíthetőbbé teszi, valamint fellendíti a peremterületek és határrégiók gazdasági fejlődését;
2. kiemeli, hogy a közlekedési infrastruktúra fejlesztése gyakran a regionális hatóságok hatásköre, és a saját területükön ők felelősek a területhasználat-tervezésért, a tervjövahagyási határozatok kiadásáért és az engedélyek megadásáért;
3. emlékeztet arra, hogy a Hálózatfinanszírozási Eszközzel (CEF) és a TEN-T hálózatról szóló rendelet ambiciózus célkitűzéseket határozott meg az európai infrastruktúrafejlesztés tekintetében. A TEN-T törzshálózatot 2030-ig kellene befejezni, azonban ezen ambiciózus célkitűzések eléréséhez kapcsolódó pénzügyi igények kielégítése nehézséget fog okozni;
4. elismeri, hogy a tervezett projektek erősítésével, a finanszírozási lehetőségek bővítésével (CEF) és a beruházások számára kedvező környezet létrehozásával együtt az egyszerűsítés az EU TEN-T szakpolitikájának fontos pillérét képezi;
5. üdvözli az Európai Bizottság javaslatát a TEN-T hálózat megvalósításának felgyorsításával és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérésével összefüggésben. A jelentés rendkívül fontos ezenkívül az eljárások és műszaki szabványok harmonizálása és az interoperabilitás fokozása szempontjából;
6. emlékeztet az alábbi három alapelvre:
 - biztosítani kell az eljárásoknak a különböző területek közötti összehangolását, a tagállamokon belül és azok között egyaránt,
 - biztosítani kell a különböző jogi követelmények, például az élőhely- és vízvédelemről, illetve a biológiai sokféleségről szóló irányelvek közötti összhangot,
 - a lakosság részvételének fenntartása és fokozása.
7. hangsúlyozni kívánja az eljárások stb. egyszerűsítésének fontosságát a határrégiókban. Ezért a hatósági engedélyezések, engedélyezési eljárások és egyéb szabályozási eljárások egyszerűsítése a TEN-T megvalósításának megkönnyítését szolgálja majd;
8. hangsúlyozza, hogy abban az esetben, ha a tagállamok már rendelkeznek egyszerűsített eljárásokkal, lehetővé kell tenni számukra a saját egyszerűsített eljárásaik alkalmazását;
9. javasolja, hogy ahelyett, hogy a javasolt eljárást valamennyi TEN-T projektre alkalmazná, a rendelet határozza meg, hogy mely projektek tartoznak a hatálya alá. Lehetővé kellene tenni például, hogy a tagállamok döntsék el, mely projektek tartoznak a rendelet hatálya alá;
10. elismeri, hogy a TEN-T hálózat időben történő befejezését a hosszadalmas engedélyezési eljárások okozta késések akadályozzák. Az engedélyek megadására azonban a nemzeti közigazgatások integrált keretrendszerében, a területhasználat-tervezésre, a környezetvédelemre és a polgári jogokra vonatkozó európai és nemzeti jogi keretek tiszteletben tartásával kerül sor. Ezt az összetett eljárást nehéz végrehajtani egy uniformizált megközelítés alkalmazásával. Egy testre szabott megközelítés megfelelőbb erre a célra;
11. emlékeztet arra, hogy az adminisztratív teher csökkentése az Európai Bizottság egyik legfőbb célkitűzése. A javaslat ezt bizonyos mértékben tükrözi. Azonban az adminisztratív teher egyszerűsítése és csökkentése nem történhet a szubszidiaritás és az arányosság elvének kárára. Testre szabott megközelítések alkalmazását akkor kell lehetővé tenni, ha az adott tagállam már rendelkezik egyszerűsített eljárásokkal;

12. emlékeztet arra, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében szükség van a vasúti infrastruktúra fejlesztésére, a szűk keresztmetszetek és a hiányzó összeköttetések problémájának megoldására és a környezetbarát mobilitást lehetővé tevő határokon átnyúló infrastruktúrák támogatására a „Hiányzó közlekedési összeköttetések a határ menti régiókban” és „Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése” című véleményekkel összhangban. Felhívja a figyelmet arra is, hogy az EU nagyobb mértékben hozzájárulhatna a zöld mobilitás pénzügyi életképességéhez, ha aktívan támogatna egy nemzetközi kibocsátáskereskedelmi rendszert (ETS), illetve egy olyan EU ETS-t, amelyre stabil, magas – spekulációktól meg nem ingó – szén-dioxid-kibocsátási árak jellemzőek, összhangban a „Költséghatékony kibocsátáscsökkentés és alacsony szén-dioxid-kibocsátású beruházások” című RB-véleménnyel;

13. emlékeztet arra, hogy az emberek és az áruk szabad mozgásának biztosítása szellemében szükség van a használók (a polgárok és a gazdasági szereplők) általános, azonban nem ki nem fejezett érdekeinek és az infrastruktúrafejlesztés által érintettek érdekeinek kiegyensúlyozására;

Határokon átnyúló szempontok

14. újfent hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 174. cikkével összhangban a területi kohézió növelésére irányuló cél részeként továbbra is elő kell segíteni a határon átnyúló, a transznacionális és a régiók közötti együttműködést;

15. kiemeli, hogy továbbra is érvényesek azok a megállapítások, amelyeket az RB a különböző eljárástechnikai és szervezési megközelítések révén a határokon átnyúló projektek tekintetében okozott korlátokkal kapcsolatban tett (lásd pl. a „Hiányzó közlekedési összeköttetések a határ menti régiókban” című véleményt), és sürgeti a határokon átnyúló közlekedési infrastruktúra fejlesztése előtt álló jogi és adminisztratív akadályok felszámolását (lásd pl. „A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határregióiban” című véleményt);

16. üdvözlí, hogy a javaslat a hiányzó összeköttetések kiküszöbölése érdekében elő kívánja segíteni a közlekedési összeköttetésekre irányuló, határokon átnyúló együttműködést. Mindazonáltal a határokon átnyúló és a kizárólag nemzeti projektek előfeltételei eltérőek, és előfordulhat, hogy egy felülről lefelé irányuló megközelítés nem megfelelő az egyedi jellemzőikhez;

17. emlékeztet arra, hogy míg a TEN-T hálózat a páneurópai közlekedési összeköttetések tervezésére szolgáló eszköz, az egyedi TEN-T projektek esetében fent kell tartani a helyalapú megközelítést. A területhasználat-tervezésnek, illetve a lakosság és az érdekelt felek bevonásának helyi és regionális szinten kell történnie;

18. kéri az Európai Bizottságot olyan intézkedések ösztönzésére, amelyek célja, hogy az adminisztratív eljárások és követelmények egyszerűsítése révén segítsék a TEN-T projektek határokon átnyúló végrehajtását és a szűk keresztmetszetek problémájának megoldását.

Kelt Brüsszelben, 2019. február 7-én.

a Régiók Európai Bizottsága

elnöke

Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

HU